

PAMIATKOVÝ ÚRAD
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2023

**Predkladá: Ing. arch. Pavol Ižvolt, PhD.
generálny riaditeľ**

Bratislava, január 2024

1.	IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE	3-4
2.	PÔSOBNOSŤ A STREDNODOBÝ VÝHĽAD ORGANIZÁCIE	5-7
3.	KONTRAKT PÚ SR SO ZRIAĎOVATEĽOM A JEHO PLNENIE	8
	3.1 Zhodnotenie plnenia Kontraktu na rok 2023	8-55
	3.2 Zhodnotenie čerpania výdavkov na prioritné projekty	56-59
4.	ROZPOČET ORGANIZÁCIE	60
	4.1 Zhodnotenie plnenia záväzných ukazovateľov rozpočtu	60-61
	4.2 Príjmy organizácie	61-61
	4.2.1 Príjmy organizácie podľa ekonomickej klasifikácie	61-62
	4.2.2 Prostriedky prijaté z rozpočtu Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté Slovenskej republike na základe medzinárodných zmlúv uzavretých medzi Slovenskou republikou a inými štátmi	62-62
	4.2.3 Úpravy schváleného rozpočtu príjmov v priebehu roka	63-63
	4.3 Výdavky organizácie	63
	4.3.1 Výdavky organizácie podľa ekonomickej klasifikácie	63-71
	4.3.2 Výdavky organizácie podľa funkčnej klasifikácie	71-72
	4.3.3 Výdavky organizácie hradené z prostriedkov Európskej únie a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu	72-74
	4.3.4 Výdavky z iných prostriedkov zo zahraničia poskytnuté Slovenskej republike na základe medzinárodných zmlúv uzavretých medzi Slovenskou republikou a inými štátmi	74-74
	4.3.5 Úpravy schváleného rozpočtu výdavkov v priebehu roka	75-75
	4.4 Finančné operácie	75
	4.5 Príjmy, výdavky a finančné operácie súvisiace s opatreniami prijatými na zmiernenie negatívnych následkov nebezpečnej nakažlivej ľudskej choroby COVID-19 a opatreniami prijatými na zabránenie jej šíreniu	76
	4.6 Prehľad pohľadávok a záväzkov za rok 2023	76-78
5.	PERSONÁLNE OTÁZKY	79-81
6.	HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA ORGANIZÁCIE V DANOM ROKU	82
7.	HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE	83

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov: **Pamiatkový úrad Slovenskej republiky**
Sídlo: **Cesta na Červený most 6, 814 06 Bratislava**

Rezort: **Ministerstvo kultúry SR**
Forma hospodárenia: **rozpočtová organizácia**

Generálny riaditeľ: **Ing. arch. Pavol Ižvolt, PhD.**
Členovia vedenia: **Ing. arch. Lýdia Kubeková** – námestníčka generálneho riaditeľa
Ing. Mariana Masárová – ekonomicko-prevádzková námestníčka
JUDr. Silvia Beierová, PhD. – vedúca osobného úradu

telefón: **+421 220 464 111**
e-mail: **podatelna.pusr@pamiatky.gov.sk**
adresa internetovej stránky organizácie: www.pamiatky.sk

Poradné orgány: Riaditeľská rada
Operatívna porada
Vedecká rada
Odborno-metodická komisia
Komisia pre posudzovanie evidencie pamiatkového fondu
Reštaurátorská komisia

Zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) a Rozhodnutím Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. MK 572/2002-1 z 1. apríla 2002 o vydaní zriaďovacej listiny Pamiatkového úradu Slovenskej republiky bol 1. 4. 2002 zriadený Pamiatkový úrad Slovenskej republiky a krajské pamiatkové úrady.

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky (ďalej tiež „**Pamiatkový úrad SR**“ alebo „**PÚ SR**“)

Pamiatkový úrad SR je právnickou osobou a je špecializovaným orgánom štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu. Vykonáva štátnu správu s celoslovenskou pôsobnosťou v rozsahu § 10 pamiatkového zákona. Sídлом Pamiatkového úradu SR je Bratislava, jeho pôsobnosťou je územie Slovenskej republiky.

Pamiatkový úrad SR je štátna rozpočtová organizácia napojená finančnými vzťahmi na rozpočet rozpočtovej kapitoly Ministerstva kultúry Slovenskej republiky (ďalej tiež „**MK SR**“), ktorá na základe Splnomocnenia č. MK-1345/2004-1 riadi a zabezpečuje financovanie a vecné prostriedky krajským pamiatkovým úradom. Je zamestnávateľom aj tých zamestnancov, ktorí pracujú v krajských pamiatkových úradoch.

Krajské pamiatkové úrady (ďalej tiež „KPÚ“)

Krajské pamiatkové úrady sú preddavkovými organizáciami Pamiatkového úradu SR bez právnej subjektivity. Vykonávajú štátnu správu na úseku ochrany pamiatkového fondu v rozsahu § 11 pamiatkového zákona vo svojom územnom obvode, ktorým je územný obvod kraja.

Krajské pamiatkové úrady konajú a rozhodujú v administratívnoprávnych veciach samostatne. Sídlami jednotlivých KPÚ sú sídla krajov: Jednotlivé úrady majú zriadené svoje pracoviská.

KPÚ Banská Bystrica, Lazovná 8, 975 65 Banská Bystrica
Pracovisko Banská Štiavnica, Dolná ružová 7, 969 01 Banská Štiavnica
Pracovisko Lučenec, Nám. republiky 26, 984 01 Lučenec

KPÚ Bratislava, Leškova 17, 811 04 Bratislava

KPÚ Košice, Hlavná 25, 040 01 Košice
Pracovisko Rožňava, Betliarska 6, 048 01 Rožňava
Pracovisko Spišská Nová Ves so sídlom v Levoči, Nám. Majstra Pavla 41, 054 01 Levoča

KPÚ Nitra, Námestie Jána Pavla II. 8, 949 01 Nitra
Pracovisko Topoľčany, Kukučínova 30, 955 01 Topoľčany
Kancelária v Komárne, Župná č. 15, 945 01 Komárno

KPÚ Prešov, Hlavná 115. 080 01 Prešov
Pracovisko Levoča, Nám. Majstra Pavla 41, 054 01 Levoča
Pracovisko Poprad, Sobotské nám. 1735/16, 058 01 Poprad - Spišská Sobota

KPÚ Trenčín, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
Pracovisko Prievidza, Nová ul. č. 2, 97101 Prievidza

KPÚ Trnava, Cukrová 1, 917 01 Trnava

KPÚ Žilina, Mariánske nám. 19, 010 01 Žilina
Pracovisko Martin, S. H. Vajanského 1, 036 01 Martin
Pracovisko Ružomberok, Ul. Mariánska 13, 034 01 Ružomberok

2. PÔSOBNOSŤ A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE

Pamiatkový úrad SR vykonáva špecializovanú štátnu správu, ktorého hlavnou úlohou je ochrana pamiatkového fondu Slovenskej republiky.

Pamiatkový úrad SR zabezpečil v roku 2023 plnenie všetkých úloh v zmysle Kontraktu č. MK – 3177/2023-421/2238, ktorý uzatvoril s Ministerstvom kultúry SR ako aj plnenie úloh vyplývajúcich z jeho kompetencií určených pamiatkovým zákonom. Okrem toho sa jeho činnosť zamerala na realizáciu schválených projektov a úloh z prioritných projektov, ktoré boli Pamiatkovému úradu SR pridelené rozpočtovým opatrením Ministerstva kultúry SR č. 7/2023/BV-P začiatkom júla 2023.

Pamiatkovému úradu SR bol pridelený na realizáciu svojej odbornej činnosti schválený rozpočet v súlade s návrhom rozpočtu, ktorý organizácia rozpisovala ešte v máji roku 2022. Tento návrh rozpočtu sme rozporovali hneď v Komentári k návrhu rozpočtu, keďže nezohľadňoval potreby Pamiatkového úradu SR, pričom však naše pripomienky neboli zohľadnené.

Z celkového čerpania rozpočtu v roku 2023 vyplýva, že v kat. 630 – Tovary a ostatné služby sme vysoko prekročovali rozpočet. Toto vysoké čerpanie poukazuje na nedostatok finančných prostriedkov v kat. 620 - Poistné a príspevok do poisťovní a kat. 640 – Bežné transfery. Navýšenia v rámci týchto kategórií vyplývajú z legislatívnych úprav, ktoré je úrad povinný dodržiavať. Organizácia je nútená znižovať rozpočet v kat. 630 na úkor kat. 620 a 640, čo sme okomentovali v časti 4.3. Výdavky organizácie.

Ďalším rizikovým faktorom je tiež ukončovanie projektu NP PAMIS a prechod na jeho udržateľnosť (prevádzka systému nie je finančne krytá – SLA) ako aj ukončenie projektu Plán obnovy a odolnosti, čo vytvára tlak na výšku rozpočtu organizácie a počet systematizovaných pracovných miest.

Pamiatkový úrad SR v návrhu rozpočtu na rok 2024 uplatnil požiadavku na navýšenie počtu tabuľkových miest a s tým súvisiaceho limitu osobných výdavkov, pretože súčasné limity nedokážu pokryť potreby Pamiatkového úradu SR. Vláda Slovenskej republiky pristúpila v roku 2021 ku plošnej redukcii zamestnancov štátnych inštitúcií o 10 %. V podmienkach Pamiatkového úradu SR (ďalej len „PÚ SR“) ako ústredného orgánu špecializovanej štátnej správy pre oblasť ochrany pamiatkového fondu to predstavovalo 33 zamestnancov, prepustenie ktorých by znamenalo neschopnosť plniť úlohy patriace do pôsobnosti PÚ SR. Na základe uvedeného vtedajšie vedenie PÚ SR rozhodlo, že organizačné útvary - odbor preventívnej údržby pamiatok a oddelenie digitalizácie a grafickej dokumentácie boli vyčlenené na plnenie úloh Plánu obnovy a odolnosti, v plnení úloh ktorých je potrebné a žiaduce kontinuálne pokračovať. Po ukončení projektu, 31. 12. 2023, je nevyhnutné organizačné útvary a zamestnancov, ktorí sú v pracovnoprávnom vzťahu na dobu neurčitú opätovne začleniť do tabuliek zloženia a počtov odmeňovaných z osobných výdavkov PÚ SR. Na základe uvedeného je potrebné navýšiť početné stavy o pôvodne redukovaných 33 tabuľkových miest.

Ďalšou prioritou úradu je stabilizácia kmeňových zamestnancov, a to najmä zvýšením platových tried a zvýšením osobných príplatkov, s čím súvisela ďalšia požiadavka na navýšenie limitu výdavkov v nasledujúcich rokoch. Zamestnanci PÚ SR, ktorí sú špecialistami v oblasti kultúrneho dedičstva sú zaradení do nízkych platových tried, spravidla do platovej triedy 5, a to z dôvodu dlhodobého poddimenzovania limitu osobných výdavkov PÚ SR, pričom priemerná výška osobných príplatkov v decembri 2022 predstavovala sumu 227 eur. Mnohí pracovníci nemajú priznané žiadne osobné príplatky.

Pamiatkový úrad SR sa nevyhol organizačným zmenám. Vynútená transformácia Oblastných reštaurátorských ateliérov umožnila vzniknúť **odboru konzervačnej vedy (OKV)** (od 01. 04. 2023), ktorého vedúcim sa stal Mgr. Patrik Farkašom, PhD.. Nový odbor vznikol zlúčením ORA Levoča a ORA Bratislava spolu s chemicko-technologickým oddelením. Vzniknutý odbor dostal za úlohu ukončiť do konca roku 2023 všetky akcie, zazmluvnené ešte pred nálezom Ústavného súdu SR. V prvom polroku bolo dokončených 5 rozrobených reštaurátorských diel. Dôsledným dodržiavaním harmonogramu prác pokračovalo dokončovanie posledných 6 rozrobených reštaurátorských diel z ORA Bratislava (napr. oltár Sološnica, ikonostas Svidník, obrazy od Antona Schmidta). OKV začal spolupracovať s odborom archeológie, KPÚ, MK SR, VŠVU a súkromnými zberateľmi na chemicko-technologických analýzach.

Spracovali sme podrobný návrh zriadenia príspevkovej organizácie **Centrum pre pamiatky**, ako reakciu na dlhodobé riešenie témy transformácie ORA, ktorá by mala pokrývať vedeckú, výskumnú a inú odbornú činnosť v súvislosti s reštaurovaním, preventívnou údržbou a niektorými ďalšími špecializovanými činnosťami a zároveň spôsob ako znížiť nároky na financovanie zamestnancov rozpočtovej organizácie. Vytvorenie príspevkovej organizácie pokrývajúcej uvedené odborné činnosti by umožnilo vykryť časť jej nákladov z dosiahnutých príjmov. Prípravu tejto organizácie po stránke ekonomickej, prevádzkovej, odbornej aj právnej sme pripravovali v spolupráci s MK SR, ale aj s ďalšími organizáciami a inštitúciami z oblasti kultúry. Návrh sme predložili MK SR a prerokovali s p. ministerkou. Máme pripravené tri verzie organizačného poriadku a riešenia stavu zamestnancov v závislosti od riešenia, ktoré bude dohodnuté MK SR v rámci rokovania s Ministerstvom financií SR.

Edično-propagačného oddelenie - pripravili sme vznik nového organizačného útvaru. V spolupráci s KPÚ zvyšujeme počet príspevkov o našej práci na Facebooku a webovom sídle úradu. Vydali sme publikácie: Frontové a lazaretné vojnové cintoríny z prvej svetovej vojny z územia severovýchodného Slovenska – pamiatky histórie a putovná výstava k tejto téme sa postupne posúva po jednotlivých okresoch severovýchodného Slovenska. Vydané boli tiež knihy Zvony a zvonolejárstvo na Slovensku a 20 rokov s pamiatkami. Uvedenú publikáciu sme financovali z mimorozpočtových zdrojov.

Strednodobým cieľom organizácie je implementácia realizovaných projektov. Znamená to modernizáciu Pamiatkového úradu SR z hľadiska práce s dátami, digitalizáciou a sprístupnením archívnych fondov a registrov, pričom tieto služby majú byť v čo najširšej miere dostupné verejnosti. Obdobne sa modernizácia týka aj elektronizácie štátnej správy (E-office, elektronický modul výkonu štátnej správy), doručovania zásielok, práce

s elektronickými verziami projektov, vytvárania GIS podkladov pre územné plánovanie a podobne.

Cieľom projektu Pro Monumenta – prevencia údržbou bolo zavedenie systému preventívnej údržby pre čo najväčší počet pamiatok a podpora údržby medzi všetkými typmi vlastníkov. V rámci trvalej udržateľnosti projektu chceme pokračovať aj v organizovaní kurzov údržby a organizovaní kurzov pre podporu tradičných stavebných remesiel.

Doteraz zanedbávanou oblasťou bolo vzdelávanie zamestnancov PÚ SR, kde by sme chceli postupne prejsť od individuálnych školení k systematickému komplexnému vzdelávaniu, ktoré pripravujeme v rámci projektu Erasmus+. Cez projekt Červený Kláštor znovuzrodený sme vybudovali priestory pre takéto vzdelávanie, ktoré môžu využívať aj iné organizácie.

V personálnej oblasti je veľmi dôležité zvýšiť platový priemer zamestnancov a úroveň osobných príplatkov tak, aby sa vyrovnali iným úradom štátnej správy. Už v súčasnosti je veľmi obtiažne získať zamestnancov pre KPÚ s kvalifikáciou stavebný inžinier alebo architekt z dôvodu nízkeho platového ohodnotenia.

Bude nevyhnutné riešiť aj komplexné zlepšenie depozitárov architektonických nálezov v Trnave, ktoré nie je technicky ani kapacitne dostačujúce. PÚ SR je správcom niekoľkých desiatok pamiatkovo chránených budov pre ktorých obnovu mu neboli v ostatných rokoch poskytované kapitálové prostriedky a stav viacerých z nich je kritický. V spolupráci so zriaďovateľom bude nevyhnutné nájsť formu zabezpečenia finančných prostriedkov, napríklad prostredníctvom projektových výziev, aj pri takomto postupe bude potrebné zabezpečiť prostriedky na projektové dokumentácie.

V dlhodobom horizonte máme víziu výraznejšieho posilnenia odborných činností PÚ SR (v rámci plánovanej novej organizačnej zložky – Centra pre pamiatky), ako aj odbornej úrovne všetkých zamestnancov, ktoré bolo v ostatných rokoch oslabené z dôvodu neustáleho nárastu objemu administratívnej činnosti. Už v súčasnosti zlepšujeme odbornú úroveň zamestnancov zvyšovaním počtu realizovaných pamiatkových výskumov a účasťou na on-line seminároch a odborných sekciách.

V prípade, ak sa podarí získať nové priestory pre sídlo KPÚ Košice, v nových priestoroch zvažujeme zriadenie trvalej expozície vývoja architektúry a depozitár stavebných a architektonických prvkov.

3. KONTRAKT PÚ SR SO ZRIAĐOVATEĽOM A JEHO PLNENIE

3.1 Zhodnotenie plnenia Kontraktu na rok 2023

Hlavnou úradnou činnosťou Pamiatkového úradu SR je vydávanie rozhodnutí v prvom a druhom stupni výkonu štátnej správy, záväzných stanovísk, stanovísk a vyjadrení v oblasti ochrany pamiatkového fondu. V prvom polroku to bolo:

	rozhodnutia	záväzné stanoviská	odborné vyjadrenia a stanoviská
PÚ SR	202	28	567
KPÚ B. Bystrica	892	1389	875
KPÚ Bratislava	753	1326	210
KPÚ Košice	360	843	466
KPÚ Nitra	215	970	94
KPÚ Prešov	995	1988	3153
KPÚ Trenčín	239	1746	377
KPÚ Trnava	481	926	865
KPÚ Žilina	374	915	1030
SPOLU	4511	10131	7637

Celkovo bolo vydaných takmer **22 280** rozhodnutí, záväzných stanovísk a odborných stanovísk a vyjadrení.

Pamiatkový úrad SR uzatvoril s Ministerstvom kultúry SR na rok 2023 kontrakt na tieto činnosti:

- A. Výkon špecializovanej štátnej správy
- B. Zabezpečenie centrálnej evidencie a informačných systémov
- C. Svetové kultúrne dedičstvo a medzinárodná spolupráca
- D. Archívna a knižničná činnosť špecializovaného a verejného archívu
- E. Vedecko-výskumná činnosť a kontrola
- F. Edičná a propagačná činnosť
- G. Vzdelávanie odborných zamestnancov, digitálne zručnosti
- H. Správa a prevádzka
- I. PAMIS – pamiatkový informačný systém
- J. Digitálnizácia
- K. Plán obnovy a odolnosti
- L. Pro Monumenta II.

Zároveň sa zaviazal naplňať najmä nasledovné ciele a ich ukazovatele:

a) Výkon špecializovanej štátnej správy

Počet vykonaných štátnych pamiatkových dohládov nad stavom, využívaním a zabezpečením ochrany pamiatkového fondu, archeologických nálezov a archeologických nálezísk

100

Aktualizácia zásad ochrany pamiatkových území

100

Príjmy z pokút zo špecifickej činnosti

40 000,- €

Maximálne výdavky na nálezné a posudky súvisiace s nálezným:

18 000,- €

b) Zabezpečenie centrálnej evidencie a informačných systémov

Počet aktualizovaných listov NKP v Ústrednom zozname pamiatkového fondu

400

Výkon elektronickej komunikácie a realizácia elektronického výkonu štátnej správy

počet záznamov

100 000

c) Svetové kultúrne dedičstvo a medzinárodná spolupráca

Zastupovanie Slovenska na zasadnutiach Výboru svetového dedičstva UNESCO

1

Počet uzatvorených zmlúv o medzinárodnej spolupráci

1

Monitoring lokalít svetového dedičstva UNESCO na Slovensku - priebežné monitorovanie každej vyhlásenej lokality, výstupné stretnutie a porada

1

Zastupovanie Slovenska v medzinárodných pracovných skupinách na pracovných stretnutiach z oblasti ochrany pamiatkového fondu - počet skupín

3

d) Archívna a knižničná činnosť špecializovaného verejného archívu

Počet zinventarizovaných archívnych dokumentov

1 000

Počet zdigitalizovaných archívnych dokumentov

2 000

Počet bádateľov

500

Počet sprístupnených archívnych dokumentov

1 500

Počet skatalogizovaných knižničných jednotiek

250

Počet bibliografických záznamov

500

e) Vedecko-výskumná činnosť

Počet reštaurovaných objektov ako zmluvný záväzok PU SR

8

Vedecko-výskumné projekty

2

Archeologický výskum - preventívna archeológia vo vybraných lokalitách

1

f) Edičná a propagačná činnosť

Počet vydaných monografií

1

Celkový náklad

300

Počet kusov poskytnutý pre odborné, akademické a verejné knižnice

10

Počet kusov distribuovaný do predaja

100

Počet ohlasov v médiách na vydané tituly

1

Počet vydaných iných typov neperiodických publikácií

2

Celkový náklad

500

Počet kusov poskytnutý pre odborné, akademické a verejné knižnice

10

Počet kusov distribuovaný do predaja

100

Počet ohlasov v médiách na vydané tituly

2

Spoluúčasť na aktivitách Dní európskeho kultúrneho dedičstva v každom kraji 2 podujatia

16

g) Vzdelávanie odborných zamestnancov PÚ SR	
Odborno-metodický deň PÚ SR a Národného památkového ústavu Praha	1
Odborno-metodický deň PÚ SR a krajských pamiatkových úradov	1
Odborné vzdelávanie zamestnancov v štátnej službe	175
Odborné vzdelávanie zamestnancov vo verejnej službe	125
Vzdelávanie zamestnancov PÚ SR a krajských pamiatkových úradov v oblasti digitálnych zručností	100
h) Správa a prevádzka	
Príjmy PÚ SR z nájmov	345 000,- €
Celkové príjmy PÚ SR (pokuty, nájmy, predaje, iné príjmy)	455 000,- €
Zabezpečenie prevádzky, výkon údržby opráv, rekonštrukcií objektov PÚ SR	25
Zabezpečenie funkčnosti a inovácií Informačno-komunikačných technológií pre PÚ SR, 8 krajských pamiatkových úradov a 15 pracovísk	24
Zabezpečenie funkčnosti a zrealizovaní nových inovácií v oblasti ekonomických služieb pre PÚ SR, 8 krajských pamiatkových úradov a 12 pracovísk	21
i) PAMIS - pamiatkový informačný systém	
Ukončenie implementácie projektu PAMIS (úroveň v %)	100
j) Plán obnovy a odolnosti SR	
Vykonanie stavebnotechnického pasportu štátnych pamiatkových budov	600
Vytvorenie metodík pre rozhodovací proces PÚ SR a vykonanie pasportizácie štátnych pamiatkových objektov:	
Metodika klasifikácie pamiatkového fondu, ktorá umožní vytvorenie a praktickú aplikáciu metodiky princípov rozhodovania PÚ SR a metodiku výpočtu navýšenia nákladov	1
Metodika princípov rozhodovania PÚ SR vo veciach stavebno-technického zásahu do pamiatky z dôvodu rozhodnutia PÚ SR	1
Metodika výpočtu navýšenia nákladov zásahu do pamiatky z dôvodu rozhodnutia PÚ SR	1
k) Pro Monumenta II.	
Kontrola vykonaných prác na NKP podporených z podprogramu 1.5 Obnovme si svoj do v rokoch 2020 a 2021	10

A. Výkon špecializovanej štátnej správy

Počet vykonaných štátnych pamiatkových dohľadov nad stavom, využívaním a zabezpečením ochrany pamiatkového fondu, archeologických nálezov a archeologických nálezísk

100

Aktualizácia zásad ochrany pamiatkových území

100

Príjmy z pokút zo špecifickej činnosti

40 000,- €

Maximálne výdavky na nálezné a posudky súvisiace s nálezným:

18 000,- €

Plnenie

Počet vykonaných štátnych pamiatkových dohľadov nad stavom, využívaním a zabezpečením ochrany pamiatkového fondu, archeologických nálezov a archeologických nálezísk **134**

Aktualizácia zásad ochrany pamiatkových území

100

Všetky Zásady ochrany pamiatkových území boli v tomto roku podrobne vyhodnotené. Hlavným cieľom bolo zistiť, či zásady vyhovujú požiadavkám výkonu štátnej správy krajských pamiatkových úradov a či môžu zodpovedať požiadavkám na ich priemet do územnoplánovacích dokumentácií, ktoré podľa nového platného stavebného zákona budú musieť byť vypracované v súlade s so zákonom o územnom plánovaní a jeho vykonávacích vyhlášok.

Po prvej etape rekognoskácie bude nasledovať návrh plánu na postupné dopracovanie zásad, ktorých úpravu bude nutné spracovať.

Príjmy z pokút a penále

224 996,- €

Výdavky na nálezné a posudky

9 781,44 €

B. Zabezpečenie centrálnej evidencie a informačných systémov

Počet aktualizovaných listov NKP v Ústrednom zozname pamiatkového fondu	400
Výkon elektronickej komunikácie a realizácia elektronickeho výkonu štátnej správy počet záznamov	100 000

Plnenie

Počet aktualizovaných listov NKP v Ústrednom zozname pamiatkového fondu	670
Nehnutel'né NKP	390 (pamiatkové objekty – 524)
Hnutel'né NKP	289 (pamiatkové predmety – 995)

Kontrola zavedených AL do ÚZPF: 274

281 opravených historicky aktualizovaných záznamov v registri HNKP a PP

236 zavedených VSA (aj s krycimi listami), vrátane 28 upravovaných AL

409 zavedených fotografií

Stav pamiatkového fondu v databázach centrálnej evidencie Ústredného zoznamu rok 2023		
Národné kultúrne pamiatky	NKP	PO/PP
Hnutel'né NKP	15 363	37 920
Vyhlásené hnutel'né NKP v r. 2023	28	91
Zrušené vyhlásenie hnutel'ných NKP v r. 2023		
Nehnutel'né NKP	10 165	17 766
Vyhlásené nehnuteľné NKP v r. 2023	30	88
Zrušené vyhlásenie nehnuteľných NKP v r. 2023	7	10

Stavebno-technický stav nehnuteľných NKP	PO
Dobry	5439
Vyhovujúci	6666
Narušený	3571
Dezolátny	896
V obnove	706
Iné	488

Vlastnícka forma nehnuteľností NKP	PO
Štát	1611
Samospráva obcí	4969
Cirkvi	4613
Právnické osoby	1298
Fyzické osoby	4803
Iné vlastnícke formy (nadácie, združenia)	329
Nevysporiadané vlastnícke vzťahy	143

Pamiatkové rezervácie	28
Mestské pamiatkové rezervácie (MPR)	17
Pamiatkové rezervácie technického dedičstva (PRTD)	1
Pamiatkové rezervácie ľudovej architektúry (PRLA)	10

Pamiatkové zóny	83
------------------------	----

Vypracovanie aktualizáčnych listov a revízia ÚZPF

Základný výskum pamiatkového fondu a revízia Ústredného zoznamu pamiatkového fondu je od roku 2000 nosnou úlohou úradu. Jej harmonogram je postavený na postupnom spracovávaní aktualizáčnych listov jednotlivých nehnuteľných aj hnutel'nych NKP s aktualizáciou údajov z katastra, opisom stavu, vyhotovením fotodokumentácie, podrobným rozpisom objektovej skladby, dôkladným poznaním a špecifikáciou pamiatkových hodnôt NKP v rámci jedného okresu a kraja. Na riešení tejto úlohy sa podieľajú všetky KPÚ so svojimi pracoviskami a všetky odbory Úseku výkonu štátnej správy a odborných činností PÚ SR.

V roku 2023 bola spracovaná revízia **40** NKP + 23 PO nehnuteľných NKP a **146** hnutel'nych NKP. Súčasne sa spracováva aktualizácia revízie pamiatok po ukončenej obnove a reštaurovaní, ako aj opravy a doplnenie už spracovaných a odovzdaných aktualizáčnych listov.

V záujme urýchlenia Revízie ÚZPF spracovávajú pracovníci OOPF a OŠIS revíziu NKP Banskobystrického a Bratislavského kraja. Na úlohu boli podpísané autorské a licenčné zmluvy, prípadne dohody o vykonaní práce s odborníkmi z externého prostredia.

Súčasne s pokračujúcou revíziou jestvujúceho fondu NKP boli dokumentované aj ďalšie nehnuteľné a hnutel'né pamiatky v riešených územiach. Tieto boli následne vo forme podnetov predložené na rokovanie Komisie na posudzovanie pamiatkového fondu na vyhodnotenie a ďalší postup spracovania podkladov v prípade ich odsúhlasenia na vyhlásenie za NKP.

C. Svetové kultúrne dedičstvo a medzinárodná spolupráca

Zastupovanie Slovenska na zasadnutiach Výboru svetového dedičstva UNESCO	1
Počet uzatvorených zmlúv o medzinárodnej spolupráci	1
Monitoring lokalít svetového dedičstva UNESCO na Slovensku - priebežné monitorovanie každej vyhlásenej lokality, výstupné stretnutie a porada	1
Zastupovanie Slovenska v medzinárodných pracovných skupinách na pracovných stretnutiach z oblasti ochrany pamiatkového fondu - počet skupín	3

Plnenie

- **12. ročník pravidelného podujatia „Akadémia dedičstva krajín V4 – letná škola manažmentu Svetového kultúrneho dedičstva UNESCO v krajinách V4“** sa konal v dňoch 10. – 15. júla 2023 v Budapešti. Hlavným organizátorom bolo Medzinárodné centrum kultúry Krakov a spoluorganizátormi inštitúcie pamiatkovej ochrany zo všetkých krajín V4: Ministerstvo kultúry Českej republiky, Ministerstvo kultúry Poľska, Ministerstvo výstavby a dopravy Maďarska, Centrum znalostí LECHNER (Budapešť) a Pamiatkový úrad Slovenskej republiky. Účastníkmi podujatia boli 4 – 5 vybraní odborníci z každej krajiny V4.

Aktuálny ročník letnej školy sa sústredil na problematiku rekonštrukcií objektov v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva UNESCO (ďalej len „SKD“) s dôrazom na zachovanie ich jedinečnej svetovej hodnoty, a tiež v kontexte globálnych výziev, ktorým čelí dnešná spoločnosť, od dôsledkov klimatickej zmeny, cez kvalitu života obyvateľov chránených lokalít, až po otázky možností a hraníc (dez)interpretácie histórie.

Neoddeliteľnou súčasťou letnej školy je už tradične aj predstavenie spôsobov manažovania lokalít SKD prostredníctvom exkurzií do vybraných miest a diskusií s ich predstaviteľmi ich. V tomto roku mali účastníci možnosť detailnejšie spoznať maďarské pamiatky SKD – lokalitu ľudovej architektúry Hollókő, Budínsky hrad a reprezentatívny bulvár Andrassy út v Budapešti, ale aj časť lokality na tzv. Predbežnom zozname SKD UNESCO (tzv. *Tentative List*) – niekdajší hrad (palác) uhorských kráľov vo Višegráde.

Ťažiskom programu letnej školy boli workshopy zamerané na spracovanie prípadových štúdií vychádzajúcich z reálnych otázok a problémov, s ktorými sa aktuálne musí manažment vybraných lokalít SKD vyrovnávať / ktoré musí vyriešiť. Pod vedením odborných lektorov zo všetkých krajín V4 riešili účastníci 12. ročníka letnej školy dve prípadové štúdiá na uvedené témy:

1. Potenciál a charakter ďalších rekonštrukcií na hrade Višegrád (pozornosť bola sústredená na palác)
2. Možnosti revitalizácie priestoru a rekonštrukcie historických objektov na rezervných plochách Budínskeho hradu v Budapešti.

Ďalší, trinásty ročník podujatia, sa bude konať budúci rok v Poľsku, s tým že sa uvažuje o rozšírení zamerania letnej školy a jej doplnení o lokality na Predbežnom zozname SKD UNESCO tak, ako to bolo už v prípade Višegrádu v Maďarsku.

- **Koordinácia a propagácia podujatia „Európske dni archeológie 2023“:**
oznámenie
v Historickvej revue; rozhovor v Rádiu Devín; správa Facebooku Európske dni archeológie; editácia a nahodenie popisov k digitálnym 3D modelom archeologických nálezísk, upútavka v relácii Rádiovíkend v Rádiu Slovensko, text v MY Nitra
- Potulky zaniknutou krajinou Zoborských vrchov, 18.6.2023, v rámci podujatia Európske dni archeológie 2023
- Od 10. do 25. septembra 2023 sa v hlavnom meste Saudskej Arábie, Rijáde, konal 45. rozšírené zasadanie Výboru svetového dedičstva UNESCO, ktorý rokoval o zápise nových lokalít na Zoznam svetového kultúrneho a prírodného dedičstva. Za Slovenskú republiku sa na zasadaní zúčastňujú zástupcovia Pamiatkového úradu SR a Slovenskej komisie pre UNESCO.

Počet uzatvorených zmlúv o medzinárodnej spolupráci

Memorandum o spolupráci PÚ SR a NPÚ Praha, ktorého predmetom je predovšetkým spolupráca v oblastiach vedy, výskumu, štátnej pamiatkovej starostlivosti, prezentácie kultúrneho dedičstva, vzdelávania a usporadúvania odborných akcií, koordinácie vývoja národných legislatív, archeológie, publikačnej činnosti a spolupráce v rámci EÚ a V4. Memorandum bolo uzatvorené **v roku 2019 na dobu neurčitú**.

Zmluva o spolupráci PÚ SR so spoločnosťou STOP, a. s. (Spoločnosť pre technológiu ochrany pamiatok Praha), ktorej predmetom je spolupráca v oblastiach technológií pre ochranu pamiatok, materiálových prieskumov pamiatok vrátane testovania materiálov pre pamiatkové obnovy, nových a inovatívnych materiálov pre pamiatkovú obnovu vrátane sanácií historických stavieb a technických a technologických postupov v pamiatkovej starostlivosti vrátane historických remeselných postupov. Zmluva o spolupráci je uzatvorená na obdobie rokov **2022 až 2025**.

Spolupráca PÚ SR a NPÚ Praha na projekte pod názvom „**Vzdelávaním k šetreniu obnoviteľných zdrojov energií**“ realizovaného v rámci programu Erasmus+. Projekt je realizovaný od **01. 02. 2023** a končí **31. 01. 2025**.

D. Archívna a knižničná činnosť špecializovaného a verejného archívu

Merateľné ukazovatele	
Počet zinventarizovaných archívnych dokumentov	1 000
Počet zdigitalizovaných archívnych dokumentov	2 000
Počet bádateľov	500
Počet sprístupnených archívnych dokumentov	1 500
Počet skatalogizovaných knižničných jednotiek	250
Počet bibliografických záznamov	500

Plnenie

• Počet zinventarizovaných archívnych dokumentov	1 951
• Počet zdigitalizovaných archívnych dokumentov	2 163
• Počet bádateľov	210
• Počet sprístupnených archívnych dokumentov	2 754
• Počet skatalogizovaných knižničných jednotiek	250
• Počet bibliografických záznamov	749

1. Zabezpečenie predarchívnej starostlivosti v registratúrach Pamiatkového úradu SR a krajských pamiatkových úradov (školiaca, metodická a kontrolná činnosť),

1.1. Kontroly

1.1.1. Kontrola správy registratúry, archívneho pracoviska a knižnice KPÚ Bratislava
Kontrola sa uskutočnila dňa 17. 2. 2023 so správkynou registratúry KPÚ Bratislava, ktorá bola usmernená ako postupovať v ďalšej práci a ako pripraviť vyraďovacie konanie. Kontrola sa týkala aj knižničných činností.

1.1.2. Kontrola správy registratúry, archívneho pracoviska a knižnice KPÚ Košice
Kontrola sa v 1. polroku neuskutočnila.

1.1.3. Kontrola správy registratúry a príručných registratúr PÚ SR
Kontrola sa uskutočňuje priebežne pri usmerňovaní práce správkynou registratúry Ing. Beáty Kmeťovej.

1.2. Školenia

1.2.1. Školenie o správe registratúry pre zamestnancov PÚ SR
Školenie sa v 1. polroku neuskutočnilo.

1.3. Vyraďovacie konanie

Uskutočnilo sa vyraďovacie konanie registratúry KPÚ Bratislava a vydané stanovisko. Je pripravené vyraďovacie konanie registratúry KPÚ Nitra a PÚ SR Bratislava.

2. Odborné archívne činnosti (klasifikácia, systemizácia a inventarizácia archívnych dokumentov, editácia inventárnych záznamov a tvorba archívnych pomôcok v elektronickom systéme).

2.1. Revízia archívnych zbierok – Zbierka výskumných správ

V rámci revízie Zbierky výskumných správ sa uskutočnila fyzická kontrola dokumentov, ich zloženie a adjustácia, úprava opisov, registrov a ďalších údajov v archívnom informačnom

systéme, prepojenie jednotlivých vecných objektov a hnutelných predmetov na pamiatku podľa ÚZPF. Zrevidovaných bolo 453 inventárnych jednotiek.

2.2. *Inventarizácia fondu Pamiatkové orgány na Slovensku v archívnom informačnom systéme*

Inventár fondu Pamiatkové orgány na Slovensku existuje len v papierovej podobe a vo formáte word. Preto je nutné celý inventár prepísať do archívneho informačného systému a tak ho sprístupniť bádateľom. Pracovníčka postupuje systematicky, pričom údaje v inventári konfrontuje so skutočným stavom dokumenov, dopĺňa databázu o dokumenty, ktoré neboli zinventarizované, každému pridáva nové inventárne číslo podľa dohodnutej metodiky. Do systému bolo zaevidovaných 234 inventárnych jednotiek s kompletnými údajmi, ktoré boli prepojené s databázou ÚZPF. Zároveň sa k inventárnym jednotkám pripájajú elektornické kópie zdigitalizovaných spisov. Na úlohe sa priebežne ďalej pracuje.

2.3. *Systemizácia a inventarizácia Osobného fondu Vendelín Jankovič*

V rámci spracovávaní Osobného fondu Vendelína Jankoviča bolo doteraz roztriedených 40 archívnych škatúľ, boli vytvorené inventárne jednotky ako základ pre inventarizáciu. V úlohe sa pokračuje.

2.4. *Systemizácia a inventarizácia Osobného fondu Vladimír Úradníček (študentská prax)*

V rámci študentskej praxe Adriany Reťkovej (Univerzita Palackého v Olomouci), Sandy Mindáša (Katedra dejín výtvarného umenia FFUK Bratislava) a Oleksandry Zalohinovej (Katedra archívnictva a muzeológie FFUK Bratislava) bola sprístupnená ďalšia časť Osobného fondu Vladimíra Úradníčka získaná akvizíciou v roku 2022. Prax vykonávali študenti pod odborným odhľadom M. Orosovej a M. Jurčovej. Úloha zahŕňala tieto činnosti:

- identifikácia dokumentov – pohľady, pôdorysy, nákresy s vyznačením výskumných sond, reštaurátorských zásahov a návrhov na obnovu, celkovo 139 výkresov,
- systemizácia dokumentov – roztriedenie podľa lokalít a pamiatkových objektov (identifikovaných 19 geografických lokalít a pamiatkových objektov – meštianske domy, kostoly, hrady),
- inventarizácia v archívnom informačnom systéme – vytvorenie 116 inventárnych jednotiek, zaevidovanie v systéme, určenie hodnôt miestneho, menného a vecného registra.

2.5. *Systemizácia a inventarizácia Zbierky kalendárov a Zbierky plagátov*

Priebežné spracovávanie prírastkov zbierok v archívnom informačnom systéme a ich uloženie v depote (usporiadanie, opis, tvorba registrov, prepojenie jednotlivých obrazových materiálov na pamiatku podľa ÚZPF). Spracovaných 8 inventárnych jednotiek. Zbierky sú otvorené pre ďalšie prírastky.

2.6. *Inventarizácia Zbierky negatívov 1919 – 2016*

Zbierka negatívov je uzavretá zbierka negatívov z rokov 1919 – 2016, obsahuje celkovo **230 272** inventárnych jednotiek. Vytvorenie elektronickej archívnej pomôcky znamená napĺňanie databázy v archívnom informačnom systéme, tvorbu záznamov a registrov, úpravu naskenovaných náhľadových fotografií a ich vkladanie do AIS, revíziu vstupných údajov, tvorbu popisu a metadát. Bolo spracovaných 1 593 inventárnych jednotiek a do systému bolo vložených 694 digitálnych kópií, ktoré sa zverejňujú na stránke www.pamiatky.sk. Databáza Zbierky negatívov nateraz obsahuje 53 000 záznamov.

3. Sprístupňovanie archívnych a knižničných dokumentov (poskytovanie služieb, vybavovanie žiadostí a objednávok)

3.1. Činnosť bádateľne archívu

Archív PÚ SR poskytuje služby bádateľskej verejnosti sprístupňovaním dokumentov na štúdium v priestoroch bádateľne, poskytovaním informácií a konzultácií, vyhotovovaním rešerší z archívnej databázy, sprístupňovaním archívnych pomôcok a digitálnych dokumentov online na stránke www.pamiatky.sk, zasielaním zdigitalizovaných dokumentov prostredníctvom elektronickej pošty.

Archív má zavedenú elektronickú databázu bádateľov, do ktorej sa bádatelia registrujú sami online na stránke www.pamiatky.sk alebo pri návšteve archívu za pomoci pracovníkov bádateľne. Papierová forma bádateľského listu a žiadanky je následne vytlačená a podpísaná bádateľom. Z dôvodu evidencie a kontroly začal archív vyžadovať online registráciu aj tých bádateľov, ktorí archív nenavštívili osobne, ale boli im poskytnuté služby prostredníctvom elektronickej pošty (zaslanie rešerší, zdigitalizovaných dokumentov).

Po spustení novej verzie web stránky pamiatky.sk funguje bádateľský portál s problémami pri registrácii aj pri vyhľadávaní dokumentov, preto sa zvýšila náročnosť poskytovania služieb v prípade vyhotovovanie archívnych rešerší a registrácii, ktorú musia vykonávať pracovníci bádateľne manuálne.

Tabuľka 1 Štatistika návštevnosti archívu a poskytnutých služieb

Počet bádateľských listov	39
Počet bádateľských návštev	210
Počet vyžiadaných dokumentov	2 754
Počet elektronických žiadostí a informácií poskytnutých mailom	732
Počet poskytnutých archívnych rešerší (výpisov z databázy)	133
Počet balíkov naskenovaných dokumentov zaslaných prostredníctvom služby „úschovňa“	84

3.2. Poskytovanie absenčných a prezenčných výpožičiek knižnice

Práce na úlohe zahŕňajú tieto činnosti:

- poskytovanie knižničných a informačných služieb interným a externým používateľom,
- zabezpečenie výpožičnej činnosti kníh a periodík – absenčných výpožičiek zamestnancom PÚ SR a prezenčných výpožičiek externým čitateľom v systéme DaWinci,
- vedenie evidencie výpožičiek podľa mena čitateľa a podľa signatúry,
- vypisovanie písomných, mailových a telefonických žiadostí,
- vyhotovovanie bibliografických rešerší z interných a externých zdrojov,
- príprava knižničných dokumentov na výpožičku, uloženie do depotu,
- vyhotovovanie xeroxových a digitálnych kópií z knižničných dokumentov,
- spracovávanie prehľadov a štatistických výkazov o činnosti knižnice, o poskytovaní služieb a sprístupňovaní knižničných dokumentov

Tabuľka 2 Štatistika návštevnosti knižnice a poskytovaných služieb

Počet čitateľov	99
Počet absenčných výpožičiek	429
Počet prezenčných výpožičiek	183
Počet výpožičiek spolu	711
Počet informácií poskytnutých elektronickou poštou	359
Počet knižničných jednotiek zaevidovaných v prírastkovom zozname	171
Počet knižničných jednotiek skatalogizovaných v databáze	171
Počet bibliografických rešerší / vyhľadovaných záznamov	5/185
Počet spracovaných bibliografických záznamov	749

4. Odborné knižničné činnosti

4.1. Katalogizácia knižničných jednotiek a tvorba knižničnej databázy DAWINCI

- katalogizácia knižničných jednotiek v prírastkovom zozname,
- katalogizácia knižničných jednotiek v knižnično-informačnom systéme DAWINCI,
- priebežná oprava a aktualizácia údajov v knižničnej databáze.

V prírastkovom zozname a knižnično-informačnom systéme DAWINCI bolo za 1. polrok 2023 zaevidovaných **171** knižničných jednotiek (signatúry 35 004 – 35 174).

4.2. Bibliografická a rešeršná činnosť

- Vyhľadávanie bibliografických záznamov z primárnych prameňov – štúdium a výber článkov z odborných časopisov, vedeckých a konferenčných zborníkov, monografií a iných publikácií dostupných v knižnici PÚ SR.
- Vyhľadávanie bibliografických záznamov zo sekundárnych prameňov – elektronického katalógu SNK v Martine (retrospektívnej a súbežnej bibliografie z databáz – knihy a články z periodík), súpisu evidovanej publikačnej činnosti pracovníkov PÚ SR, prírastkov knižničných jednotiek z elektronickej databázy DAWINCI PÚ SR. Získané bibliografické záznamy sa spracovávajú v elektronickej forme.
- Na podnet zamestnancov úradu boli vypracované rešerše na témy:
Danišová: Vodné diela, 1 rešerš, 103 bibliografických záznamov,
Danišová: Vodné nádrže a priehrady, 2 rešerše, 78 bibliografických záznamov,
Katkin: Dolná Strehová, kaštieľ, 1 rešerš, 2 bibliografické záznamy,
Katkin: Židovská synagóga v Lučenci, 1 rešerš, 2 bibliografické záznamy.
- Príprava [Výberovej bibliografie k ochrane pamiatkového fondu na Slovensku za roky 2011 – 2023](#): spracovaných 266 bibliografických záznamov.

4.3. Sledovanie a registrácia publikačnej činnosti zamestnancov PÚ SR, ohlasov a citácií

- Priebežné sledovanie publikačnej činnosti a ohlasov zamestnancov úradu za roky 2011 – 2023: spracovaných bolo 149 bibliografických záznamov (87 publikačnej činnosti a 62 citácií a ohlasov).

- b) Spracovanie zoznamu publikačnej činnosti zamestnancov úradu za rok 2022 podľa Vyhlášky MŠVVaŠ č. 397/2020 Z. z. o centrálnom registri evidencie publikačnej činnosti a centrálnom registri evidencie umeleckej činnosti za rok 2022, spracovaných 168 záznamov: publikačná činnosť 88 bibliografických záznamov, ohlasy a citácie 80 bibliografických záznamov.
 - c) Príprava podkladov na zverejňovanie publikačnej činnosti a ohlasov/citácií pracovníkov PÚSR, KPÚ a pracovísk aktuálne zamestnaných v daných rokoch na webovej stránke PÚ SR – retrospektívne od roku 2011: údaje sa dopĺňali priebežne.
- 4.4. Aktualizácia Elektornických zdrojov a ďalších informácií na stránke www.pamiatky.sk
- a) Zavedenie online vyhľadávania pre interných a pre externých čitateľov:
 - b) Na webovej stránke PÚ SR knižnica sprístupnila interným čitateľom, ako aj širokej verejnosti, online vyhľadávací katalóg Dawinci umožňujúci vyhľadávanie publikácií z knižničného fondu PÚ SR. Pracovníci PÚ SR, KPÚ a pracovísk môžu po zaregistrovaní do systému pracovníckou knižnice priamo pri vyhľadávaní online zadávať svoje požiadavky na výpožičky. Následne sú kontaktovaní e-mailom, aby si prišli do knižnice vypožičať monografie a zviazané periodiká.
 - c) Doplnenie odkazov na elektronické zdroje – inovácia záložky Knižnica na www.pamiatky.sk a jej rozšírenie o voľne dostupné databázy a elektronické zdroje (slovenské aj zahraničné) týkajúce sa odbornej problematiky ochrany pamiatok a webstránok príbuzného zamerania, ako aj vyhľadávacích online knižničných katalógov.
 - d) Priebežná aktualizácia obsahu knižnice a online knižnice.
 - e) Zabezpečenie predaja publikácií PÚ SR – interné listy k platbe na faktúru a v hotovosti, príprava poštových balíkov.

5. Digitalizácia archívnych dokumentov a tvorba digitálneho pamiatkového archívu

(Gahér, Chrvala, Višváderová, Šipöcz)

5.1. Digitalizácia archívnych dokumentov podľa plánu a podľa požiadaviek bádateľov (viď tabuľka 4 a 5)

Dlhodobé úlohy:

- a. Digitalizácia Katalógu fotografií (pozitívov) - Banská Bystrica: zdigitalizovaných 904 kariet (inventárnych jednotiek) = 1808 skenov, objem: 1,32 GB
- b. Digitalizácia fondu Pamiatkové orgány na Slovensku – obce: zdigitalizovaných 144 obcí (inventárnych jednotiek) = 5 470 skenov, objem 11,65 GB

5.2. Digitálny pamiatkový archív - budovanie cloudového úložiska Synology Archiv-Data R (Gahér)

- a. Dopĺňanie sieťovej jednotky R – z databázy Transfer do priečinka Zbierka projektov a plánov, vytvorenie samostatného súboru pre každú archívnu jednotku a premenovanie digitálnych jednotiek v rámci súboru, spracovaných celkovo 140,1 GB = 2 441 súborov v 87 priečinkoch.
- b. Zmenšovanie veľkosti skenov archívnych dokumentov zo Zbierky projektov a plánov (A) zo sieťovej jednotky R za účelom neskoršieho uloženia vo forme náhľadov v AISOP-e – 198 priečinkov, 2 126 súborov = 116 GB.

c. Celkovo za prvý polrok 2023 vzniklo 11 432 digitalizátov v celkovom objeme 23,242 GB.

5.3. Aktualizácia digitálneho pamiatkového archívu na stránke www.pamiatky.sk

Tabuľka 3 Výsledky digitalizácie archívnych zbierok

Názov archívnej zbierky	Počet zdigitalizovaných inventárnych jednotiek	Počet digitálnych objektov	Veľkosť GB
Zbierka negatívov	259	500	2,752
Zbierka malých diapozitívov	21	16	0,12
Zbierka plánov a projektov	16	140	1,033
Katalóg fotografií	1 647	3 294	2,49
Zbierka výskumných správ	7	199	0,486
Zbierka reštaurátorských dokumentácií	4	259	0,586
Zbierka základných výskumov	34	956	3,302
Zbierka pohľadníc	14	28	0,209
Spolu	2 002	5 392	10,978

Tabuľka 4 Výsledky digitalizácie archívnych fondov

Názov archívneho fondu	Počet zdigitalizovaných inventárnych jednotiek	Počet digitálnych objektov	Veľkosť GB
Pamiatkové orgány na Slovensku 1919 - 1951	145	5 816	11,88
Slovenský pamiatkový ústav 1951 - 1958	2	43	0,07
SÚPSOP 1958 - 1981	0	0	0
Fondy regionálnych stredísk a pracovísk	14	181	0,314
Spolu	161	6 040	12,264

6. Fotografická dokumentácia a tvorba zbierky digitálnych fotografií.

6.1. Fotografické práce v teréne

6.2. Fotografické práce v ateliéri

6.3. Evidencia zbierky digitálnych fotografií

V prvom polroku 2023 bolo vyhotovených 3714 digitálnych fotografií uložených v 70 priechinkoch. s celkovou veľkosťou 41,5 GB. Fotografie boli zaevidované do Zbierky digitálnych fotografií na 11 CD nosičoch.

7. Akvizičná činnosť archívu a knižnice

7.1. Získavanie knižných a periodických publikácií

Práce na úlohe zahŕňajú činnosti týkajúce akvizícií archívu a akvizícií knižnice:

- nákup monografií, zborníkov a časopisov,
- objednávky odborných časopisov, zbierky zákonov a dennej tlače (likvidácia faktúr),
- realizácia prác spojených s výmenou publikácií s domácimi a zahraničnými inštitúciami (komunikácia, distribúcia),
- dopĺňanie knižničného fondu publikáciami získanými darom,

V rámci akvizičnej činnosti sa knižnica sústredila na získavanie nových monografií, zborníkov a iných publikácií, ako aj aktuálnych časopisov z oblasti ochrany pamiatok, histórie, archeológie, reštaurovania a pod. Za 1. polrok 2023 získala knižnica PÚ SR 171 knižničných jednotiek (134 monografií a zborníkov, 37 zviazaných periodík), z toho boli 11 nadobudnutých kúpou v sume 1 388,74 €, 29 ks bolo získaných darom a 131 výmenou. Zo 171 knižničných jednotiek bolo 129 slovenských, 17 českých, 29 zahraničných.

Knižnica zabezpečuje objednávku, reklamácie, likvidáciu faktúr a evidenciu odborných časopisov, ktoré sú prezenčne prístupné v bádateľni.

Knižnica vedie skladovú evidenciu publikácií a periodík vydávaných Pamiatkovým úradom SR, zabezpečuje zasielanie povinných a autorských výtlačkov. Zároveň realizuje práce spojené s výmenou publikácií, komunikuje s 203 domácimi a zahraničnými partnerskými inštitúciami (160 slovenských, 25 českých, 18 zahraničných inštitúcií). V 1. polroku 2023 zabezpečila distribúciu publikácií a periodík vydávaných PÚ SR z novej i staršej produkcie 86 inštitúciám, celkom 246 ks. V rámci Slovenska to bolo 42 inštitúciám (101 ks), 26 inštitúciám v ČR (104 ks) a 18 zahraničným inštitúciám (41 ks). Povinné výtlačky v zmysle zákona o povinných výtlačkoch boli zaslané trom inštitúciám (3 ks) z titulu: LIŠKA, Anton: Frontové a lazaretné vojnové cintoríny z prvej svetovej vojny na území severovýchodného Slovenska – pamiatky histórie. Bratislava : PÚSR, 2022.

Tabuľka 5 Distribúcia v rámci Slovenska

Názov publikácie/periodika	Počet kusov
Pamiatky a múzeá 2023/1	26
Pamiatky a múzeá 2023/2	26
Liška, A.: Frontové a lazaretné vojnové cintoríny z prvej svetovej vojny na území severovýchodného Slovenska – pamiatky histórie.	34
Mencl: Dějiny evropské architektury III.	1
Pamiatky a múzeá Special issue 2022	1
Mencl: Dějiny evropské architektury I, II, III	6
Zprávy památkové péče 2022/4	1
Najnovšie poznatky z výskumov stredovekých pamiatok na Gotickej ceste III: Zborník Gotická cesta 3/2018, 2020	1

Zborník Monumentorum tutela - Ochrana pamiatok, 25, 27, 28, 29, 31.	5
SPOLU	101

Tabuľka 6 Distribúcia do Českej republiky

Názov publikácie/periodika	Počet kusov
Pamiatky a múzeá 2023/1	22
Pamiatky a múzeá 2023/2	22
Liška, A.: Frontové a lazaretné vojnové cintoríny z prvej svetovej vojny na území severovýchodného Slovenska – pamiatky histórie.	26
Pamiatková zóna Slovensko : zborník referátov z medzinárodnej konferencie.	17
Dudáš (ed.): 20 rokov s pamiatkami, Žilina, 2022.	17
SPOLU	104

Tabuľka 7 Distribúcia do zahraničia

Názov publikácie/periodika	Počet kusov
Pamiatky a múzeá 2023/1	18
Pamiatky a múzeá 2023/2	17
Liška, A.: Frontové a lazaretné vojnové cintoríny z prvej svetovej vojny na území severovýchodného Slovenska – pamiatky histórie.	6
SPOLU	41

Výmena publikácií a časopisov so zahraničnými inštitúciami

Česká republika 26 adries: NPÚ 17 adries, MU Brno, Národní archiv Praha, Archiv Národního muzea Praha, ÚDU AV ČR Praha, Archeologický ústav AV ČR Brno, Národní knihovna ČR Praha, Institut pro památky a kulturu Písek, Ústav architektonické památkové péče Brno, Univerzita Palackého v Olomouci Filozofická fakulta.

Ostatné krajiny 18 adries:

Nemecko: Germanisches National Museum, Zentralinstitut für Kunstgeschichte, Landesamt für Denkmalpflege Schleswig-Holstein, LWL-Denkmalpflege, Landschafts- und Baukultur in Westfalen,

Maďarsko: MTA Művészettörténeti Kutató intézet Könyvtára, Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ, Budapesti Történeti Múzeum Könyvtára, Dobó István Vármúzeum, Szent Adalbert Központ,

Rumunsko: UTILITAS – C.C.P.D.R.P.C. S.R.L,

Chorvátsko: Ministarstvo kulture Uprava za zaštitu kulturne baštine, Hrvatski restauratorski zavod,

Slovinsko: Ministarstvo za kulturo INDOK center,

Poľsko: Miedzynarodowe Centrum Kultury, Narodowy Instytut Dziedzictwa,

Rakúsko: Amt der Niederösterreichischen Landesregierung, Bundesdenkmalamt,

Belgicko: Institute Royal de Patrimoine Artistique Politique Scientifique Fédérale.
 KPÚ a pracoviskám bolo distribuovaných 130 kusov publikácií a periodík. Okrem toho knižnica distribuovala podľa požiadaviek KPÚ a pracovísk 60 ks duplikátov.

Tabuľka 8 Distribúcia na KPÚ a pracoviská

Názov publikácie/periodika	Počet kusov
Pamiatky a múzeá 2023/1	48
Pamiatky a múzeá 2023/2	48
Liška, Anton: Frontové a lazaretné vojnové cintoríny z prvej svetovej vojny na území severovýchodného Slovenska – pamiatky histórie.	14
Pamiatková zóna Slovensko: zborník referátov z medzinárodnej konferencie.	20
SPOLU	130

Tabuľka 9 Výsledok akvizičnej činnosti knižnice:

Celkový počet nových knižničných jednotiek / slovenské / české / iné	171 125 slovenských, 17 českých, 29 zahraničných
Knižničné jednotky získané kúpou / v hodnote	11/1388,74 €
Knižničné jednotky získané darom	29
Knižničné jednotky získané výmenou s partnerskými inštitúciami	131

Knižnica PÚ SR odoberá 63 titulov periodík, z toho 5 ks slovenských formou predplatného v sume 304,59 € a 58 ks výmenou (35 slovenských a 23 zahraničných).

Tabuľka 10 Stav prezenčne prístupných periodík v knižnici PÚ SR:

Celkový počet odoberaných periodík	63
Periodiká odoberané formou predplatného spolu	5
Slovenské periodiká odoberané formou predplatného	5
Zahraničné periodiká odoberané formou predplatného	0
Periodiká odoberané formou výmeny spolu	58
Slovenské periodiká odoberané formou výmeny	35
Zahraničné periodiká odoberané formou výmeny	23

7.2. Získavanie osobných fondov a iných dokumentov

Archív prebral mimo vyraďovacieho konania prvú časť dokumentov Ing. arch. Antónie Ryšavej – projektová dokumentácia obnovy synagógy v Spišskom Podhradí, 46 plánov. Ďalšiu časť pripravuje darca na odovzdanie.

8. Ďalšie činnosti

- 8.1. Kontrola stavu uloženia dokumentov – priebežne sa kontroluje teplota a vlhkosť v depotoch
- 8.2. Povolenia na použitie archívnych dokumentov – bolo vydaných osem súhlasov s publikovaním a vystavovaním digitálnych kópií archívnych dokumentov inštitúciám a súkromným osobám.
- 8.3. Získavanie a evidencia katastrálnych a leteckých snímok - na základe dohody s Ústredným archívom geodézie a kartografie boli získané historické katastrálne mapy z 19. a 20. storočia k 11 lokalitám na základe požiadaviek pracovníkov PÚ SR a KPÚ; na základe zmluvy s Topografickým ústavom Banská Bystrica boli získané kópie leteckého snímkovania 6 lokalít.
- 8.4. Predaj publikácií v komisionárskom predaji - v rámci komisionárskeho predaja pokračuje predaj publikácií v kníhkupectvách Artfórum Žilina (1 ks, 10,00 €) a Tomsit v Martine nad Žitavou (19 ks, 255,00 €).
- 8.5. Naskladnenie publikácií a periodík vydaných PÚ SR

Do skladu publikácií a periodík bol prevzatý náklad tlače časopisu Pamiatky a múzeá 1/2023 (400 ks) a 2/2023 (400 ks), náklad tlače publikácií Frontové a lazaretné vojnové cintoríny z prvej svetovej vojny na území severovýchodného Slovenska – pamiatky histórie (200 ks), Pamiatková zóna Slovensko (200 ks), Zvony a zvonolejárstvo na Slovensku (300 ks)

- 8.6. Revízia regálového systému – firma Nikol Martin uskutočnila revíziu regálov 22. 6. 2023 so záverom „vyhovuje“.

E. Vedecko-výskumná činnosť a kontrola

Počet reštaurovaných objektov ako zmluvný záväzok PU SR	8
Vedecko-výskumné projekty	2
Archeologický výskum - preventívna archeológia vo vybraných lokalitách	1

Plnenie:

Počet reštaurovaných objektov ako zmluvný záväzok PÚ SR	2
---	---

- Odbor konzervačnej vedy vznikol transformáciou oboch Oblastných reštaurátorských ateliérov v Bratislave a v Levoči, spojením s Chemicko-technologickým oddelením. Nižšie vyhodnotenie sa medzi mesiacmi január – marec viaže k vymenovaným trom útvarom pred ich zlúčením.
- V prvom polroku 2023 boli ukončené reštaurátorské práce na nasledujúcich akciách:
 - V januári boli ukončené posledné drobné reštaurátorské práce na kazateľnici z Kostola sv. Kozmu a Damiána v obci Háj. Z dôvodu nevyhovujúcich podmienok v kostole bude pamiatka nainštalovaná až v IX. 2023.
 - Začiatkom júna bol úspešne prenesený a namontovaný hlavný oltár z Kostola sv. Michala Archanjela v Hornej Mičinej.
 - V júni bolo ukončené reštaurovanie na oltári z akcie Spišské Vlchy, kedy bola realizovaná aj jeho montáž. Ide o poslednú pôvodnú akciu levočského pracoviska, ktoré t. č. vykonáva práce iba na akciách, presunutých z bratislavských ateliérov.
 - V júli bol prenesený a namontovaný oltár z evanjelického kostola v Henckovciach.
 - Tohto času sú dokončené aj práce na ikonostase z akcie Stakčín – Príslop, kde investor a KPÚ zvažujú možnosti montáže na inom, než pôvodnom mieste.
- Od mája 2023 začal odbor spolupracovať s odborom archeológie a s MK SR pri chemicko-technologickom vyhodnocovaní archeologických nálezov.
- V máji boli vybraní konzervátori a technologovia pracoviska preškolení na používanie XRF spektrometra.
- Od 10. 07. 2023 začal platiť nový cenník chemicko-technologických úkonov odboru.
- Do konca kalendárneho roka 2023 Odbor konzervačnej vedy dokončil zvyšných šesť akcií (Brhlovce, Buková Hôrka, Čičmany, Rožňavské Bystré, Stakčín, Svidník).

Plán bol prekročený.

Vedecko-výskumné projekty	2
---------------------------	---

1. Monitoring drevených kostolíkov v slovenskej časti Karpatského oblúka

V rámci plnenia hlavných úloh Pamiatkového úradu SR bol realizovaný pravidelný monitoring drevených chrámov v slovenskej časti Karpatského oblúka. Monitorované drevené chrámy sú zapísané do zoznamu UNESCO. V rámci monitoringu je sledovaná teplota a relatívna vzdušná

vlhkosť v interiéri a exteriéri objektu. Súčasne je sledovaný stav drevej hmoty v interiéri a exteriéri objektu, ako aj aktivita drevokazných organizmov.

Monitoring chrámov (Hronsek, Leštiny, Tvrdošín, Bodružal, Hervartov, Kežmarok, Ladomírová, Ruská Bystrá) bol realizovaný od 04. 09. – 07. 09. 2023 (akcia č. 60/23).

2. Terénny výskum okresu Hlohovec - V roku 2023 bola realizovaná druhá a tretia časť terénneho výskumu s vyhodnotením súčasného stavu NKP v 19-tich obciach okresu (mesto Hlohovec, Bojničky, Červeník, Dolné Otrokovce, Dolné Trhovište, Dolné Zelenice, Dvorníky, Horné Otrokovce, Horné Trhovište, Jalšové, Kľačany, Koplastovce, Lukáčovce, Madunice, Merašice, Pastuchov, Sasinkovo, Tekoľďany, Tepličky) a následným vyhotovením fotodokumentácie jednotlivých NKP ako aj objektov s pamiatkovými hodnotami, ktoré nie sú vyhlásené za NKP, doplnenie údajov, zhodnotenie súvislostí a syntéza poznatkov.

V roku 2023 sme pokračovali príprave ďalšieho dielu edície Národné kultúrne pamiatky na Slovensku - okres Hlohovec, ktorý je vo vysokej miere rozpracovanosti. Podstatná časť textov hesiel a kapitol venovaných jednotlivým pamiatkam, ako aj kapitoly stavebného vývoja je spracovaných, ale na rôznej kvalitatívnej úrovni, preto je nutná ich odborná redakcia. Potrebné je dokončiť spracovanie podkladov na vyhlásenie a realizáciu konaní na vyhlásenie tých objektov, ktoré boli odporúčané na vyhlásenie Komisiou pre posudzovanie pamiatkového fondu PÚ SR.

Realizovaný archívny výskum v archíve KPÚ Trnava za účelom doplnenia podkladov a vyhotovenia fotografických kópií výskumných dokumentácií, ktoré nemajú digitálnu podobu: 11359/1 Hlohovec – sokolovňa, 833/1 Hlohovec – hotel Jeleň, 860/1-2 kaštieľ Horné Otrokovce, 902/1-7 Koplastovce – kúria a sýpka, kópií fotodokumentácie z archívu KPÚ Trnava. Realizovaná konzultácia a stretnutie s Ing. arch. Ivanom Gojdičom, autorom pamiatkového výskumu ku kaštieľu v Sasinkove, vyhotovenie kópie výskumnej dokumentácie. Realizovaný preklad textov z maďarčiny z publikácie Borovszky Samu: Magyarország vármegyei és városai., Nyitra vármegyéi. Pokračovali sme aj v realizácii digitalizácie historickej fotodokumentácie (Archív PÚ SR), ako aj prípravy grafických podkladov (prekreslenie a grafické zjednotenie pôdorysov vybraných objektov a ich konverzia do PDF – 36 kusov) a predbežnom výbere obrazovej prílohy. Realizovaná odborné korektúry a oprava nasledovných hesiel obcí a hesiel NKP s predbežným výberom obrazovej prílohy (súčasnej a historickej), doplnením nových zistení a literatúry: Kaštiele: 862/1 Horné Trhovište 1001/1 Sasinkovo. História, urbanizmus a stavebno-historický vývoj obcí: Bojničky Dolné Otrokovce Dolné Zelenice Jalšové Kľačany Tepličky Priebežná koordinácia stavu spracovania podkladov a realizácie správnych konaní na vyhlásenie vecí za NKP z okr. Hlohovec s Odborom ŠIS a KPÚ Trnava.

Archeologický výskum - preventívna archeológia vo vybraných lokalitách 1

- **Archeologický prieskum v pohorí Tribeč: okolie hradiska Žibrica v spolupráci s OZ Hradiská, apríl 2023**
- **Archeologický a geofyzikálny prieskum areálu zaniknutého stredovekého kostola v Novej Vsi nad Žitavou, máj 2023**

F. Edičná a propagačná činnosť

Počet vydaných monografií	1
Celkový náklad	300
Počet kusov poskytnutý pre odborné, akademické a verejné knižnice	10
Počet kusov distribuovaný do predaja	100
Počet ohlasov v médiách na vydané tituly	1
Počet vydaných iných typov neperiodických publikácií	2
Celkový náklad	500
Počet kusov poskytnutý pre odborné, akademické a verejné knižnice	10
Počet kusov distribuovaný do predaja	100
Počet ohlasov v médiách na vydané tituly	2
Spoluúčasť na aktivitách Dní európskeho kultúrneho dedičstva v každom kraji 2 podujatia	16

Plnenie

Počet vydaných monografií	1
Celkový náklad	300
Počet kusov poskytnutý pre odborné, akademické a verejné knižnice	10
Počet kusov distribuovaný do predaja	100
Počet ohlasov v médiách na vydané tituly	1

Publikácia Juraj SPIRITZA: Zvony a zvonolejárstvo na Slovensku

Spracovaný projekt pre Nadáciu SPP, ktorý bol úspešný a PÚ SR získal dotáciu 6 000 € na tlač publikácie. Kniha bola vytlačená v náklade **300 ks**. Realizuje sa distribúcia a propagácia.
Orosová, M. - Lunga, R. - Gembický, J.: redakcia, lektúry a korektúry publikácie - Spiritza, J.:
Zvony a zvonolejárstvo na Slovensku. PÚ SR Bratislava 2022, 426 str., ISBN 978-80-89175-96-3; 06/2023

Počet vydaných iných typov neperiodických publikácií	2
Celkový náklad	500
Počet kusov poskytnutý pre odborné, akademické a verejné knižnice	10
Počet kusov distribuovaný do predaja	100
Počet ohlasov v médiách na vydané tituly	2

1. Zborník Pamiatková zóna Slovensko

Zborník Pamiatková zóna Slovensko je výstupom z rovnomennej konferencie, ktorá sa konala 15. júna 2022 v Liptovskom Mikuláši a organizovalo ju Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva v spolupráci s PÚ SR pri príležitosti 100. výročia Štátneho referátu na ochranu

pamiatok. Zborník bol vydaný na základe zmluvy so SMOPAJ v náklade **200 ks** pre PÚ SR a bol distribuovaný v rámci akvizičných aktivít knižnice. 249 s., ISBN 978-80-89933-38-9

2. DUDÁŠ, Miloš (ed) et al., **20 rokov s pamiatkami**. Spolok Septentrio pre Krajský pamiatkový úrad Žilina, 2022, ISBN 978-80-974463-0-7 (autorskí kolektív: Dudáš, M. – Ďurian, K. – Furman, M. – Kopták, T. – Lehutová, M. – Magová, M. – Majtan, V. – Marček, M. – Oporosková, S. – Piecková, J. Reťkovská, A. – Šichtová, M.)
3. **Pamiatky Trnavy a Trnavského kraja 25**: Zborník zo seminára konaného dňa 15. 12. 2022. Trnava: Krajský pamiatkový úrad Trnava pod záštitou Pamiatkového úradu SR, 2023, 72 s. ISBN: 978-80-972798-5-1. Dostupné aj online: https://www.pamiatky.sk/wp-content/uploads/2024/01/Pamiatky_Trnavy_25_zbornik.pdf
4. *Vademecum vlastníka kultúrnej pamiatky, vlastníka nehnuteľnosti v pamiatkovom území, vlastníka nehnuteľnosti v ochrannom pásme, vlastníka a správcu hnutel'ností v sakrálnom objekte*. Bratislava: Pamiatkový úrad Slovenskej republiky, 2023. 58 s. ISBN 978-802-89175-99-4.
5. **Metodiky pre rozhodovací proces Pamiatkového úradu SR** [online]. Dostupné na: <https://www.pamiatky.sk/plan-obnovy/>
 - A. Kategorizácia pamiatkového fondu
 - B. Metodika princípov rozhodovania Pamiatkového úradu SR vo veciach stavebnotechnického /alebo reštaurátorského/ zásahu.
 - C. Metodika výpočtu navýšenia nákladov zásahu do pamiatky z dôvodu rozhodnutia Pamiatkového úradu SR.

Publikačná činnosť zamestnancov:

- DANIŠOVÁ, Nikola – JURČOVÁ, Mária. Mlyny v Mlynskej doline – náčrt problematiky. In BARTOŠÍKOVÁ, Tereza (ed.). *K dejinám mlynov – výskum a mapovanie : Zborník príspevkov zo seminára 14. 12. 2021*. Bratislava : Pamiatkový úrad Slovenskej republiky; Vodné mlyny Oblazy, n. o., 2023, s. 47-60.
- GAHÉROVÁ, Helena – GAHÉR, Daniel. Grófký zo Svätého Jura a Pezinka. In *Pezinčan*, č. 1, 2023, roč. 56, s. 12.
- OROSOVÁ, Martina. Úspechy a prehry ochrany pamiatok v medzivojnovom období. In *Pamiatková zóna Slovensko. Liptovský Mikuláš : Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva*; Pamiatkový úrad Slovenskej republiky, 2023, s. 173-192.
- OROSOVÁ, Martina. Medzinárodný deň pamiatok a historických sídiel 2023 – Premeny dedičstva [online, 18. 4. 2023]. Dostupné na: <https://www.pamiatky.sk>
- LUNGA, Radek – OROSOVÁ, Martina. Úvodné slovo. In SPIRITZA, Juraj. *Zvony a zvonolejárstvo na Slovensku*. Bratislava: Pamiatkový úrad Slovenskej republiky 2022, s. 8-9

- OROSOVÁ, Martina. Úvodník. In *Archívny almanach 2022*, roč. V., s. 6-7.
- TOMOVIČOVÁ, Jana – REICHARDTOVÁ, Juliana. Archívne a knižničné zdroje na výskum mlynov v Archíve Pamiatkového úradu SR. In BARTOŠÍKOVÁ, Tereza (ed.). *K dejinám mlynov – výskum a mapovanie : Zborník príspevkov zo seminára 14. 12. 2021*. Bratislava : Pamiatkový úrad Slovenskej republiky; Vodné mlyny Oblazy, n. o., 2023, s. 117-128.
- REICHARDTOVÁ, Juliana – JESENSKÁ, Katarína. Rešerš. Mlyny, Mlynská dolina, technické pamiatky. In BARTOŠÍKOVÁ, Tereza (ed.). *K dejinám mlynov – výskum a mapovanie : Zborník príspevkov zo seminára 14. 12. 2021*. Bratislava : Pamiatkový úrad Slovenskej republiky; Vodné mlyny Oblazy, n. o., 2023, s. 129-136.
- P. Bisták – P. Kmeťová – T. Lieskovský – M. Felcan – P. Romsauer: High hopes: On settlement strategies in the Tribeč Mountains, W Slovakia. In: L. Benediková (ed.): *Early Iron Age in Central Europe 2022* (zborník z konferencie). Študijné zvesti AÚ SAV v Nitre, Supplementum – odoslané do tlače, aktuálne v procese korektúry
- P. Kmeťová: Environmentálna archeológia na tzv. záchranných výskumoch – na Slovensku utópia? [online]. *Pamiatkový úrad Slovenskej republiky*, 21.02.2023 [cit. 13.07.2023]. Dostupné na <https://www.pamiatky.sk/page/environmentalna-archeologia-na-zachrannych-vyskumoch/>
- E. Makarová: Medzinárodná konferencia Doba popolnicových polí a doba halštatská. Informátor SAS XXXIII, 2022, 1–2, 22–23.
- E. Makarová: Európske dni archeológie 2023. Online. Dostupné na: <https://www.pamiatky.sk/page/europske-dni-archeologie-2023/>
- E. Makarová: Pamiatkový úrad SR zverejňuje ďalšie 3D modely archeologických nálezísk. Online. Dostupné na: <https://www.pamiatky.sk/page/pusr-3d-modely-archeo-nalezisk/>
- E. Makarová: Správa z medzinárodnej konferencie „Počítačová podpora v archeológii 2023“. Online.
- Horváth: Z archeologického depozitára - teliatko z kolekcie hračiek Libuše Niklovej. Online. Dostupné na: <https://www.pamiatky.sk/page/z-archeologickeho-depozitara-libuse-niklova/>
- PIECKOVÁ, Jana. Peripetie obnovy a reštaurovania Kostola Všetkých svätých v Ludrovej. In: *Pamiatky a múzea*, 2023, roč. 72, č. 2, ISSN 1335-4353, s. 19 – 26
- REŤKOVSKÁ, Adriana. Rímskokatolícky kostol sv. Ladislava v Necpaloch (okres Martin) – história kostola a záchrany stredovekých nástenných malieb. In. *Dějiny staveb*, Vydal Peter Mikota pro Klub Augusta Sedláčka, Plzeň 2023, s. 37-48. ISBN 978-80-87170-88-5
- OPOROSKOVÁ, Stanislava. Technický aspekt hradných studní na Slovensku. Zborník Združenia Zachráňme hrady, 2023 (v tlači)
- FURMAN, Martin. Trstená a jej archeologické svedectvo. In. TRSTENÁ, monografia mesta 1. časť. Trstená 2023, ISBN 978-80-570-4412-3, s. 53 – 63
- Pristáš, M.: Nová lokalita z neolitu v obci Viničky. In. AVANS 2020, odovzdané do tlače

- LABUDOVÁ, Zuzana – JANURA, Tomáš: Kaštieľ v Šaci a jeho donátor Andrej Semsey, In: Umenie a umelci v meste okolo roku 1800, zborník Medzinárodného vedeckého kolokvia Katedry dejín výtvarného umenia FiF UK v Bratislave, v tlači
- Gembický, J.: Naše zvony a ich zvonári – vytrvalo úspešný audioprojekt. In: Pamiatky a múzeá, 3, 2023 (v tlači)
- SZERDOVÁ Ľubica. Kaštiele a kúrie ako súčasť pamiatkového fondu SR. Štúdia pre Zborník z medzinárodnej konferencie „Oživovanie kaštieľov“, organizovanej MK SR, 29. 30. 9. 2022, 8s + obr. príloha.
- SZERDOVÁ Ľubica. Bohumil Samek – Kateřina Dolejší (eds). Umělecké památky Moravy a Slezska III (O/P) Praha: Academia, 2021, 1239 strán (ISBN 978-80-200-0434-4). Článok pre Monument revue, 10s.
- SZERDOVÁ-VELASOVÁ Ľubica, KAPIŠINSKÁ Veronika. Terminologický slovník. Plán obnovy a odolnosti SR, Komponent 2: Obnova budov. Reforma zvýšenia transparentnosti a zefektívnenia rozhodnutí Pamiatkového úradu SR. Bratislava : Pamiatkový úrad Slovenskej republiky, 2023. 447 s. Odovzdané do tlače.

Prednášková, pedagogická, vedecko-popularizačná činnosť zamestnancov úradu

- **DANIŠOVÁ**, Nikola: Vodné diela a kultúrne pamiatky. Konferencia: Vodné diela v archívnych dokumentoch. Považská Bystrica-Orlové, 23. – 25. 5. 2023
- **JURČOVÁ**, Mária: Záchrana kultúrnych pamiatok pri výstavbe vodného diela Liptovská Mara. Konferencia: Vodné diela v archívnych dokumentoch. Považská Bystrica-Orlové, 23. – 25. 5. 2023
- Koordinácia a propagácia podujatia „Európske dni archeológie 2023“: oznámenie v Historickej revue; rozhovor v Rádiu Devín; správa Facebooku Európske dni archeológie; editácia a nahodenie popisov k digitálnym 3D modelom archeologických nálezísk (E. Makarová), upútavka v relácii Rádiovíkend v Rádiu Slovensko, text v MY Nitra (P. Bisták)
- Vypracovanie textov a popisov k lidarovým 3D modelom archeologických lokalít Gelnica hrad (F. Jaško), Bratislava – Pečniansky les (F. Jaško), hradisko v Uníne (E. Makarová spolu s P. Grznárom) v rámci podujatia Európske dni archeológie 2023
- Potulky zaniknutou krajinou Zoborských vrchov, 18.6.2023, v rámci podujatia Európske dni archeológie 2023 (P. Bisták)
- Rozhovor v živom vysielaní v relácii Kontakty na Rádiu Slovensko na tému „Archeologická mapa Slovenska - pomôže ochrániť naše kultúrne dedičstvo?“, 7.3.2023 (P. Bisták)
- Konzultácie pre reportáž P. Gettinga „Keď je pekné, počasie je to tu ako na Champs-Élysées. Ktoré zrúcaniny sa oplatí na Slovensku navštíviť.“ / zverejnené v denníku SME, 1. 6. 2023 (F. Jaško): <https://domov.sme.sk/c/23170675/ked-je-pekne-pocasio-je-to-tu-ako-na-champs-elysees-ktore-zrucaniny-sa-oplati-na-slovensku-navstivit.html>
- Rozhovor pre denník MY Nitra na tému archeologického depozitára a archeologických nálezov z Nitry, zverejnený 21.6.2023, (M. Horváth):

<https://mynitra.sme.sk/c/23184974/v-centre-nitry-nasli-ikonicke-teliatko-v-zemi-bolo-desiatky-rokov.html>

- Exkurzia pre žiakov základnej školy (koordinátorka T. Bartošíková) 26. 6. 2023, výklad s ukážkou sondy prebiehajúceho archeologického výskumu (F. Jaššo)
- Príprava dňa otvorených dverí PÚSR „Pamiatkovo 2023“ na tému hrady – podnety a návrhy k plánovanému programu podujatia, konzultácie s T. Bartošíkovou a K. Matejčíkovou
- Konzultácie pre agentúru oh my DOT Prague v súvislosti s reklamnou kampanou, v rámci ktorej je cieľom viac spopularizovať slovenské hrady (máj 2023).
- **P. Kmet'ová:** Žena doby halštatskej a jej svet. Prednáška pre verejnosť v rámci cyklu Archeologická kaviareň, SNM – Archeologické múzeum Bratislava, 15. 02. 2023
- Prednáška **P. Horanský – F. Jaššo:** „Spolupráca a metodická podpora pri obnove národných kultúrnych pamiatok“, v rámci konferencie Ľudia a hrady, Bratislava – hotel Bôrik 18. 4. 2023
- Prednáška **P. Bisták - T. Lieskovský:** Čo sa skrýva v pohorí Tribeč? Medzinárodná konferencia „Počítačová podpora v archeológii 2023“, 31. 5. – 2. 6. 2023, Boží Dar, Česká republika
- Posterová prezentácia **Lieskovský, T. – Makarová, E. – Bisták, P.:** LiDAR ako nástroj kultúrneho dedičstva. Poster. Medzinárodná konferencia „Počítačová podpora v archeológii 2023“, 31. 5. – 2. 6. 2023, Boží Dar, Česká republika
- Posterová prezentácia **Lieskovský, T. – Barta, P. – Mellnerová Šuteková, J. – Makarová, E.:** LiDAR na sútoku Moravy a Dunaja. Nástroje vizualizácie aplikované pri identifikácii antropogénnych prejavov a archeologických prvkov v areáli národnej kultúrnej pamiatky Hrad Devín. Poster. Medzinárodná konferencia „Počítačová podpora v archeológii 2023“, 31. 5. – 2. 6. 2023, Boží Dar, Česká republika
- **M. Dudáš:** prednášky „Úvod do kultúrneho dedičstva“, „Kultúrne dedičstvo 2“ a „Dejiny kultúry a umenia“ na Fakulte humanitných vied Žilinskej univerzity v Žiline, letný semester akademického roka 2022/2023.
- **M. Furman:** hodinová prednáška o archeológii pre dve triedy 5. ročníka ZŠ v Rajeckých Tepliciach, 18. 1. 2023.
- **M. Dudáš:** prednáška „Slovenské lokality na Zozname svetového dedičstva UNESCO“ pre Ústav celoživotného vzdelávania Žilinskej univerzity v Žiline, 16. 1. 2023.
- **M. Furman:** dvojhodinová prednáška o archeológii pre dve triedy 5. a 6. ročníka ZŠ v Rajeckých Tepliciach, 22. 1. 2023.
- **A. Reťkovská:** prednáška „Románske sochárstvo a maliarstvo“ pre poslucháčov Univerzity tretieho veku pri Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici, v Martine dňa 27. 3. 2023.
- **T. Kopták:** prednáška o archeológii pre III. ročník Základnej školy Jana Amosa Komenského v Čadci, 31. 3. 2023.
- **K. Ďurian:** prednášky o dejinách architektúry pre Univerzitu Tretieho veku v Martine – Univerzita Mateja Bela Banská Bystrica, 13. 2., 6. 3. a 22. 5. 2023.

- **A. Ret'kovská:** prednáška „*Románska architektúra. Prednáška*“ pre poslucháčov Univerzity tretieho veku pri Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici, v Martine dňa 17. 4. 2023.
- **M. Furman:** hodinová prednáška o archeológii pre dve triedy 5. ročníka ZŠ v Zákopčí, 17. 4. 2023.
- **M. Furman:** dvojhodinová prednáška na tému „*Archeológia v lesoch*“ pre štyri triedy 3. a 4. ročníka a následne pre dve triedy 1. a 2. ročníka Lesníckej školy v Prešove, 18. 4. 2023.
- **T. Kopták:** „Mať tie staré kamene skutočne rád“ – prednáška pre Katedru dejín a teórie umenia na Filozofickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave, 20. 4. 2023.
- **A. Ret'kovská:** „*Zachované románske výtvarné umenie na Slovensku*“ pre poslucháčov Univerzity tretieho veku pri Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici, v Martine dňa 15. 5. 2023.
- **M. Dudáš:** prednáška „*Pamiatky a ich obnova*“ v rámci seminára Slovenskej komory stavebných inžinierov k odbornej spôsobilosti na výkon činnosti stavebného dozoru, Žilina, 19. 4. a 31. 5. 2023.
- **Furman:** tri prednášky o nových objavoch na Liptove v priestoroch Liptovskej knižnice – 2 doobeda pre základnú a strednú školu a poobede pre verejnosť, Liptovský Mikuláš, 13. 6. 2023.
- **Konferencia o histórii Mikroregiónu Červený Kameň - z doterajších výskumov v historickom regióne Červenokamenského panstva** , 15.6.2023,
- Príspevok „Kultúrne pamiatky Mikroregiónu Červený Kameň a Prehľad pamiatkovo chránených objektov evidovaných v ÚZPF SR“, spracovali Mgr. Belohorcová a Ing. arch. Dimunová
- Účasť na konferencii – workshope „Kulturní dědictví? Teritoriální a národnostní chápání památek v Čechách v 19. a v raném 20. století“ (Praha, Ústav dejín umenia AV ČR, v. v. i.) s príspevkom: *Snahy o výskum a topografiu pamiatok v Podkarpatskej Rusi po roku 1918* (vyzvaná účasť), príspevok odznel dňa 28. 02. 2023. Z. Kowalski
- Účasť na konferencii „Verejní zaměstnanci v meniacich sa režimoch na území strednej a východnej Európy, 1900 – 1950“ (Košice, SAV) s príspevkom *Úradníci ochrany pamiatok – problém kariérneho rastu v rokoch 1900 – 1950*, príspevok odznel dňa 26. 04. 2023. **Kowalski**
- Účasť na konferencii „Česi, Slováci a Ukrajinci v historických a kultúrnych zlomoch k 30. výročiu vyhlásení samostatnosti České a Slovenské republiky“ (online Praha, Prešov, Užhorod, 11. – 13. 05. 2023) – vystúpenie v 1. konferenčný deň s príspevkom „*Vajanský, Věšín a Výstavka slovenských výšiviek (1887)*“. **Kowalski**
- Účasť na vedeckej konferencii Archívne dni v Orlovom s príspevkom „Archívne fondy ako zdroj poznatkov pri ochrane vodohospodárskych pamiatok“, 23.5.2023 **Bartošíková**
- Prednáška „*Konverzie technických pamiatok a ich budúcnosť*“ pre univerzitu tretieho veku FAD, 17.3.2023 **Bartošíková**
- Prednáška pre žiakov ZŠ „*Vynálezy – ako technika zmenila svet*“, 26.6.2023, PÚ SR Bratislava. **Bartošíková**

- „*Kultúrne dedičstvo a hranice*“ - prednáška s prezentáciou počas školenia colníkov vo Vyšnom Nemeckom, 28.2.2023 a 01.03.2023 Z. Megyeši Ďurčeková
- **V. Sobota**, prednáška "História parku v Michalovciach" na odbornej konferencii v Michalovciach: "Kaštiele ako sídla múzeí " konanej 20.04.2023 v Zemplínskom múzeu v Michalovciach
- **A. Hrabinská., R. Királ**, spolupráca s Archívom Mesta Košice, pre spracovanie podkladov o kultúrnej pamiatke Angels Aréna 27.02.2023
- **Gembický, J. – Horvát, M.**: Výročné ceny Pamiatky a múzea za rok 2022: návrhy a nominácie v kategórii: audio-video (rozhlasový cyklus Naše zvony a ich zvonári – Rádio Lumen), akcia – podujatie (Železničná zvonička a zvon – ČermeL), výstava (Oelschlager), kniha (Atlas umenia verejných budov Košíc); 01-03/2023
- **Gembický, J. – Pristáš, M.**: Výročné ceny Alžbety Güntherovej-Mayerovej pre osobnosť za celoživotné dielo: návrh a nominácia (archeologička Dr. Mária Lamiová – Schmiedlová; archeológ Dr. Ladislav Olexa); 01-02/2023
- **Gembický, J.**: kratšie čiastkové nahrávané príspevky a správy pre Rádio Lumen, Slovenský Rozhlas, Rádio Regina – Slovenský Rozhlas 2, Rádio Košice (redaktori: M. Ďurčo a.i.); január – jún 2023
- **Gembický, J. – Pristáš, M.**: odborná nahrávaná relácia pre Rádio Lumen („Rozhovor týždňa“, redaktor: M. Ďurčo, o Dr. Márii Lamiovej – a podujatí Ceny A.G. Mayerovej; 05/2023
- **Gembický, J.**: odborná spolupráca, podklady a konzultácie pre článok: Marcinová, D.: Košice boli v plameňoch, hasil každý, kto mohol. In: Korzár – <https://kosice.korzar.sme.sk/c/23155222/kosice-boli-v-plamenoch-hasil-kazdy-kto-mohol-pre-nepozornost-zhorelo-skoro-cele-mesto.html> ; 04/2023
- **Gembický, J.**: odborná spolupráca, podklady a konzultácie pre článok: Marcinová, D.: Z Urbanovej veže šľahali plamene bezmocným hasičom pred očami. In: Košický večer - Korzár, 14.04,2023, str. 2-3
- **Gembický, J.**: odborná spolupráca, podklady a konzultácie pre článok: Marcinová, D.: Vzácné barokové vázy sa najskôr vŕali na družstve. In: Košický večer - Korzár, 24.02,2023, str. 2
- **(Gembický, J.) – Mokriš, R. – Markušová, K.**: odborná spolupráca, podklady a konzultácie pre článok Ogurčáková, J.: Paneláky pri stredovekých hradbách? Košice zvrátili scenár z iných miest. In: Korzár – (09.02.2023): <https://kosice.korzar.sme.sk/c/23128883/panelaky-pri-stredovekych-hradbach-kosice-zvratili-scenar-z-nych-miest.html>
- **Gembický, J.**: rozhlasový seriál pravidelných odbornopopulárnych relácií o zvonoch, zvonároch a zvonolejároch – v rámci relácie „*Lumenáda*“ (voľné pokračovanie projektu „*Naše zvony a ich zvonári – My a zvony / Zvony a my*“: scenáre, nahrávanie, autorstvo (redaktor: M.Ďurčo), Rádio Lumen; január – jún 2023, **25 odvysielaných častí - relácií** (premiéra) + reprízy
- **Gembický, J. – Rendeková, V.**: Je lepšie inšpirovať sa dejinami a poučiť sa z nich, než ich ignorovať (podcast), 01.05.2023. In: <https://nm.sk/podcast/je-lepsie-inspirovat-sa-dejinami-a-poucit-sa-z-nich-nez-ich-ignorovat/>

- **Gembický, J.:** nahrávanie pre odb. reláciu na tému „Časové schránky“ (Rádio Devín, red.: J. Palaščák, 04/2023)
- **Gembický, J.:** odb. relácia na tému „Časové schránky“ (Rádio Lumen, relácia Rozhovor týždňa, red.: M. Ďurčo, 02/2023)
- **Gembický, J.:** odborné nahrávané príspevky (2) pre Rádio Lumen (redaktor: M. Ďurčo, téma: Jasov – barokové vázy); 02/2023
- **Gembický, J.:** odborné nahrávané príspevky pre Telke - Košice (téma: Jasov – barokové vázy); 02/2023
- **Gembický, J. – Pristaš, M.:** odborné nahrávaná reportáž pre hlavné správy RTVS 1 (redaktor: P.Behun, téma: Jasov – barokové vázy); 02/2023
- **(Gembický, J.- spolupráca) – Mokriš, R.:** odborné nahrávaný príspevok pre STV – (relácia Regina, MPR Košice: 40 rokov); 05.04. 2023
- **Mokriš, R.:** Rádio Lumen Rozhovor týždňa, hodinová relácia 15.03.2023, Košické historické jadro je už 40 rokov mestskou pamiatkovou rezerváciou
- **Mokriš, R.:** prednáška v expertnej skupine v rámci projektu Erasmus+ s názvom „Vzdelávaním k šetreniu obnoviteľných zdrojov energií / Education to save renewable energy sources“, 17. a 18. mája 2023 v priestoroch NPÚ v Prahe
- **Zdravecký Tomáš:** Štátna vedecká knižnica v Košiciach - vedecká konferencia: Menej známe osobnosti, spolky a udalosti na východnom Slovensku 1848 - 1948, 30.-31.05.2023, Košice – účasť a príspevok: *Viktor Greschik (1862-1946) - levočský pedagóg, botanik a historik*
- **Švačová Šofránková Mária:** Medzinárodný seminár 25. *Internationale Tagung für Kleindenkmalforschung*, 22.-25.06.2023, Rožňava - príspevok: *Kleindenkmäler auf den Pilgerwegen der Region Zips – Wallfahrt zum Marienberg in Leutschau*
- **BISCHOF, Lenka.** *Rosenauer Kalvarieberg.* účasť s príspevkom na medzinárodnom seminári 25. *Internationale Tagung für Kleindenkmalforschung*, Rožňava, 22.-25. jún 2023.
- **BISCHOF, Lenka.** *Časová schránka vo veži rímskokatolíckeho kostola v Štítniku.* Rádio Lumen, relácia Infolumen 20.1.2023, Ranné spojenie 21.1.2023.
- **BISCHOF, Lenka.** *Časová schránka vo veži rímskokatolíckeho kostola sv. Júdu Tadeáša v Štítniku.* RTVS – Slovenský rozhlas, Rádio Regina 2, relácia: Božie mlyny, 29.01. 2023 od 06.15– 07.00 hod.
- **BISCHOF, Lenka.** *Časová schránka vo veži rímskokatolíckeho kostola v Štítniku.* Rozhlas a televízia Slovenska/Televízia JOJ, 06.02.2023 (reportáž).
- **BISCHOF, Lenka – LÖRINČIKOVÁ, Silvia.** *Časová schránka vo veži rímskokatolíckeho kostola sv. Júdu Tadeáša v Štítniku.* TV Lux, Doma je doma (živé vysielanie/diskusia), 09. 03.2023, 17.30 – 18.15.
- **BISCHOF, Lenka.** *Časová schránka vo veži rímskokatolíckeho kostola sv. Júdu Tadeáša v Štítniku (reportáž).* RTVS – Slovenský rozhlas, Dvojka, relácia: Orientácie, 12.03.2023.
- **HRIŇ, Pavol** – január 2023, Borša, obnova kaštieľa – spracovanie nominačného návrhu na cenu Fénix – kultúrna pamiatka roka 2023, Nadácia SPP + články vo viacerých médiách + krátky rozhovor pre RTVS

- **Alezár Kamil** – január 2023, Košice, Hrnčiarska ul., reštaurovanie fasád Reformovaného kostola – spracovanie nominačného návrhu na cenu Fénix – kultúrna pamiatka roka 2023, Nadácia SPP
- **GDOVINOVÁ TOMÁŠOVÁ, Dagmar** – jún 2023 – spravovanie podkladov pre článok o kaštieli v Helcmanovciach, pre Lenka Haníková - Korzár
- **Gembický, J. – Markušová, K. – Mokriš, R.:** Nadšení Košicami... (MPR Košice 40-ročná). In: www.pamiatky.sk; facebook PÚ SR (zverejnené: 02/2023)
- **Gembický, J.:** Odviate vetrom...(Zachráňme vozeň Detskej železnice z Košíc). In: www.pamiatky.sk; facebook PÚ SR (zverejnené: 04/2023)
- **Gembický, J.:** Posledná košická Rimanka. Celoživotná pocta archeologičke Márii Lamiovej – Schmiedlovej. In: www.pamiatky.sk; facebook PÚ SR (zverejnené: 05/2023)
- **Gembický, J.:** Zaži barok ! ..s pamiatkarmi. In: www.pamiatky.sk; facebook PÚ SR (zverejnené: 05/2023)
- **Gembický, J. – Királ, R.:** K. u. K. – Košické kone. Nové príbehy starej jazdiarne. In: www.pamiatky.sk; facebook PÚ SR (zverejnené: 06/2023)
- **Gembický, J. – Galierik, T.:** Toto je Hollywood ! – Naše filmové miesta. In: www.pamiatky.sk; facebook PÚ SR (zverejnené: 06/2023)
- **Gembický, J. – Rendeková, V.:** Je lepšie inšpirovať sa dejinami a poučiť sa z nich, než ich ignorovať (online článok), 06.05.2023. In: <https://nm.sk/je-lepsie-inspirovat-sa-dejinami-a-poucit-sa-z-nich-nez-ich-ignorovat-podcast/>
- **Gembický, J.:** Aj zvony prežívajú svoju Veľkú Noc. In: Košice v skratke, roč. 2, 04/2023, str.20 – 21 (+ digitálna verzia: <https://www.vskratke.sk/aj-zvony-prezivaju-svoju-velku-noc/>)
- **(Gembický, J.):** odb. podklady a spolupráca pre publikáciu: Sedlák, J.: Petrik Béla: kňaz – fotograf – kronikár. Fo Art Bratislava 2023, ISBN 978-80-8209-033-1, 288 str.; 01-05/2023
- **Gembický, J.:** Hučiace, duniace, zuniace - Hnutelné technické pamiatky. Prezentácia + prednáška, Sekcia pre technické pamiatky, Banská Štiavnica, 12.05.2023
- 26.01.-27.01.2023 - účasť na konferencii - 17. konferencia environmentálnej archeológie (KEA 23, Brno); usporiadateľ – Ústav archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně s referátom: **MIŇO, Martin** - **LATKOVÁ, Michaela** - **ŠIMUNKOVÁ, Katarína** – **CHOMA, Mojmir** – **JAROLÍMEK, Ivan** – **ŠIBÍK, Jozef** **ŠIBÍKOVÁ, Mária** - **STYKOVÁ, Barbora** – **SVĚTLÍK, Ivo** – **MEGISOVÁ, Natália** – **PETROVÁ, Markéta**, **FRATRIČOVÁ, Monika:** Čo hovorí odpad o vzniku banskobystrickej radnice?
- 19.04.2023 – účasť na konferencii „Prostor pro život: Krajina, sídla, památky“, Vysoké učení technické Brno, prednesený referát: **Martin MIŇO** – Peter DĚDIČ – **MÁRIA FLÓROVÁ** – Tibor LIESKOVSKÝ: Využitie LLS pri ochrane krajiny Pamiatkovej zóny banských diel v Kremnici min
- 26.-27.04.2023, účasť na konferencii Nové poznatky z histórie cestnej dopravy, Považské múzeum, Žilina, prednesený referát: **M. MIŇO** – M. KVIETOK – K.

DAŇOVÁ – M. DAŇOVÁ – M. CHOMA - P. ĎURICA: PREKONANIE VODNEJ PREKÁŽKY V DEJINÁCH CESTNEJ DOPRAVY NA POHRONÍ

- Školenie príslušníkov colných úradov a Kriminálneho úradu Finančnej správy SR na tému Kultúrne dedičstvo a hranice 27.2. - 1.3.2023 vo Vyšnom Nemeckom a 25.4.2023 v Bratislave, **Matúš Sládok**
- Prednáška: Výskum lengyelskej lokality v Suche nad Parnou na GEPAARD 2023, KPU Trnava, 4. 5. 2023, **Matúš Sládok**
- Prednáška: Štôľňa Panny Márie Pomocnej v Modre alebo 10 rokov starostlivosti o jednu baňu na spojenom zasadaní sekcie technických pamiatok a archeológie Banská Štiavnica, 10. 5. 2023, **Matúš Sládok**
- Prednáška o archeológii pre Materskú školu Angely Merici v Trnave, 23. 5. 2023, **Matúš Sládok**
- Prednáška: Archeológia v Perneku a okolí na 2. ročníku otvorenia jarnej turistickej sezóny v Perneku, 27. 5. 2023, **Matúš Sládok**
- Prednáška „Pamiatková ochrana kultúrnej krajiny na Slovensku“ (v spoluautorstve s P. Bistákom a P. Kmeťovou“ v rámci podujatia Mikulčice-Trápíkov: účasť na 1. dni workshopu "Historical Landscape in the Middle Course of the Morava River/Historická krajina na strednom Pomoraví", **Peter Grznár**
- Prezentácia hradu Branč pre RTVS a reláciu Svet v obrazoch. redaktorka: Raševová, **Peter Grznár**
- Poskytnutie informácií k obnove hradných ruín k článku denníka Sme: „Keď je pekné počasie, je to tu ako na Champs-Élysées. Ktoré zručaniny sa oplatí na Slovensku navštíviť“. Redaktor: Getting, **Peter Grznár**
- Poskytnutie informácií k archeologickým nálezom počas obnovy nám. SNP v Trnave. „Počas obnovy námestia objavili päťstoročný most, Trnavčania na ňom nešetřili.“ Redaktor: Briška, **Peter Grznár**
- Poskytnutie informácií k archeologickému nálezu barbakanu - Televízne noviny RTVS, redaktor: Dyko, **Peter Grznár**
- Poskytnutie informácií ku kostrovým archeologickým nálezom počas obnovy nám. SNP v Trnave. Večerné správy JOJ, redaktorka: Kurilcová, **Peter Grznár**

Odborný seminár: „Príprava a obnova požiarom zničených krovov a striech na domoch v Banskej Štiavnici s uplatnením vhodných protipožiarnych opatrení“, v spolupráci s ProMonumenta Banská Štiavnica , 27.4.2023

Organizácia výstav

Poskytnutie reprodukcí archívnych dokumentov z Archívu Pamiatkového úradu SR na výstavy:

- 70. výročie Národohospodárskej fakulty Ekonomickej univerzity v Bratislave,
- 780. výročie obnovenia mestských privilégií mesta Zvolen
- Letné sídlo prezidentov – Masaryk a Topoľčianky

Putovná výstava „**Frontové a lazaretné cintoríny z I. svetovej vojny na území severovýchodného Slovenska**“ - v nasledujúcich lokalitách: Prešov (KPÚ), Humenné (Vihorlatská knižnica), Medzilaborce (Múzeum A. Warhola), Bardejov (Židovské suburbium), Nižná Polianka, Stropkov (KM Prešov kaštieľ Stropkov), Breznica

Časopis Pamiatky a múzeá, revue pre kultúrne dedičstvo a edično-propagačné odd. PÚ SR, súhrn činností

Periodikum *Pamiatky a múzeá : revue pre kultúrne dedičstvo* vydáva Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v spolupráci so Slovenským národným múzeom na základe každoročne obnovovanej vzájomnej Dohody o vydávaní časopisu. Periodikum sa venuje propagácii rozsiahleho spektra aktivít súvisiacich s kultúrnym dedičstvom Slovenska. Popularizuje tieto oblasti širokej verejnosti prostredníctvom štúdií, ale aj sprístupňovaním informácií o realizovaných podujatiach či pripravovaných výstavách v celoslovenskom meradle.

V prvom polroku 2023, ktorý je zároveň 72. ročníkom vydávania časopisu, vyšli dve plánované polytematické čísla v stanovenom rozsahu a v súlade s plánovaným harmonogramom výroby. K titulom sú zverejnené obálky, obsahy aj inojazyčné resumé - <https://www.pamiatky.sk/publikacie-a-periodika/pamiatky-a-muzea-revue-pre-kulturne-dedicstvo/>. Aktualizovali sa taktiež pokyny pre autorov a citačné pravidlá pre publikované zdroje i archíválie v súlade s odporúčaniami normy ISO 690 a boli zverejnené na podstránke časopisu. Obe vydania revue boli propagované na webe a sociálnych sieťach vydavateľov i facebookovom profile časopisu. Tu sú pravidelne predstavované vybrané uverejnené príspevky z jednotlivých čísiel s odkazom na tlačene vydanie. Periodikum bolo popularizované aj rámci slávnostného podujatia odovzdávania Ceny Pamiatkového úradu SR – Ceny Alžbety Güntherovej-Mayerovej (26. 4. 2023) v Trnave či v periodiku Zprávy Památkové péče (1/2023).

Spolupráca s redakčnou radou pri príprave jednotlivých čísiel prebiehala prezenčne s možnosťou pripojiť sa na zasadnutie online. Proces prihlasovania nominačných návrhov do 32. ročníka výročných cien časopisu za rok 2022 sa realizoval prostredníctvom online formulára na stránke SNM do 15. 4. 2023. Riadne zasadnutia redakčnej rady sa uskutočnili 11. 1. 2023, 15. 3. 2023, 29. 6. 2023.

Redakcia systematicky vyzývala širokú verejnosť k prihlasovaniu nominačných návrhov na ceny na weboch a sociálnych sieťach vydavateľov, v číslach 4/2022 PaM i 1/2023 PaM, mailovou komunikáciou adresovanou inštitúciám v sieti múzeí SR, KPÚ, organizáciách v pôsobnosti MK SR, v spolupráci so Zväzom múzeí či Slovenským komitétom ICOM. Výber z médií:

<https://www.teraz.sk/kultura/ceny-casopisu-pamiatky-a-muzea-za-rok/705874-clanok.html>

4.4.2023 Hostia naladení na Devín: <https://devin.rtvs.sk/clanky/kulturny-dennik/322086/vyrocne-ceny-casopisu-pamiatky-a-muzea-za-rok-2023>

Redakcia spracovala rozsiahle množstvo sprievodného textového, obrazového i audiovizuálneho materiálu k 127 prihláseným nominačným návrhom do výročných cien časopisu za rok 2022. Pripravila prehľad víťazných projektov, užších a ďalších nominácií v siedmich kategóriách. Tri návrhy boli vyradené z dôvodu ich prihlásenia po termíne v súlade so štatútom ceny. Prehľad nominačných návrhov bude k dispozícii v printovej forme v pripravovanom čísle PaM 3/2023. V prvom polroku redakcia koncepčne pripravila aj štruktúru a príspevky do č. 3/2023 PaM, ktorého vydanie sa bude realizovať v druhom polroku 2023. Nositelia výročných cien boli vybraní v dvojkolovom hlasovaní (11. 5. 2023 a 15. 5. 2023). Aktuálne prebiehajú prípravy na realizáciu podujatia slávnostného odovzdávania ocenení za rok 2022, ktoré sa uskutoční 27. 9. 2023 v priestoroch Slovenskej národnej Galérie v Bratislave v rámci podujatí Dní európskeho kultúrneho dedičstva. Výročné ceny časopisu Pamiatky a múzeá predstavujú stabilnú platformu propagácie úspešných výstupov z oblasti ochrany a práce s kultúrnym dedičstvom. Každoročne upozorňujú na zrealizované projekty, ktoré prezentujú činnosť Krajských pamiatkových úradov, múzeí, galérií, občianskych združení či cirkví, neziskových organizácií i jednotlivcov za uplynulý rok.

Finančné náklady na vydávanie periodika týkajúce sa honorárov a grafického spracovania časopisu zabezpečilo v 1. polroku 2023 Slovenské národné múzeum. Náklady na tlač revue za celý rok 2023 boli pokryté z finančných zdrojov Pamiatkového úradu SR formou verejného obstarávania cez EKS. Redakcia zabezpečuje prípravu podkladov týkajúcich sa zmluvných vzťahov pri vydávaní časopisu s autormi, grafikmi, prekladateľmi, ako aj medzi oboma organizáciami. Obaja vydavatelia si vynaložené náklady refakturujú na základe uzatvoreného zmluvného vzťahu medzi oboma inštitúciami na aktuálny rok v jeho závere.

V rámci novozriadeného edično-propagačného oddelenia PÚ SR sa v prvom polroku 2023 realizovali korektúry viac ako 50 príspevkov na facebook PÚ SR (v kombinácii s príspevkami na web), dve korektúry rukopisu I. Chovanovej a M. Hrčku – Piargska brána, ktorý bude pripravený ako titul PÚ SR na vydanie do konca kalendárneho roka 2023. Realizáciu vydania zaistí edično-propagačné oddelenie.

Oddelenie organizačne zabezpečilo zhromaždenie nominačných návrhov, zasadnutie komisie, hlasovanie a prípravu podujatia slávnostného odovzdávania Ceny Pamiatkového úradu SR za rok 2023 – Ceny Alžbety Güntherovej-Mayerovej. Podujatie s celoslovenskou pôsobnosťou sa konalo v nadväznosti na Medzinárodný deň pamiatok a historických sídiel, ktorý si pripomíname každoročne 18. apríla. Uskutočnilo sa v koncertnej sieni Západoslovenského múzea v Trnave 26. apríla 2023. Generálny riaditeľ PÚ SR odovzdal artefakty cien a diplomy štyrom laureátkam za ich celoživotný prínos v oblasti ochrany kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky, z toho jednej *in memoriam*. Viac o ocenených na webe – <https://www.pamiatky.sk/podujatia/cena-pusr/>.

Podujatie bolo propagované na sociálnych sieťach PÚ SR, formou tlačovej správy (web PÚSR, TASR), v periodiku Pamiatky a múzeá (2/2023), ako aj v printových a audiovizuálnych médiách. Výberovo:

Mestská televízia Trnava, 28.4.2023

– <https://www.facebook.com/watch/?v=213071084761146>

Relácia RTVS Orientácie, 14.5.2023 - <https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/14119#414>

Rádio Devín – Hostka naladená na Devín: 26. 04. 2023 08:35–

<https://devin.rtvs.sk/clanky/kulturny-dennik/324211/kto-su-tohtorocne-laureatky-ceny-pamiatkoveho-uradu>

Rádio Lumen, relácia Karmel 7. 5. 2023

<https://open.spotify.com/show/2S8OhB0GzyK6owski9Mxtt6>

<https://www.lumen.sk/archiv-play/163247>

<https://www.teraz.sk/magazin/pamiatkovy-urad-udelil-styrom-laurea/710429-clanok.html>

<https://trnavske.radio/20230421-0835/>

https://www.facebook.com/pamiatkovyurad/?locale=sk_SK

G. Vzdelávanie odborných zamestnancov

Odborno-metodický deň PÚ SR a Národného památkového ústavu Praha	1
Odborno-metodický deň PÚ SR a krajských pamiatkových úradov	1
Odborné vzdelávanie zamestnancov v štátnej službe	175
Odborné vzdelávanie zamestnancov vo verejnej službe	125
Vzdelávanie zamestnancov PÚ SR a krajských pamiatkových úradov v oblasti digitálnych zručností	100

Plnenie

Odborno-metodický deň PÚ SR a krajských pamiatkových úradov, téma **Správny poriadok**, 06. 06. 2023 - PÚ SR a 28. 06. 2023 – Prešov, účasť **80 zamestnancov**

Odborné vzdelávanie zamestnancov

1. Kurz Památková péče: Metody průzkumu staveb, stavebních materiálů a popis stavu staveb. Online, 5. – 6. 1. 2023
2. Webinár: Občianska veda – okná príležitostí dokorán, CVTI, 30. 1. 2023
3. Školenie: Moderná správa registratúry a archívnych dokumentov v praxi – Zmeny a úpravy 2023. Online, 31. 1. 2023
4. Webinár: Jak zapojit knihovnu do využívání digitálních knihoven DNNT, 8. 2. 2023
5. Kurz Památková péče: Historický vývoj zahrad a parků ve světě. Online, 8. 2. 2023
6. Kurz Památková péče: Historický vývoj zahrad a parků v Českých zemích a na Moravě. Online, 7. 3. 2023
7. Workshop: Metodika editácie Archívneho informačného systému. Bratislava, PÚ SR, 9. 2. 2023
8. Exkurzia: Prezentácia obnovy Slovenskej národnej galérie. Bratislava, 16. 2. 2023
9. Webinár: DNNT – Vyhľadávání v digitálních knihovnách, Národní knihovna ČR, 1. 3. 2023
10. Webinár: Medzinárodný týždeň otvoreného vzdelávania – Otvorená veda: Súčasný stav politik otvorenej vedy vo svete a na Slovensku, CVTI SR, 7. 3. 2023
11. Konferencia: Kapitulská ulica v Bratislave, Aula Benedikta XVI., kapitulská 24, Bratislava, 25. – 26. 5. 2023
12. Workshop: Pripravené do tlače. Bratislava, 29. 3. 2023
13. Konferencia: 100 rokov reforiem verejnej správy na Slovensku, Bratislava, 16. 5. 2023
14. Konferencia: Vodné diela v archívnych dokumentoch. Považská Bystrica-Orlové, 23. – 25. 5. 2023
15. Seminár: Knihovník vo svete dezinformácií, Vedecký park Univerzity Komenského, 13. – 14. 6. 2023
16. Odborno-metodický deň PÚ SR a NPÚ Praha
17. Účasť na metodickom dni s názvom „Role spolků při obnově hradních zřícenin“ organizovaného NPU, územní odborné pracoviště v Brně a územní odborné pracoviště v Kroměříži

18. odborný-metodický deň v súvislosti s obnovou južnej veže kostola sv. Mikuláša v Trnave, organizované KPU Trnava, obhliadka a odborný-metodický výklad
19. Banská Štiavnica: Príprava a obnova požiarom zničených krovov a striech historických objektov
20. prednášky o sprístupňovaní externých multidisciplinárnych alebo špecializovaných licencovaných databáz elektronických informačných zdrojov (EIZ), Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR), zasadačka KPU Trnava
21. seminár Baunit a ochrana pamiatok - 30 rokov skúseností v oblasti sanácií a obnovy pamiatok, Academia Istropolitana Nova/infocentrum, Svätý Jur
22. špecializovaná konferencia stavebno-historického prieskumu „Vertikálne komunikácie“, Brno, Fakulta stavební VUT
23. online prednáška organizovaná NPÚ Praha Románska architektúra v Čechách
24. online prednáška organizovaná NPÚ Praha Gotická architektúra v Čechách
25. online prednáška organizovaná NPÚ Praha, Priečelia historických budov, údržba a obnova, Reštaurovanie umeleckých pamiatok, Meračská dokumentácia pamiatkových objektov, zasadačka KPU Trnava
26. online prednáška organizovaná NPÚ Praha Historický vývoj záhrad a parkov vo svete – 1. časť a 2. časť
27. Základy práce v CES-SAP FIOR, Bratislava-Petržalka,
28. Základy práce v CES-SAP GUI, Bratislava-Petržalka,
29. prezentácia firmy CLIMATE Coating – omietkový zatepľovací systém, školenie odborných zamestnancov KPÚ, Žilina,
30. konferencia Nové poznatky z histórie cestnej dopravy, Žilina, 26. – 27. 4. 2023.
31. workshop na prípravu Adaptačného plánu mesta Martin na zmenu klímy v oblasti ochrany pamiatkového fondu, spracovateľom stratégie je Karpatský rozvojový inštitút, máj 2023.
32. „Základy práce v CES (SAP platforma) – SAP FIORI“, Žilina.
33. Baunit a ochrana pamiatok – 30 rokov skúseností v oblasti sanácií a obnovy pamiatok v priestoroch Academia Nova, Svätý Jur
34. *Metody průzkumu stav. materiálů a popis stavu* – NPÚ, webinár online 05.-06.01.2023, účasť 1 štátny zamestnanec
35. *Technický modul – technologie údržby a obnova staveb. památek I.*, NPÚ, webinár online 12.01.2023
36. *Technologie údržby a obnova stav. památek II.*, NPÚ, webinár online 13.01.2023 – účasť 3 ŠZ
37. *Židovské kult. dědičstvo na Slovensku*, SNM Múzeum žid. kultúry, seminár, online 24.01.2023
38. *Vzácné návštěvy Rožňavy v 18. a 19. století*, Rožňava, Ban. múzeum a Besedný spolok – konferencia prezenčne 02.02.2023
39. *Kurz památkové péče - Vápenné omítky + Historický voh zahrad a parků ve světě (1. + 2. díl)*, NPÚ, online webinár 08.02.2023
40. *Bezbariérové navrhovanie v pam. chrán. prostredí*, Ústav dejín a teórie archit., FASTU, prezentácia online 09.02.2023
41. *Historické konštrukcie – klenby, krovky, statika*, NPÚ, webinár online 08.03.2023 –

42. *Rekonstrukce historických budov*, AZ Promo Praha, webinár online 21.03.2023 –
43. *AI – dobrý sluha a zlý pán?* prednáška, Teolog. fakulta Košice, 21.03.2023 –
44. *Materiály a postupy pre obnovu pam.* – seminár KEIM, Prešov, 30.03.2023 –
45. *Sanačné omietky CEMIX* – prezentácia f. Cemix, KPÚ Prešov, 04.04.2023 –
46. *Moderní materiály ve stavbách minulého století*, NPÚ + STOP, webinár online 20.04.2023
47. *Zaži barok* – komentovaná prehliadka novej expozície VSM Košice, 20.04.2023 –
48. *Verejní zamestnanci v meniacich sa režimoch na území strednej a východnej Európy 1900-1950*, SAV Košice, UPJŠ, Verejná knižnica J. B. Košice, 25.-26.04.2023
49. *Príprava a obnova požiarom zničených krovov v Ban. Štiavnici*, PÚSR + KPÚ BB, Banská Štiavnica, seminár, 27.04.2023 – účasť prezenčne 2 ŠZ,
50. *Elemír Halász – Hradil*, komentovaná prehliadka výstavy, Východoslov. galéria Košice, Mgr. Kleban, VSG, 16.06.2023
51. aktivita A1, A2, A3 v rámci projektu Erasmus+ s názvom „Vzdelávaním k šetreniu obnoviteľných zdrojov energií / Education to save renewable energy sources“
52. *Zákon o správnom konaní – správny poriadok*, školenie PÚSR, KPÚ Prešov,
53. Metodický deň KPÚ Prešov. Poprad – Spišská Sobota – obhliadka kostola a štátneho archívu
54. Metodický deň KPÚ Prešov. Šindliar, Lipovce, Lačnov – obhliadka a prezentácia NKP a PZ Lačnov
55. Online prednáška „Historické prameny - Dr. Eva Lukáčová“;
56. Prednáška spojená s výstavou „Frontové a lazaretné vojnové cintoríny z prvej svetovej vojny na území severovýchodného Slovenska“
57. Konferencia „Židovské kultúrne dedičstvo na Slovensku“
58. odborný seminár fa Cemix „Cemix produkty“, Spišská Belá
59. Online prednáška „Metodika průzkumů a oprav nosných konstrukcí památek“
60. Online prednáška „Rekonstrukce historických budov“
61. Online prednáška „Restaurování v památkářské praxi“
62. Odborný seminár fa KEIM „Materiály a postupy vhodné pre obnovu pamiatok“, Prešov, Kaviareň Sky Cafe;
63. Odborný seminár „Konštrukcie a sanácie historických budov, fa CEMIX“, KPÚ Prešov;
64. Kurz dejín umenia „O umení II.“, Košice, Východoslovenská galéria;
65. Odborný seminár „Nižná Polianka a prvá svetová vojna“;
66. Prezentácia, AXA PROPERTY, izolovanie fúkanými materiálmi,
67. Konferencia „Machina hydraulica: Diskurz obmien Kumštu v priestore a čase“, Prešov, Krajské múzeum v Prešove;
68. Školenie fa Empemont Slovakia „Automatický ochladzovací hasiaci prístroj“, KPÚ Prešov;
69. Prehliadka archeologického nálezu európskeho významu spojená s odborným výkladom „Knieža z Popradu a jeho hrobka“, Poprad, Podtatranské múzeum;
70. Odborný seminár „Príprava a obnova požiarom zničených krovov a striech na domoch v B. Štiavnici s uplatnením vhodných opatrení“;
71. Webinár „Biokoroze stavebných materiálu“; Spoločnosť STOP

72. Webinár „Čo prinesú nové úpravy zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie pre prax
73. Kolokvium „Gregor František Berzeviczy osvietenec z Veľkej Lomnice“, Veľká Lomnica, Hotel International
74. Workshop – správny poriadok, KPÚ Prešov;
75. Poprad – Spišská Sobota, prehliadka štátneho archívu spojená s odbornou prednáškou;
76. odborná prednáška spojená s výstavou „Frontové a lazaretné vojnové cintoríny z prvej svetovej vojny na území severovýchodného Slovenska“;
77. Prešov, odborný seminár „Konštrukcie a sanácie historických budov, fa CEMIX“;
78. Prehliadka archeologického nálezu európskeho významu spojená s odborným výkladom „Knieža z Popradu a jeho hrobka“, Poprad, Podtatranské múzeum;
79. Považská Bystrica – Orlové, Konferencia „XXVI. archívne dni v SR“;
80. Košice - Seminár „Základy práce v CES (SAP GUI platforma)“;
81. Košice - Seminár „Základy práce v CES (SAP FIORI platforma
82. Pracovno-informačný seminár „PUN – projekt univerzálneho navrhovania“, Fakulta architektúry,
83. „Vápenné omítky“, Ing. Dagmar Michoinová, Ph.D., (Národní památkový ústav v Praze),
84. „Technologie údržby a obnova stavebních památek I“, (Národní památkový ústav v Praze),
85. „Kultúrne dedičstvo a hranice“ zo školenia Vo Vyšnom Nemeckom,
86. „Moderní materiály minulého století II“, 20.4.2023, zúčastnení pracovníci KPÚ BA podľa záujmu
87. „Obnova historických budov“ (ČR),
88. „Biokoroze stavebních materiálů“,
89. Účast' na online vzdelávaní “Odborné vzdělávání pracovníků NPÚ jako nástroj pro zvýšení efektivity a péče o kulturní dědictví v ČR. Technický modul.“, ČVUT v Praze, Fakulta stavební,
90. Účast' na on-line vzdelávaní „Torzálna architektúra, úvod do technológie údržby a obnovy stavieb, 2-ročné štúdium pamiatkovej ochrany-2.ročník (27.běh)“, Národní památkový ústav,
91. Účast' na online vzdelávaní „Technologie údržby a obnova stavebních památek I, ČVUT v Praze, Fakulta stavební“,
92. webinár „Moderní materiály minulého století II“, STOP, NPÚ
93. odborný seminár „Příprava a obnova požiarom zničených krovov a striech na domoch v Banskej Štiavnici s uplatnením vhodných protipožiarnych opatrení“
94. webinár „Biokoroze stavebních materiálů“

V rámci odborných činností Pamiatkového úradu SR boli zvolávané pravidelné zasadnutia **odborných komisií:**

Odborno-metodická komisia	12
Subkomisia odborno-metodickej komisie pre archeológiu	12
Komisia pre posudzovanie pamiatkového fondu	10
Reštaurátorská komisia	1

Svoju činnosť zintenzívnili aj **odborné sekcie.**

Sekcia hradov a fortifikácií

zasadnutie 29.-30. 06. 2023 v Bratislave

výjazdne zasadnutie zúženej sekcie 17. 05. 2023 na hrade Sklabiňa

Sekcia archeológie

spoločné zasadnutie sekcie archeológie a sekcie technických pamiatok 10. - 12. 5. 2023 v Banskej Štiavnici

Sekcia ľudovej architektúry a sekcie pamiatkových území, 13.-14.6.2023 v Spišskej Sobote

Sekcia meštianskej a profánnej architektúry, 22.6-23.6.2023 na Červenom Kláštore

Sekcia historickej zelene, 24. – 25. 05. 2023 v Prievidzi, 06. 11. 2023 on-line

Sekcia sakrálnej architektúry, 04. 05. 2023 v Patinciach

Sekcia pamiatok výtvarného umenia, 09. 11. 2023 v Bratislave

Sekcia kaštieľov a kúrií, 12. 13. 10. 2023 v Trnave

Už niekoľko rokov je súčasťou PÚ SR aj **správa archeologických nálezov v Depozitári PÚ SR v Trnave**, kde prebieha:

- Kontrola a evidencia nálezov – 394 krabíc
- Evidencia hmotnosti a počtu nálezov – 394 krabíc
- Umývanie nálezov – 1 krabica
- Kontrola nálezov pred odovzdaním alebo výpožičkou – 1 krabica
- Prevody správy a vlastníctva archeologických nálezov – 75 krabíc
- Výpožičky archeologických nálezov – 6 krabíc
- Fotodokumentácia nálezov – 60 ks
- Úprava prírastkových katalógov – 80 výskumov
- Reorganizácia krabíc s nálezmi – 700 krabíc
- Konzervácia nálezov – 59 ks

Prevody a výpožičky archeologických nálezov:

- v roku 2023 ukončené prevody na: Mesto Fil'akovo (Hradné múzeum vo Fil'akove), Košický samosprávny kraj (Múzeum Spiša Spišská Nová Ves), Lesy š. p. (Lesnícke a drevárske múzeum, Zvolen), hlavné mesto SR Bratislava (Múzeum mesta Bratislavy), Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva – 2 samostatné prevody, Slovenské národné múzeum – Múzeá v Martine, Slovenské národné múzeum – Historické

- múzeum, Trenčiansky samosprávny kraj (Hornonitrianske múzeum v Prievidzi), Trenčiansky samosprávny kraj (Vlastivedné múzeum v Považskej Bystrici)
- rozpracované prevody na: Bratislavský samosprávny kraj (Malokarpatské múzeum v Pezinku)
 - výpožičky archeologických nálezov mimo depozitára/priestorov PÚ SR: AA AVALA, s. r. o. – 2 výpožičky (spracovanie nálezov), Filozofická fakulta Trnavskej univerzity (spracovanie nálezov), OZ Sine metu (výpožička nálezov), Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva (výstava), Slovenské národné múzeum – Historické múzeum (spracovanie nálezov), Slovenské národné múzeum – Múzeá v Martine (výstava)

Významnou udalosťou, ktorá zasiahla odbornú aj laickú verejnosť bol **tragický požiar 7 historických objektov v centre Banskej Štiavnice** 18. marca 2023. Do rýchleho riešenia situácie sa zapojil PÚ SR aj KPÚ Banská Bystrica, iniciovali sme vznik pracovnej skupiny doplnenej o odborníka z ČR a z externého prostredia, 27. apríla 2023 sme zorganizovali odborný seminár v Banskej Štiavnici s medzinárodnou účasťou o možnostiach obnovy krovov a striech historických objektov a niekoľko ďalších rokovaní prebehlo aj s Hasičským a záchranným zborom SR. Zabezpečujeme urýchlene vydávanie rozhodnutí a záväzných stanovísk pre poškodené objekty.

Ďalšou aktivitou bola spoločná konferencia Prezídia Hasičského a záchranného zboru a PÚ SR pod názvom Ochrana národných kultúrnych pamiatok pred požiarimi, ktorá sa konala 5. októbra 2023 v Banskej Bystrici. Ústrednými témami boli požiare na národných kultúrnych pamiatkach, systémy zabezpečenia pamiatok pred požiarimi, analýza postavenia a kompetencií dotknutých orgánov štátnej správy na úseku ochrany pred požiarimi a ochrany pamiatkového fondu. Odprezentované boli tiež výsledky previerkového požiarneho cvičenia vykonaného v drevenom artikulárnom kostole v Hronseku, ktoré bolo vykonané v spolupráci s Krajským pamiatkovým úradom Banská Bystrica. Pamiatkový úrad Slovenskej republiky a Prezídium Hasičského a záchranného zboru na základe prieniku záujmov ochrany v oblasti kultúrneho dedičstva plánuje nadviazať spoluprácu pri prevencii a kontrole zabezpečenia národných kultúrnych pamiatok pred požiarimi.

Verejný odpočet činnosti PÚ SR za rok 2022 sa uskutočnil 19. apríla 2023 v zasadacej miestnosti úradu a prezentoval ho generálny riaditeľ Ing. arch. Pavol Izvolt, PhD.

H. Správa a prevádzka

Príjmy PÚ SR z nájmov	345 000,- €
Celkové príjmy PÚ SR (pokuty, nájmy, predaje, iné príjmy)	455 000,- €
Zabezpečenie prevádzky, výkon údržby opráv, rekonštrukcií objektov PÚ SR	25
Zabezpečenie funkčnosti a inovácií Informačno-komunikačných technológií pre PÚ SR, 8 krajských pamiatkových úradov a 15 pracovísk	24
Zabezpečenie funkčnosti a zrealizovaní nových inovácií v oblasti ekonomických služieb pre PÚ SR, 8 krajských pamiatkových úradov a 12 pracovísk	21

Plnenie

Príjmy PÚ SR z nájmov **298 137,75,- €**, čo predstavuje **95,98 %**.
Celkové príjmy za rok 2023 boli dosiahnuté v sume **693 361,77 €**.

Správa a prevádzka **25** budov:

Bratislava - Cesta na Č. most 6
Bratislava - Leškova 17
Košice - Hlavná 25
Rožňava - Betliarská 6 + Dobšinská Maša
Trnava - Cukrová 1
Trenčín - K dolnej stanici 7282/20A
Prievidza
Nitra - nám. Jána Pavla II. 8
Topoľčany - Palárikova 30
Komárno
B. Bystrica - Horná strieborná 9, Lazovná 8, Mičínska 1
B. Štiavnica - Dolná ružová 7, J.K.Hella 4, Laskomerského 3
Lučenec - nám. Republiky 26
Žilina - Marián. Nám. 19
Martin - Nám. S. H. Vajanského 1
Ružomberok - Mariánska 13
Prešov - Hlavná 113,115
Poprad - Sob. Nám. 1735
Levoča - Nám. m. Pavla 41
Levoča - Nová 55
Červený Kláštor

Zabezpečenie funkčnosti a inovácií Informačno-komunikačných technológií pre PÚ SR, 8 krajských pamiatkových úradov a 15 pracovísk (spolu 24) je zabezpečované z Podprogramu OEK0I01 – **Systémy vnútornej správy**, kde sú alokované prostriedky v sume 475 000,- €. V roku 2023 bolo vyčerpaných **475 000,00 €**, čo je **100 %** z celkovej sumy.

Viac informácií je v časti **4. Rozpočet**

I. PAMIS – pamiatkový informačný systém

Ukončenie implementácie projektu PAMIS (úroveň v %)

100

Plnenie

Predmet projektu:

- zavedenie 16 elektronických služieb s úrovňou elektronizácie 4 (typu služba občanovi, služba podnikateľovi a služba verejnej a štátnej správe vid'. META IS), úplná END-TO-END komunikácia, ktorá zodpovedá 12 najpočetnejším procesom výkonu štátnej správy Pamiatkového úradu SR
- elektronizácia 22 menej početných procesov výkonu štátnej správy Pamiatkového úradu SR s automatizovanými procesnými krokmi
- vybudovanie centralizovanej správy pamiatkového fondu
- zlepšenie dostupnosti informácií o pamiatkovom fonde a jeho ochrane a správe prostredníctvom verejného portálu
- integrácia za účelom poskytovania informácii o pamiatkovom fonde a konzumácie dát poskytovaných štátom

Cieľ projektu PAMIS:

- skrátiť dĺžku trvania procesu výkonu štátnej správy zo strany Pamiatkového úradu SR a krajských pamiatkových úradov
- implementovať optimalizáciu poskytovaných služieb Pamiatkového úradu SR a krajských pamiatkových úradov voči občanom a podnikateľom v zmysle Národného projektu Optimalizácia procesov vo verejnej správe, časť Dizajn TO-BE procesov, realizovaného Ministerstvom vnútra SR
- efektívnejšie využiť ľudský potenciál na Pamiatkovom úrade SR zavedením automatizácie postupov a elektronizácie procesov prostredníctvom PAMIS
- vybudovanie centralizovanej správy pamiatkového fondu
- zlepšenie dostupnosti informácií o pamiatkovom fonde a jeho ochrane a správe prostredníctvom verejného portálu
- integrácia za účelom poskytovania informácii o pamiatkovom fonde a konzumácie dát poskytovaných štátom

Výkonnostný (merateľný) ukazovateľ projektu PAMIS:

- Počet nových optimalizovaných úsekov verejnej správy s celkovou cieľovou hodnotou: 1,000

Národný projekt „Pamiatkový informačný systém“ realizovaný v rámci čerpania prostriedkov z Operačného programu: Integrovaná infraštruktúra 2014 -2020, Prioritná os 7 – Informačná spoločnosť pokračuje realizáciou hlavných aktivít projektu, a to v rámci Hlavnej aktivity - Analýza a dizajn, v časti: a) Zber a napĺňanie dát internými pracovníkmi. Druhá časť tejto Hlavnej aktivity: b) Realizácia integrovaného informačného systému PAMIS (pre moduly: Prezentačná vrstva, Znalostná agenda, Výkon štátnej správy, Podporné aplikácie a Integrácie) začala realizáciu na základe výsledku verejného obstarávania a je vykonávaná externými

odbornými kapacitami v súčinnosti s internými odbornými kapacitami od 10.5.2022. Prebehlo schválenie etapy Analýza a dizajn a Detailného návrhu riešenia a následne začala etapa Implementácia a testovanie, ktorá pokračovala do 10/2023. Bol uzavretý dodatok č. 2 k Zmluve o NFP, ktorý reflektoval zmenu rozpočtu voči verejnému obstarávaniu.

V rámci podporných aktivít projektu PAMIS boli zabezpečené činnosti súvisiace s projektovým a finančným riadením projektu, s personálnou a účtovnou agendou príslušných zamestnancov podieľajúcich sa na danom projekte.

Bolo zabezpečené:

- prijímanie nových zamestnancov do projektového tímu PAMIS, prípadných zmien v pracovno-právnych vzťahoch a s tým súvisiaca personálna a mzdová agenda v období od január až jún 2023
- spracovanie podkladov potrebných na zaúčtovanie a úhradu mzdových výdavkov príslušných zamestnancov (hlavné aktivity) za obdobie 01 – 06/2023
- finančné riadenie projektu v súlade so schváleným Rozpočtom Zmluvy o poskytnutí NFP č. Z311071W958 v znení dodatku č.2 - kontrola oprávnenosti mzdových výdavkov za obdobie 01-06/2023
- príprava povinnej podpornej dokumentácie potrebnej na predloženie Žiadostí o platbu za dané obdobie (za Prijímateľa - PÚ SR a MIRRI SR), spracovanie a predloženie jednotlivých Žiadostí o platbu a zabezpečenie procesu refundácie
- spracovanie podkladov k Zmenovému konaniu k Zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. Z311071W958 pre projekt PAMIS
- pravidelná komunikácia s zhotoviteľom Pamiatkového informačného systému, stretnutia na riadiacej, projektovej a riešiteľskej úrovni
- tvorba projektovej dokumentácie v zmysle štandardov Quality assurance Ministerstva investícií a informatizácie SR
- zabezpečenie činností súvisiacich s procesom verejného obstarávania Pamiatkového informačného systému v súčinnosti s Ministerstvom kultúry SR
- komunikácia s Riadiacim orgánom Operačného programu integrovaná infraštruktúra a Sprostredkovateľským orgánom Operačného programu integrovaná infraštruktúra k procesu verejnému obstarávaniu Pamiatkového informačného systému
- komunikácia s Sprostredkovateľským orgánom Operačného programu integrovaná infraštruktúra k projektovej agende a ďalšie činnosti.

Projekt bol ukončený a spustený do prevádzky.

J. Digitalizácia

Počet zdigitalizovaných archívnych dokumentov plán 2 000

Plnenie 2 163

Digitalizácia archívnych dokumentov a tvorba digitálneho pamiatkového archívu

Digitalizácia archívnych dokumentov podľa plánu a podľa požiadaviek bádateľov

Dlhodobé úlohy:

- Digitalizácia Katalógu fotografií (pozitívov) - Banská Bystrica: zdigitalizovaných 904 kariet (inventárnych jednotiek) = 1808 skenov, objem: 1,32 GB
- Digitalizácia fondu Pamiatkové orgány na Slovensku – obce: zdigitalizovaných 144 obcí (inventárnych jednotiek) = 5 470 skenov, objem 11,65 GB

Digitálny pamiatkový archív - budovanie cloudového úložiska Synology Archiv-Data R

- Dopĺňanie sieťovej jednotky R – z databázy Transfer do priečinka Zbierka projektov a plánov, vytvorenie samostatného súboru pre každú archívnu jednotku a premenovanie digitálnych jednotiek v rámci súboru, spracovaných celkovo 140,1 GB = 2 441 súborov v 87 priečinkoch.
- Zmenšovanie veľkosti skenov archívnych dokumentov zo Zbierky projektov a plánov (A) zo sieťovej jednotky R za účelom neskoršieho uloženia vo forme náhľadov v AISOP-e – 198 priečinkov, 2 126 súborov = 116 GB.
- Celkovo za prvý polrok 2023 vzniklo 11 432 digitalizátov v celkovom objeme 23,242 GB.

Tabuľka Výsledky digitalizácie archívnych zbierok

Názov archívnej zbierky	Počet zdigitalizovaných inventárnych jednotiek	Počet digitálnych objektov	Veľkosť GB
Zbierka negatívov	259	500	2,752
Zbierka malých diapozitívov	21	16	0,12
Zbierka plánov a projektov	16	140	1,033
Katalóg fotografií	1 647	3 294	2,49
Zbierka výskumných správ	7	199	0,486
Zbierka reštaurátorských dokumentácií	4	259	0,586
Zbierka základných výskumov	34	956	3,302
Zbierka pohľadníc	14	28	0,209
Spolu	2 002	5 392	10,978

Tabuľka Výsledky digitalizácie archívnych fondov

Názov archívneho fondu	Počet zdigitalizovaných inventárnych jednotiek	Počet digitálnych objektov	Veľkosť GB
Pamiatkové orgány na Slovensku 1919 - 1951	145	5 816	11,88
Slovenský pamiatkový ústav 1951 - 1958	2	43	0,07
SÚPSOP 1958 - 1981	0	0	0
Fondy regionálnych stredísk a pracovísk	14	181	0,314
Spolu	161	6 040	12,264

Fotografická dokumentácia a tvorba zbierky digitálnych fotografií.

- Fotografické práce v teréne
- Fotografické práce v ateliéri
- Evidencia zbierky digitálnych fotografií

V prvom polroku 2023 bolo vyhotovených 3714 digitálnych fotografií uložených v 70 priechinkoch. s celkovou veľkosťou 41,5 GB. Fotografie boli zaevidované do Zbierky digitálnych fotografií na 11 CD nosičoch.

Ďalej boli zdigitalizované objekty:

Bratislava, Mlyn elektrický, č. ÚZPF 814/1, archeologické sondy

Zameranie, TLS, Výstupy: mračno bodov, fotografie

Horné Lefantovce, Hrobka, UZPF: 1426/1

Zameranie, TLS, Výstupy: mračno bodov, fotografie, UAV

KPÚ Prešov, UZPF: 3277/1, zameranie celého objektu pre potreby PÚSR,

Zameranie, TLS, Výstupy: mračno bodov, fotografie, výkresy plôch

Patince – kostol, UZPF: 12047/1

Zameranie objektu (2 rôzne stavy), TLS, FTG, UAV, interiér a exteriér, výstupy: mračná bodov, 3D model, ortofotomozaiky fasád a vnútorných stien, panoráma

Komárno – kostol, UZPF: 306/1

zameranie – 7/2023 – FTG – 2 nástenné maľby v bočnej lodi, výstupy: mračná bodov, ortofotomozaiky malieb

zameranie – 9/2023 – FTG – 1 nástenná maľba v bočnej lodi, výstupy: mračno bodov, ortofotomozaika maľby

Lučenec – Opatová, kaštieľ, UZPF: 471/1

Zameranie – 2/2023 – TLS, FTG celý objekt, UAV, výstupy: mračno bodov, 3D model

Zvolenský zámok, UZPF: 1129/1

Zameranie 11/2021, 1-4/2022 vykresľovanie technickej dokumentácie – rezy, pohľady, pôdorysy

Banská Štiavnica – lokalita požiar, UZPF: 2503/1

Zameranie – 3/2023 – FTG, výstupy: fotky, 3D model, mračno bodov, ortofotomozaika, panoráma

Zameranie -7/2023 – TLS, FTG Bergericht (interiér, stropy, podlahy), výstupy: mračno bodov, výkresy, ortofotomozaiky miestností

Červený Kláštor – Mníšsky domček, UZPF: 865/4

Zameranie – 12/2023, TLS celý domček, Výstupy: mračno bodov

Trnava, kláštorná pivnica, UZPF: 1130/1

Zameranie – 4/2023, TLS pivnica, Výstupy: mračno bodov, výkresová dokumentácia

Trenčianske Teplice- Machnáč, UZPF: 10856/1

UAV dokumentovanie stavu objektu, Inšpekcia ministerstva kultúry SR, Výstupy: fotky, video, panoráma

UAV vytvorenie súboru panorám pamiatkových zón pre potreby KPÚ BA – Sv. Jur, Modra, Marianka

K. Plán obnovy a odolnosti

- 1/ Vykonalenie stavebno-technického pasportu štátnych pamiatkových budov **600**
- 2/ Vytvorenie metodík pre rozhodovací proces PÚ SR a vykonanie pasportizácie štátnych pamiatkových objektov:
 - Metodika klasifikácie pamiatkového fondu, ktorá umožní vytvorenie a praktickú aplikáciu metodiky princípov rozhodovania PÚ SR a metodiku výpočtu navýšenia nákladov **1**
 - Metodika princípov rozhodovania PÚ SR vo veciach stavebno-technického zásahu do pamiatky z dôvodu rozhodnutia PÚ SR **1**
 - Metodika výpočtu navýšenia nákladov zásahu do pamiatky z dôvodu rozhodnutia PÚ SR **1**

Plnenie

V priebehu roka 2023 pokračoval projekt pasportizácie nehnuteľných pamiatkových objektov v správe štátu, ktorý je súčasťou Plánu obnovy a odolnosti SR, Komponent 2: Obnova budov Reforma zvýšenia transparentnosti a zefektívnenia rozhodnutí Pamiatkového úradu SR - Pasportizácia pamiatkových objektov vo vlastníctve štátu.

Pasportizované boli takmer všetky druhy NNKP: architektúra, archeológia, história, historická zeleň, ľudové stavitelstvo, technika, industriálna architektúra. Pasportizované boli takmer všetky typy NNKP: technické pamiatky, archeológia, pamiatky histórie, sepulkralne pamiatky, historická zeleň, hospodárske objekty, šľachtické sídla, hrady a zámky, sakrálna architektúra, fortifikačné a vojenské objekty, obytné stavby, administratívne stavby, cirkevné stavby, vzdelávacie a charitatívne stavby. Zo schváleného indikatívneho zoznamu pamiatkových objektov - 1266 vo vlastníctve Slovenskej republiky a pri stanovenom pláne ako merateľného ukazovateľa pasportizácie – 1000 PO sa ku 31. 12. 2023 podarilo sprasportizovať spolu **1077**, t. j. **plán sa splnil na 107,7 %**.

Spracované a zverejnené tri východiskové metodiky by mali prispieť k zvýšeniu kvality a efektívnosti rozhodovacieho procesu Pamiatkového úradu SR. Dotýkajú sa širokého spektra tém, s ktorými sa stretávajú vlastníci pamiatok pri komunikácii s krajskými pamiatkovými úradmi na celom Slovensku. Ich uplatnenie v praxi podporí výmenu informácií medzi pamiatkarmi a vlastníckmi, uľahčí zjednotenie procesu predpisovania obnovy národných kultúrnych pamiatok a ich výskumu na Slovensku. Metodiky budú verejnosti dostupné od januára 2024 na webe: www.pamiatky.gov.sk

L. Pro Monumenta II.

Kontrola vykonaných prác na NKP podporených z podprogramu 1.5 Obnovme si svoj dom v rokoch 2020 a 2021 10

Plnenie

Pro Monumenta II.: projekt, podporený z Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru 2014 – 2021 a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky tak, ako ho definovala Programová dohoda medzi Výborom pre finančný mechanizmus, založeným Islandom, Lichtenštajnskom a Nórskom a Úradom vlády Slovenskej republiky ako Národným kontaktným bodom, zastupujúcim Slovenskú republiku, o financovaní Programu Podnikanie v oblasti kultúry, kultúrne dedičstvo a kultúrna spolupráca.

Preddefinovaný projekt Pro Monumenta II. financovaný z EEA Grants a štátneho rozpočtu SR bol ku 31. 8. 2023 úspešne ukončený. Jeho cieľom bolo najmä dobudovanie systému preventívnej starostlivosti o nehnuteľné pamiatky na Slovensku: Pokračovanie tam, kde skončil projekt Pro Monumenta – prevencia údržbou. Konkrétne to znamenalo, že sa zvýši počet monitorovaných pamiatok/rok o 20 % z 80 na 100 pamiatok & vykoná 210 inšpekcií počas 3 rokov, Prenos know-how k Nórskeму partnerovi, Uchovanie a šírenie tradičných remeselných postupov pri obnove nehnuteľných pamiatok. Nástroje na naplnenie cieľa boli: • 3 noví inšpektori: po jednom v 3 inšpekčných tímoch (spolu 14 osôb) • zaradenie novej výbavy = 3 menšie pojazdné dielne & 3 drony (vyškolení letci dronov s povolením na letecké práce) • realizácia 3 bilaterálnych seminárov (jeden v Nórsku) • zriadenie 3 centier stavebných remesiel ako Regionálnych pracovísk OPÚP: Trnava, Banská Štiavnica, Levoča • zorganizovanie 3 workshopov v nich (vyškolenie minimálne 15 remeselníkov) Podarilo sa úspešne naplniť všetky výstupy a výsledky ako napríklad počet zmonitorovaných pamiatok (344 skutočnosť) alebo počet zriadených centier stavebných remesiel (3) či vyškolených remeselníkov (29 skutočnosť). Na príklade projektu Pro Monumenta sa vytvoril obdobný systém preventívnej starostlivosti o nehnuteľné pamiatky aj v Nórsku (drevené kostoly) a Litve (projekt Fexus).

V praxi to znamenalo najmä **rozšírenie existujúcich inšpekčných skupín o troch nových, vyškolených inšpektorov a adaptáciu budov v správe Pamiatkového úradu SR pre potreby OPÚP**. Inšpekcie sa v tomto čase vykonávali na pamiatkových objektoch vo vlastníctve/správe štátu, územnej, regionálnej či miestnej samosprávy a registrovaných cirkví v SR, ktoré sú verejne dostupné. Inšpekcie ani samotný zásah pri oprave poruchy neboli vlastníkom/správcom spoplatňované. Na požiadanie sa vykonávali aj kontroly pamiatok vo vlastníctve fyzických a právnických osôb, ktoré predkladali v rokoch 2020 – 2021 žiadosti do dotačného systému Obnovme si svoj dom (podprogram 1.6) ako podklad pre rokovanie komisie pri posudzovaní žiadostí.

Do konca apríla 2023 bolo vykonaných 344 inšpekcií, pričom v projekte ich bolo naplánovaných 210.

Veľkým benefitom pre systém preventívnej údržby pamiatok na Slovensku sú aj ďalšie výstupy projektu: **Školiace strediská a regionálne centrá OPÚP PÚ SR – Pro Monumenta**, ktoré

vznikli v rámci existujúcich vhodných objektov v správe PÚ SR, a to v rámci KPÚ Trnava, KPÚ Banská Bystrica – pracovisko Banská Štiavnica a KPÚ Prešov – pracovisko Levoča. Každé zo školiacich stredísk má svoje hlavné remeselné zameranie:

- Trnava – *vápenné omietky, omietky, jednoduché fasádne štuky, zámočníctvo*
- Banská Štiavnica – *tesárstvo, štiepanie šindľov, stolárstvo*
- Levoča – *klampiarstvo, umelecké klampiarstvo, tesárstvo*

Obnovené a adaptované objekty PÚ SR takto získali nielen administratívnu časť pre inšpektorov projektu, ale aj priestor vhodný na teoretickú výučbu pre skupinu približne desiatich ľudí, ako aj špecifické remeselné dielne, sklady na nástroje a materiál či garáže pre pojazdne dielne. Takto prispôsobené objekty už slúžia nielen na praktické workshopy pre účastníkov školení, ale aj ako dielne inšpektorov projektu Pro Monumenta.

V rámci projektu boli v rokoch 2021 – 2022 zorganizované štyri celodenné podujatia s názvom **Deň odkvapov** v historických centrách miest Skalica, Banská Štiavnica, Kežmarok a Levoča. V ich priebehu všetci dvanásť inšpektori dokázali s pomocou vlastníkov/správčov pamiatok vyčistiť odkvapy na viac ako sto nehnuteľných pamiatkach. Práve tie sú jedným z najväčších potenciálnych zdrojov ohrozenia objektov. Podujatia šíriace myšlienku preventívnej údržby pamiatok v roku 2022 doplnili aj štyri videonávody dostupné na stránke www.promonumenta.sk. Tie správcovi/vlastníci pamiatky objasňujú, ako skontrolovať nehnuteľnosť po zime a tiež ako si svojpomocne opraviť niektoré poruchy. Cieľom projektu bolo aj zachovanie a šírenie tradičných remeselných postupov pri obnove nehnuteľných pamiatok. Podarilo sa ho naplniť prostredníctvom trojtýždňových workshopov, kde sa vyškolilo 27 remeselníkov.

Projekt Pro Monumenta II. mal aj svojho nórskeho partnera, ktorým je **Riksantikvaren – Direktoratet for Kulturminneforvaltning**, nórska obdoba PÚ SR. Partner sa aktívne podieľal aj na prenose skúseností z Nórska na Slovensko účasťou tamojších remeselníkov na workshopoch pripravených v nových pracoviskách OPÚP. Návšteva jednej z pojazdnych dielní a troch inšpektorov v Osle a okolí, kde vykonali vzorové inšpekcie, umožnila Riksantikvaren po vzore projektu Pro Monumenta rozbehnúť preventívnu údržbu najvýznamnejších sakrálnych pamiatok v Nórsku aj za príspevku nášho know-how.

Realizácia projektu Pro Monumenta významnou mierou prispela aj k organizačnému a materiálno-technickému zabezpečeniu procesu pasportizácie tisíc pamiatkových objektov v správe štátu, ktorá je jednou z úloh rezortu kultúry v rámci **Plánu obnovy a odolnosti**.

3.2 Zhodnotenie čerpania výdavkov na prioritné projekty

Pamiatkovému úradu SR bol rozpočtovým opatrením MK SR č. 7/2023/BV-P zo dňa 22. 06. 2023 navýšený rozpočet bežných výdavkov v kategórii 630 -Tovary a služby na rok 2023 o sumu 69 000,- € na Prvok 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO. Tieto finančné prostriedky, ako záväzný ukazovateľ, boli určené na financovanie výdavkov spojených s dokumentačnou a informačnou činnosťou, edičnou a vydavateľskou činnosťou a výchovou a vzdelávaním PÚ SR v rámci pokračujúcej realizácii prioritných projektov.

Finančné prostriedky boli rozdelené do troch kategórií:

1. Dokumentačná a informačná činnosť 22 000 €

Archeologické a architektonicko-historické výskumy PÚ SR na vedecké účely

- **Architektonicko-historický výskum - Mlyn elektrický Kühmayerova továrň – 7. mlyn BRATISLAVA, Cesta na Červený most 6, č. ÚZPF 814/1.** Autori: Ing. arch. Terézia Bartošíková, PhD., Mgr. Ing. arch. Veronika Kapišinská, PhD. a kol. PÚ SR

Cieľom architektonicko-historického výskumu v kombinácii s archeologickým prieskumom a archívnym výskumom bolo identifikovať najstaršie časti a stavebný vývoj objektu. Výskum sa primárne opieral o nedeštruktívny výskum s overením vybraných situácií formou sond. Zosumarizovanie doterajších poznatkov a nových zistení bude podkladom pre následné vyhodnotenie pamiatkových hodnôt areálu.

Z historických mapových podkladov získaných pre potreby predmetného výskumu vyplynula možnosť identifikovať zaniknutý stredoveký Kostol sv. Margity v zaniknutej stredovekej obci Sellendorf, o ktorej situovaní sa vedú dlhšie odborné diskusie nateraz bez jasného záveru. Dňa 12. 4. 2023 bola realizovaná obhliadka v teréne, na základe ktorej sa s veľkou pravdepodobnosťou podarilo identifikovať polohu tohto zaniknutého sakrálneho objektu. Odporúčame realizovať jeho georadarový výskum a po potvrdení predpokladu čiastočnú AG sondáž s následným vyhlásením základov kostola a predpokladaného príkostolného cintorína za NKP.

- **Archeologický prieskum v pohorí Tribeč:** okolie hradiska Žibrica v spolupráci s OZ Hradiská, apríl 2023 (P. Bisták, P. Kmeťová, E. Makarová)
- **Archeologický a geofyzikálny prieskum areálu zaniknutého stredovekého kostola v Novej Vsi nad Žitavou,** máj 2023 (P. Bisták v spolupráci s J. Tirpákom a T. Lieskovským)
- **Vyzdvihnutie a dokumentácia narušených archeologických nálezov v polohe Lipka v k. ú. Kovarce v pohorí Tribeč,** september 2023 (P. Bisták, P. Kmeťová)
- **Archeologický prieskum areálov zaniknutých novovekých sklární v k.ú. Skýcov a k.ú. Veľčice v pohorí Tribeč,** október 2023 (P. Bisták v spolupráci s J. Pařezom)
- **Archeologický prieskum NKP Oblík,** k.ú. Hermanovce nad Topľou a Petrovce, okr. Vranov nad Topľou, vykonaný v rámci ŠD (P. Bisták, P. Kmeťová, E. Makarová, M. Miňo, J. Jusko)

- Záverečné správy a výskumné dokumentácie:
P. Bisták – P. Kmeťová: Správa o vyzdvihnutí archeologických nálezov počas prieskumov ohrozených archeologických nálezísk v okolí hradiska Veľký Tribeč: v k. ú. Kovarce, v polohách Pod Morkou, Lipka, Medzi Lipkou a Parkom, Park, a v k. ú. Nitrianska Streda, v polohe Bukoviny, obe okres Topoľčany. Bratislava: Pamiatkový úrad SR, 2023.
P. Bisták – P. Kmeťová – M. Neumann: Správa o vyzdvihnutí archeologických nálezov počas prieskumov ohrozených archeologických nálezísk v okolí hradiska Žibrica: v polohe Panský les, k. ú. Dolné Štitáre, obec Štitáre, a v polohe Pod Žibricou, k. ú. Mechenice, obec Podhorany, okres Nitra. Bratislava: Pamiatkový úrad SR, 2023.
M. Hladík - K. Hladíková - M. Mazuch - E. Makarová: Výskumná dokumentácia z výskumu na vedecké a dokumentačné účely „Gbely, poloha Kojatín, KN-C 3529/1, k. ú. Gbely“, Výskumná sezóna 2022
- M. Furman, T. Kopták a S. Oporosková – pamiatkový archeologický výskum šibenice vo Veličnej na Orave, 16. – 18. 10. 2023
- M. Furman – spracovanie výskumných dokumentácií archeologických výskumov/prieskumov a na-hlásených a odovzdaných nálezov: - Vlchy – skrývka ornice, č. VD 21/2020, - Komjatná Hlavačka, č. VD 32/2022, - Žiar Gešková, č. VD 10/2022 - Varín Zatepličie I., č. VD 05/2022, - Čičmany - bronzová dýka, č. VD 35/2022, - Pavčina Lehota – Opálenisko, č. VD 32/2020, - Námestovo-Slanica – odovzdané nálezy fe predmetov, č. VD 33/2022, - Žaškov – Žaškovský šíp, č. VD 09/2022, 04/2023, - Prosiek – jaskyňa, č. VD 21/2022, - Vitanová – nález ľudských kostí, č. VD 43/2020, - Oravský hrad – dokumentácia nahláseného nálezu, č. VD 44/2022, - Martinček - Liskovská jaskyňa, č. VD 02/2021, - Kalameny – RD Jurečka, č. VD 03/2021.
- T. Kopták – spracovanie výskumných dokumentácií archeologických výskumov/prieskumov a na-hlásených a odovzdaných nálezov: - Bystrička – kúria, č. VD 6/2021 (spolu s M. Furman, S. Oporosková), - Sklabiňa – Čierne blato - hradisko, č. VD 13/2022 (spolu s M. Furman, S. Oporosková), - Sklabinský Podzámok – Bašta, č. VD 11/2022 (spolu s M. Furman, S. Oporosková), - Klokočov – Banské – puška, č. VD. 40/2020, - Čičmany – hrob vojaka, č. VD 15/2020, - Radol'a – Pod Kosceliskom – urny, č. VD 28/2019.
- S. Oporosková – spracovanie výskumných dokumentácií archeologických výskumov/prieskumov a nahlásených a odovzdaných nálezov: - Petrovice – Hradisko, č. VD 11/2021, - Jasenovo – Tisovec, Galov Diel, č. VD 10/2021 - Liptovské Sliache – dokumentácia výkopov pre chodníky okolo kostolov č. VD 04/2021.
- S. Oporosková, M. Furman a T. Kopták: archeologické prieskumy nových lokalít – Turčiansky Ďur, poloha Nivy za hradskou a zaniknutej stredovekej fortifikácie v blízkosti Sklabinského hradu.
- Pristáš, M.: Archeologický výskum na vedecké a dokumentačné účely v polohe Hradisko v obci Zemplín. Prioritný projekt PÚ SR. August/2023 Horvát, M.:

Archeologický výskum na vedecké a dokumentačné účely v polohe Kláštorisko v obci Letanovce. Prioritný projekt PÚ SR. Júl – November 2023

- Podhorany - terasy pod Žibricou, detektorový prieskum v spolupráci s Pamiatkovým úradom SR, OZ Hradiská a OZ Moravia, 30. 04. 2023, 1
- Archeologický povrchový prieskum v Polohe Dechtice Hradište, spolupráca Grznár
- Archeologický výskum sondážny areálu Pamiatkového úradu SR
- Archeologický výskum NKP Hradu Zborov (JUDr. Mgr. G. Lukáč, Mgr. Jusko)

2. Edičná a vydavateľská činnosť PÚ SR 45 000 €

a) Monumentorum tutela/Ochrana pamiatok – mlyny, železiarne – súborný zborník

Súborný zborník venujúci sa technickým pamiatkam, príspevky odzneli na dvoch konferenciách organizovaných Pamiatkovým úradom SR.

- *Monumentorum Tutela: Ochrana pamiatok 33.* BARTOŠÍKOVÁ, T. (ed.). Bratislava: Pamiatkový úrad Slovenskej republiky, 2023. 359 s. ISBN 978-80-69051-02-7.

b) Publikácia Dejiny európskej architektúry (V. Mencl), IV. diel

V roku 2023 bol v rámci spolupráce Pamiatkového úradu SR a Národného pamätkového ústavu Praha vydaný 4. zväzok päťzväzkovej publikácie - rukopisu Václava Mencla.

- MENCL, Václav. *Dějiny evropské architektury IV.* Praha: Národní památkový ústav; Bratislava: Pamiatkový úrad Slovenskej republiky, 2023. 512 s. ISBN 978-80-88339-04-5 (celok), ISBN 978-80-88339-15-1 (4. diel).

c) Zborník z konferencie „Pálffyovci v Smoleniciach“

Vydanie zborníka prednášok z vedeckej konferencie pri príležitosti 100. výročia úmrtia grófa Jozefa Pálffyho (1853 – 1920), ktorú Pamiatkový úrad SR organizoval v roku 2021.

- *Pálffyovci v Smoleniciach: Zborník príspevkov z vedeckej konferencie konanej dňa 29. júna 2021 pri príležitosti 100. výročia úmrtia grófa Jozefa Pálffyho (1853 – 1920).* HUPKO, D. a M. OROSOVÁ (eds.). Bratislava: Pamiatkový úrad SR. 182 s. ISBN 978-80-69051-01-0.

d) Časopis Pamiatky a múzeá (2. vydania + udeľovanie výročných cien)

Vydanie dvoch čísiel Revue pre kultúrne dedičstvo Pamiatky a múzeá, ktorý vydávajú spoločne dve najvýznamnejšie inštitúcie v oblasti ochrany a prezentácie kultúrneho dedičstva na Slovensku – Slovenské národné múzeum a Pamiatkový úrad Slovenskej republiky. Revue vychádza štvrťročne, má celoslovenskú pôsobnosť.

- *Pamiatky a múzeá: revue pre kultúrne dedičstvo.* Bratislava: Pamiatkový úrad Slovenskej republiky; Bratislava: Slovenské národné múzeum, 2023, č. 1 – 4. ISSN 1335-4535.

Slávnostnéo podujatie odovzdávania Výročných cien časopisu Pamiatky a múzeá za rok 2022 sa uskutočnilo v Slovenskej národnej galérii dňa 27. 9. 2023 a začlenilo sa k podujatiam v rámci Dní európskeho kultúrneho dedičstva. Cieľom formátu výročných cien je upriamiť pozornosť na úspešné aktivity krajských pamiatkových úradov, múzeí, galérií, občianskych združení či cirkví, neziskových organizácií, ale aj jednotlivcov v oblasti archeologického výskumu, reštaurovania, obnov či adaptácií kultúrnych pamiatok, publikačnej a výstavnej činnosti, audiovizie i prípravy podujatí vždy za uplynulý rok. Zo 127 nominácií sa do užšieho výberu posunulo 21 projektov, siedmim z nich boli udelené výročné ceny v jednotlivých kategóriách. Podrobne im bolo venované číslo 3/2023 revue. Anotácie článkov k rozličným témam, o projektoch, ako aj videá predstavujúce úspešné nominácie v rámci 32. ročníka výročných cien boli zverejňované na facebookovom profile časopisu (80 postov) aj weboch oboch vydavateľov. Ohlasy na podujatie sú k dispozícii na podstránke – <https://www.pamiatky.sk/page/vyrocne-ceny-casopisu-pamiatky-a-muzea-za-rok-2022/>. V decembri 2023 redakcia zverejnila výzvu na prihlasovanie nominačných návrhov do 33. ročníka ocenení s termínom uzávierky 15. 4. 2024

3. Výchova a vzdelávanie

2 000 €

Pamiatkovo – deň otvorených dverí PÚ SR

Úspešný projekt Pamiatkovo – deň otvorených dverí Pamiatkového úradu SR pre rodiny s deťmi, zameraný na ochranu pamiatkového fondu. Verejnosť mohla 7. októbra 2023 nazrieť do zákulisia Pamiatkového úradu Slovenskej republiky a stráviť slnečný deň v bežne neprístupných priestoroch úradu. V rámci dňa otvorených dverí pre rodiny s deťmi venovaný hradom sme privítali takmer 400 návštevníkov.

Partnermi podujatia boli Bratislavské kultúrne a informačné stredisko, Slovenské národné múzeum – Archeologické múzeum a Studio 727.

Všetky naplánované prioritné projekty boli zrealizované a suma na ich realizáciu bola 69 000 € vyčerpaná.

4. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

Ukazovateľ	Skutočnosť 2022	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet 2023	Skutočnosť 2023	Index 23/22x10 0 4:1	% čerpania 4:3
a	1	2	3	4	5	6
Príjmy celkom z toho:	844 667,05	455 000	515 000	693 361,77	82,09	134,63
200 Nedaňové príjmy z toho:	844 667,05	455 000	515 000	693 361,77	82,09	134,63
210 Príjmy z vlast. majetku	583 445,59	310 611	310 611	298 137,75	51,10	95,98
220 Admin. popl. a iné popl.	177 706,91	133 110	133 110	242 027,10	136,19	181,82
230 Kapitál.príjmy	0	7 800	67 800	100 000,00		147,49
290 Iné nedaň. príjmy	83 514,55	3 479	3 479	53 196,92	63,70	1529,09
600 Bežné výdavky z toho:	10 461 697,22	8 819 381	12 043 740,5 6	12 043 138,0 7	115,12	100,00
610 Mzdy, platy služ.príj. a OOV	5 322 605,81	4 765 629	6 302 882,54	6 302 868,15	118,42	99,99
620 Poistné a príspl. do poisť.	2 042 709,90	1 665 588	2 549 926,32	2 549 894,39	124,83	99,99
630 Tovary a služby z toho:	2 931 759,38	2 308 164	2 887 936,45	2 887 392,07	98,49	99,98
640 Bežné transfery z toho:	164 622,13	80 000	302 995,25	302 983,46	184,05	99,99
700 Kapitálové výdavky z toho:	1 084 332,30	0	4 280 831,67	4 280 277,52	394,74	99,99
Výdavky celkom / BV + KV /	11 546 029,52	8 819 381	16 324 572,2 3	16 323 415,5 9	141,38	99,99

4.1 Zhodnotenie plnenia záväzných ukazovateľov

Na úvod zhodnotenia plnenia záväzných ukazovateľov uvádzame, že rok 2023 bol z hľadiska zabezpečenia financovania PÚ SR mimoriadne náročný. Výrazným prvkom, ktorý ovplyvňoval finančnú situáciu v našej organizácii bolo nielen financovanie projektov ako je Národný projekt PAMIS a projekt Plán obnovy a odolnosti, ktoré oba končili v závere tohto roka, ale aj ukončovanie činností Odboru konzervačnej vedy v nadväznosti na nález Ústavného súdu.

Záväzné ukazovatele organizácie sú nastavené len na zabezpečenie nevyhnutného chodu úradu. Už v rámci tohto nastavenia je dosť náročné zabezpečiť plnenie hlavných úloh, bez ohľadu na nepredvídateľné situácie s negatívnym dopadom na rozpočet. Napríklad v tomto roku bolo závažným problémom, ktorý musela riešiť naša organizácia, dodatočne hlásené potreby opravy budovy v Bratislave na Hviezdoslavovom námestí v správe PÚ SR, kde je sídlo

Veľvyslanectva USA, havarijné stavy v budove centra sídla PÚ SR a tiež legislatívne zmeny s negatívnym dopadom na rozpočet.

Finančne sme zabezpečovali činnosti, ktoré môžeme zhrnúť do nasledovných okruhov:

- výkon špecializovanej štátnej správy v oblasti ochrany pamiatkového fondu
- realizácia plánu hlavných úloh
- realizácia projektu Pro Monumenta II
- realizácia a záverečná fáza implementácie národného projektu Pamiatkový informačný systém – PAMIS
- realizácia projektu Plán obnovy a odolnosti
- výdavky na zabezpečenie informačno-komunikačných technológií
- výdavky na zabezpečenie prevádzky budov - sídla Pamiatkového úradu SR, krajských pamiatkových úradov, pracovísk Odboru konzervačnej vedy a Múzea Červený Kláštor.

Schválený rozpočet príjmov bol v sume 455 000,- €. Rozpočtovým opatrením č. 16 zo dňa 28. 12. 2023, list MK – 3405/2023-421/27075 bol navýšený rozpočet príjmov o 60 000,- € na celkovú sumu príjmov 515 000,- €.

Schválený rozpočet celkových výdavkov bol vo výške 8 819 381,- €, kapitálové výdavky neboli pridelené.

V roku 2023 bolo realizovaných 16 rozpočtových opatrení a upravený rozpočet predstavoval celkové výdavky vo výške 16 324 572,23 €, z toho bežné výdavky vo výške 12 043 740,56 € a kapitálové výdavky v sume 4 280 831,67 €.

Skutočné čerpanie rozpočtových výdavkov za rok 2023 predstavuje 16 323 415,59 €, z toho bežné výdavky 12 043 138,07 € a kapitálové výdavky vo výške 4 280 277,52 €.

Organizácia čerpala celkové výdavky vo výške 99,99 % z upraveného rozpočtu.

4.2 Príjmy organizácie

Porovnanie dosiahnutých príjmov za r. 2022 so skutočnosťou za r. 2023:

Zdroj	Položka	Názov rozpočtovej položky	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
111	210	Príjmy z podnikania a vl. majetku	583 445,59	298 137 75
111	220	Administr. a iné poplatky a platby	177 706,91	242 027,10
111	230	Kapitálové príjmy	0,00	100 000,00
111	290	Iné nedaňové príjmy (dobropisy)	83 514,55	53 196,92
111	200	Nedaňové príjmy	844 667,05	693 361,77
		<i>Celkové príjmy</i>	844 667,05	693 361,77

4.2.1 Príjmy organizácie podľa ekonomickej klasifikácie

Položka	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	3:01	3:02
	1	2	3		
210	310 611,00	310 611,00	298 137,75	95,98	95,98
220	133 110,00	133 110,00	242 027,10	181,82	181,82
230	7 800,00	67 800,00	100 000,00	1 282,05	147,49
290	3 479,00	3 479,00	53 196,92	1 529,09	1 529,09
200	455 000,00	515 000,00	693 361,77	152,39	134,63

Vývoj plnenia príjmov je nasledovný:

- **Rozpočtovú položku 210 - Príjmy z podnikania a z vlastníckych vzťahov** sme rozpočtovali v sume 310 611,- €, celkové plnenie je v sume 298 137,75 € za prenajaté nebytové priestory.
- **Rozpočtovú položku 220 - Administratívne a iné poplatky a platby** sme rozpočtovali v sume 133 110,- €, plnenie predstavuje 242 027,10 €, z toho za porušenie zákona č. 49/2002 o ochrane pamiatkového fondu sme rozpočtovali 37 110,- € a plnenie je 224 996,- €. Príjmy za reštaurovanie, archeologické výskumy, predaj publikácií, služby OKV sme rozpočtovali vo výške 96 000,- € a plnenie bolo len 15 832,10 €. Tento vývoj sme predikovali už v prvom polroku 2023 z dôvodu rozhodnutia Ústavného súdu č. 34/2019 Z. z., že ORA, nesmú uzatvárať nové zmluvné vzťahy, iba pokračovať v existujúcich zmluvách na dokončení začatých prác.
- **Rozpočtovú položku 230 - Kapitálové príjmy** sme rozpočtovali vo výške 7 800,- €. V roku 2023 PÚ SR realizoval predaj prebytočného majetku a to budovu v Kremnici v celkovej sume 100 000,- €.
- **Rozpočtovú položku 290 - Iné nedaňové príjmy** sme rozpočtovali v sume 3 479,- €, celkové plnenie je v sume 53 196,92 € za dobropisy najmä ako preplatky energií.

4.2.2 Prostriedky prijaté z rozpočtu Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté Slovenskej republike na základe medzinárodných zmlúv uzavretých medzi Slovenskou republikou a inými štátmi

Kód zdroja	N á z o v z d r o j a	SKUTOČNOSŤ celkom rok 2023
a	b	3
11E1	Finančný mechanizmus EHP (príspevok krajín EFTA)	555 960,66
11E2	Rozpočtové prostriedky kapitoly na spolufinancovanie FM EHP	96 370,08
11E3	Nórsky finančný mechanizmus (príspevok Nórskeho kráľovstva)	10 456,45
11GR	Programy priamo riadené EÚ (typ účtu 19 - Účet grantov programov EÚ)	48 000,00
	Spolu	710 787,19

Pamiatkovému úradu SR boli odsúhlasené nasledovné projekty:

- **Pro Monumenta II.:** zmluva č. 1239/2019 na celkový objem prostriedkov 1 500 000,- €, zmluva bola uzatvorená na obdobie 25.4.2019 – 25.4.2022. Prijaté financie predstavujú záverečnú platbu/refundáciu a aktuálne plynú udržateľnosť tohto projektu.
- **Červený Kláštor – Znovuzrodený:** CLTPP003 zmluva č. 97/2020 + 2 dodatky a celkový objem prostriedkov 1.958.975,- €, zmluva bola uzatvorená na obdobie 27.1. 2020 – 30. 4. 2024.
- **ERASMUS+:** zmluva č. 2022-2-SK01-KA210-ADU-000101934 na celkový objem prostriedkov 60 000,- €, zmluva bola uzatvorená na obdobie 1.2.2023 – 31.1.2025.
- **Živé kláštory:** CLTBFP103 zmluva č. 1677/2023 na celkový objem prostriedkov 25 400,- €, zmluva bola uzatvorená na obdobie do 30.10.2023.

4.2.3 Úpravy schváleného rozpočtu príjmov v priebehu roka

Pamiatkovému úradu SR sa v roku 2023 podarilo predat' prebytočný majetok a to budovu v Kremnici v celkovej sume 100 000,- € a tak úrad prekročil pôvodne stanovený limit príjmov v položke 230.

Rozpočtovým opatrením č. 16 zo dňa 28. 12. 2023, listom č. MK – 3405/2023-421/27075 bol navýšený rozpočet príjmov o 60 000,- €.

Pravidelne každoročne prekračujeme príjmy v položke 290, keďže v mesiaci január 2023 sa nám pravidelne vracajú preplatky (dobropisy) za energie. Túto položku však nie je možné v návrhu rozpočtu stanoviť vo vyššej sume z dôvodu, že ide vždy len o odhad ako sme hospodárili s energiami za predchádzajúci rok.

4.3 Výdavky organizácie

Schválený rozpočet - celkové výdavky boli schválené vo výške 8 819 381,- €, z toho bežné výdavky vo výške 8 819 381,- €. Upravený rozpočet v priebehu roka 2023 bol nasledovný:

Program	Podprogram	€
08S	08S0108	8 697 211,68
z toho:		
bežné výdavky		8 547 431,00
kapitálové výdavky		149 780,68
08S	08S0506	2 675 404,10
z toho:		
bežné výdavky		2 442 376,71
kapitálové výdavky		233 027,39
08T	08T0103	69 000,00
z toho:		
bežné výdavky		69 000,00
0EK	0EK0I01	475 000,00
z toho:		
bežné výdavky		475 000,00
0EJ	0EJ0H01	4 407 956,45
z toho:		
bežné výdavky		509 932,85
kapitálové výdavky		3 898 023,60
Spolu		16 324 572,23

4.3.1 Výdavky organizácie podľa ekonomickej klasifikácie – Program 08S

Podprogram 08S0108 – Ochrana pamiatkového fondu

Zdroj 111 – Štátny rozpočet

A. Bežné výdavky

Za rok 2023 sa bežné výdavky čerpali do výšky 8 547 431 €, čo je plnenie na 100 %.

V jednotlivých kategóriách bolo čerpanie nasledovné (v €):

Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	% čerpania k uprav. rozpočtu
610 Mzdy, platy, služ. príjmy a OOV	4 765 629	4 868 679,00	4 868 679,00	100
620 Poistné a prís. zam.do poisť. a NÚP	1 665 588	1 966 615,97	1 966 615,97	100
630 Tovary a služby	1 833 164	1 442 123,57	1 442 123,57	100
640 Bežné transfery	80 000	270 012,46	270 012,46	100
Celkom	8 344 381	8 547 431	8 547 431	100

kategória 610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV

Položka	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	% čerpania k uprav. rozpočtu
611 - Tarifný plat	3 908 629	3 775 708,89	3 775 708,89	100,00
612 – Príplatky	762 000	898 436,23	898 436,23	100,00
614 – Odmeny	54 000	152 675,20	152 675,20	100,00
616 – Dopln. k platu	41 000	41 858,68	41 858,68	100,00
610 – Spolu	4 765 629	4 868 679,00	4 868 679,00	100,00

K 31. 12. 2023 bol upravený rozpočet v kategórii 610 vo výške 4 868 679,- € a čerpanie vo výške 4 868 679,- €. Rozpočtovým opatrením č. 12 listom č. MK-3405/2023-421/25810 zo dňa 7. 12. 2023 bol upravený rozpočet v kategórii 610 o sumu 103 050,- €. Tieto finančné prostriedky boli účelovo určené na dofinancovanie miezd pre zamestnancov PÚ SR. Podrobný rozbor mzdových prostriedkov je uvedený v tabuľke č. 13.

kategória 620 - Poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní a NÚP

Položka	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	% čerpania k uprav. rozpočtu
621– Poistné doV ZP	430 439	286 534,46	286 534,46	100,00
623 – Poistenie do ostat. ZP	111 406	214 042,17	214 042,17	100,00
625 – Poistné do SP	973 743	1 324 688,65	1 324 688,65	100,00
627 – Príspevok do DDP	150 000	141 350,69	141 350,69	100,00
620 – Poistné a príspevky	1 665 588	1 966 615,97	1 966 615,97	100,00

V kategórii 620 - Poistné a príspevky bol upravený rozpočet na sumu 1 966 615,97 € a čerpanie za rok 2023 bolo na 100 %.

Poistné predstavuje aj odvody za interných a externých („dohodárov“) zamestnancov PÚ SR.

kategória 630 - Tovary a služby

Stav tejto kategórie bol v roku 2023 alarmujúci a už v septembri bol rozpočet čerpaný na 95%. Systémovo je táto kategória negatívne poznačená najmä internými úpravami/znižovaním rozpočtu v prospech kategórií 620 a 640. Pričom rok 2023 bol náročný aj zvýšenými výdavkami na dokončovanie činností OKV, prehratým súdnym sporom, havarijnými situáciami v budove sídla PÚ SR a taktiež opravami v budove Veľvyslanectva USA na Hviezdoslavovom námestí. Na základe uvedeného sme boli nútení robiť opatrenia vo vzťahu s našim dodávateľom, ale aj požiadať MK SR o rozpočtové opatrenie na krytie potrieb bežnej prevádzky úradu. Dňa 17.10.2023 nám bolo vyhovené a RO č.11/2023/BV nám bol upravený rozpočet o 100.000,- €, čím sa úradu podarilo zmierniť negatívne dopady na rozpočet budúceho roka.

Prehľadné čerpanie výdavkov v kategórii 630 - Tovary a služby uvádzame podľa jednotlivých položiek v nasledovnej tabuľke:

Položka	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie za rok 2023	% čerpania k uprav. rozpočtu
631 Cestovné náhrady	57 000	47 555,11	47 555,11	100,00
632 Energie, voda a komun.od.	380 670	382 930,74	382 930,74	100,00
633 Materiál	177 250	67 377,40	67 377,40	100,00
634 Dopravné	92 090	104 354,65	104 354,65	100,00
635 Rutinná a štand. údržba	267 174	62 126,89	62 126,89	100,00
636 Nájomné za nájom	55 500	63 314,34	63 314,34	100,00
637 Služby	803 480	714 464,44	714 464,44	100,00
630 – Tovary a služby v tom:	1 833 164	1 442 123,57	1 442 123,57	100,00

- **položka 631** - Cestovné náhrady - súvisí s plnením plánu hlavných úloh úradu v jednotlivých krajoch a s výkonom štátnej správy prvého a druhého stupňa.

V rámci zahraničných aktivít sa úrad zameriaval v roku 2023 predovšetkým na nasledovné aktivity:

- získavanie odborných poznatkov a reprezentácia úradu v krajinách Európskej únie
- spolupráca so zahraničím, predovšetkým so susediacimi krajinami Česko, Rakúsko, Maďarsko a Poľsko
- výmena skúseností v oblasti ochrany pamiatkového fondu
- prezentácia Pamiatkového úradu SR
- monitoring národných kultúrnych pamiatok SR zapísaných v Zozname svetového dedičstva UNESCO.

Prehľad o čerpaní prostriedkov na zahraničné pracovné cesty je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Por. č.	Štát Mesto	Podujatie	Počet		Výdavky 631002	Prínos pre činnosť organizácie
			osôb	dní		
1.	CZ-Brno	konferencia CEA	3	2	404,77	získavanie a výmena odborných poznatkov z oblasti archeológie
2.	CZ-Brno	konferencia CEA	1	2	118,84	získavanie a výmena odborných poznatkov z oblasti archeológie
3.	CZ-Praha	workshop	1	3	77,72	spolupráca so zahraničnými inštitúciami
4.	CZ-Plasy	konferencia Dejiny stavieb 2023	4	4	1 310,78	odborná spolupráca so zahraničnými partnerskými inštitúciami
5.	NO-Trondheim	stretnutie pracovnej skupiny COST	1	5	262,34	spolupráca so zahraničnými inštitúciami
6.	AT-Viedeň	pracovnej stretnutie LIMES	1	1	68,80	spolupráca so zahraničnými inštitúciami
7.	CZ-Brno	konferencia Priestor pre život	3	1	211,01	výmena odborných skúseností a poznatkov
8.	CZ-Zlín	oživenie a využitie industr.architekt.	2	1	40,03	výmena odborných skúseností v poznatkov
9.	CZ-Jičín	medzinárodná konferencia	2	4	872,90	výmena odborných skúseností a poznatkov
10.	CZ-Brno	medzinárodná vedecká konferencia	1	3	167,67	získavanie a výmena odborných poznatkov
11.	NO-Trondheim	výmena pracovných skúseností PAMIS	1	4	123,17	získavanie a výmena odborných poznatkov
12.	CZ-Boží Dar	konferencia	3	4	735,27	získavanie odborných skúseností a poznatkov
13.	CZ-Praha	vodič	1	2	32,82	vodič
14.	CZ-Praha	konferencia archívny výskum	1	2	114,91	získavanie a výmena odborných skúseností
15.	CZ-Mikulčice	rokovanie ARCHEOPARK	3	1	53,20	odborná spolupráca so zahraničnými partnerskými inštitúciami
16.	CZ-Mikulčice	rokovanie ARCHEOPARK - vodič	1	1	17,71	vodič
17.	CZ-Brno	konferencia textil v múzeu	1	2	224,05	získavanie odborných poznatkov a skúseností
18.	CZ-Brno	konferencia SVORNÍK	5	4	1 719,42	získavanie odborných skúseností z oblasti stavebnohist. prieskumu
19.	CZ-Brno	konferencia SVORNÍK	1	4	380,95	získavanie odborných skúseností z oblasti stavebnohist. prieskumu
20.	CZ-Zlín	networking	1	1	18,48	spolupráca so zahraničnými inštitúciami v rámci programu Interreg SR - ČR
21.	CZ-Zlín	networking - vodič	1	1	18,49	vodič

22.	CZ-Brno	OMD	5	1	197,37	výmena odb. poznatkov
23.	CZ-Brno	OMD	2	1	74,18	výmena odb. poznatkov
24.	CZ-Praha	sekcia technických pamiatok	1	2	154,92	získavanie a výmena odborných poznatkov
25.	HU-Budapešť	akadémia dedičstva krajín V4	2	6	234,00	spolupráca so zahraničnými inštitúciami
26.	HU-Budapešť	akadémia dedičstva krajín V4	1	4	118,20	spolupráca so zahraničnými inštitúciami
27.	HU-Budapešť	vodič odvoz	1	1	48,21	vodič
28.	HU-Budapešť	vodič dovoz	1	1	13,65	vodič
29.	PL-Sekowia	vedecká konferencia	1	1	31,68	získavanie odborných poznatkov a skúseností
30.	AT-Schwechat	vodič - dovoz zásielky	1	1	15,75	vodič
31.	DE-Regensburg	UNESCO	1	3	418,70	spolupráca, výmena a získavanie odborných poznatkov
32.	ES-Sevila	EÚ-EHHF 2023	1	5	1 244,09	spolupráca, výmena a získavanie odborných poznatkov
33.	AT-Schwechat	vodič - odvoz, dovoz	1		37,00	vodič
34.	AT-Schwechat	vodič - odvoz, dovoz	1		37,00	vodič
35.	BE-Brusel	výročné zasadnutie	1	3	195,83	spolupráca so zahraničnými inštitúciami, prezentácia úradu
36.	CZ-Kolín	kurz	3	6	1 121,15	získavanie a výmena odborných poznatkov
37.	CZ-Kolín	kurz	1	6	350,95	získavanie a výmena odborných poznatkov
38.	HU-Budapešť	vodič - odvoz	1		66,75	vodič
39.	SA-Rijád	UNESCO	2	9	3 543,28	spolupráca, získavanie a výmena odborných poznatkov
40.	CZ-Brno	konferencia	1	5	285,40	spolupráca s partnerskými inštitúciami v zahraničí
41.	CZ-Brno	konferencia	1	5	437,04	spolupráca s partnerskými inštitúciami v zahraničí
42.	CZ-Brno	konferencia	1	5	258,13	spolupráca s partnerskými inštitúciami v zahraničí
43.	Online - Belfast	konferencia	1	3	195,00	získavanie odborných poznatkov a skúseností
44.	GB	parkovanie, PHM, poistenie - ČK	2	8	557,96	
45.	AT-Schwechat	vodič odvoz	1		18,25	vodič
46.	AT-Schwechat	vodič dovoz	1		21,25	vodič

						spolupráca s partnerskými inštitúciami v zahraničí, výmena a získavanie odborných skúseností
47.	CZ-Valtice	sympóziu	1	2	28,77	
48.	CZ-Valtice	vodič - odvoz	1		8,89	vodič
49.	HU-Szentendre	exkurzia	3	1	28,40	získavanie odborných poznatkov a skúseností
50.	F-Paríž	valné zhromaždenie	1	3	58,50	spolupráca so zahraničnými inštitúciami, prezentácia úradu
51.	AT-Schwechat	vodič - odvoz, dovoz	1		52,75	vodič
52.	AT-Viedeň	konzultácia	1	1	31,50	získavanie odborných poznatkov a skúseností
53.	AT-Viedeň	vodič - odvoz	1	1	65,80	vodič
		celkom	82	136	16 923,68	

- **položka 632** - Energie, vody a komunikácia - výšku čerpania najviac ovplyvňujú podpoložky:
632 001 – energie
632 002 – vodné stočné
632 003 – poštové a kuriérske služby – boli čerpané v čiastke 43.064,28 €, dôvodom je, že úrad vykonáva svoju činnosť na celoštátnej úrovni a sídli každom kraji.

Prehľad čerpania energetických zdrojov za rok 2023 udáva nasledujúca tabuľka:

Prehľad energie	Čerpanie v € za rok 2022	Čerpanie v € za rok 2023
Elektrická energia	147 251,70	167 236,64
Plyn	158 696,31	153 146,12
Vodné a stočné	19 317,10	19 483,70
Spolu	325 265,11	339 866,46

Čerpanie na energiách predstavuje 24% z celkového rozpočtu celej kategórii 630 v závere roka. Skutočnosť, že v roku 2024 bude potrebné nanovo zabezpečiť túto službu a po prieskume trhu pre našu potrebu je nevyhnutné konštatovať, že túto položku bude v budúcnosti nevyhnutné navyšovať.

- **položka 633 - Materiál** - najvyššie čerpanie predstavuje najmä nákup všeobecného a špeciálneho materiálu pre potreby Odboru konzervačnej vedy, ktoré zabezpečovalo ukončovanie činností reštaurátorských ateliérov. Taktiež bolo nevyhnutné vymieňať niektoré interiérové vybavenie z dôvodu značného opotrebenia.
- **položka 634 - Dopravné** - čerpanie pri spotrebe PHM bolo ovplyvnené zvyšovaním cien PHM v priebehu roka 2023. Výdavky na opravy a údržbu sú spojené so zabezpečením technického stavu podľa požiadaviek a podmienok STK. Výmena starých vozidiel za nové spôsobuje stále znižovanie nákladov na opravy a údržbu starých vozidiel, čo je významný prínos z hľadiska ekonomickej rentability výdavkov na dopravu.

Autodoprava – porovnanie čerpania pohonných hmôt za roky 2022 a 2023:

Ukazovateľ	Skutočnosť sledov. obd. za rok 2022 (v lit./€)		Skutočnosť sledov. obd. za rok 2023 (v lit./€)	
	litre	€	litre	€
Benzín	36 608,01	65 640,23	31 967,17	50 972,47
Nafta	3 079,82	5 255,69	2 040,05	3 215,95
Spolu	39 687,83	70 895,92	34 007,22	54 188,42

- **položka 635 - Rutinná a štandardná údržba** - čerpanie tejto položky ovplyvňujú najmä subdodávky pre reštaurovanie (podpoložka 635 006) a opravy a údržba budov v správe organizácie, ktorá má celoštátny rozptyl a skutočnosťou je, že sídlime prevažne v starších budovách. V roku 2023 sme mali tiež zvýšené výdavky na opravu prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení a taktiež havarijnú situáciu budov.
- **položka 636 - Nájomné za prenájom** - čerpanie predstavuje nájomné za nebytové priestory. Každoročne sa v rámci tejto položky prejavuje inflačná indexácia tzn. čerpanie má rastúcu tendenciu, ktorú bohužiaľ nevieme ovplyvniť.
- **položka 637 - Služby** – vysoké čerpanie jednotlivých podpoložiek priamo súvisí s plnením úloh, ktoré vyplývajú z plánu hlavných úloh PÚ SR a ide hlavne o nasledovné podpoložky: 637001 - čerpanie tejto položky zahŕňa aj zákonom stanovená povinnosť v oblasti vzdelávania zamestnancov kde sme sa snažili alokovať cca 1% z rozpočtu kategórie 630. 637004 – všeobecné služby predstavujú najmä zabezpečovanie povinných kontrol a revízií, zabezpečovanie služieb pre OKV v súvislosti s ukončovaním činností reštaurátorských ateliérov, výroba fotodokumentácie a iné služby súvisiace so zabezpečením chodu úradu. 637014 – zabezpečenia stravovania pre zamestnancov 637016 – prídely do sociálneho fondu 637035 – dane a ich medziročný nárast sú nezanedbateľnou časťou rozpočtu kategórie 630 637027- odmeny zamestnancom mimopracovného pomeru, z ktorých sú uhrádzané práce na všetky druhy dohôd pre zamestnancov, ktorí nahrádzajú chýbajúcich zamestnancov v stálom pracovnom pomere.

kategória 640 - Bežné transfery

V tejto kategórii bol schválený rozpočet 80 000,- €. Čerpanie tejto kategórie bolo nasledovné:

Položka/podpoložka	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie za rok 2023	% čerpania k uprav. rozpočtu
642 006 Na členské príspevky	400	622,00	622,00	100,00
642 012 Na odstupné	22 833	34 821,00	34 821,00	100,00
642 013 Na odchodné	1 089	44 054,49	44 054,49	100,00
642 014 Jednotlivcovi	9 000	148 860,50	148 860,50	100,00
642 015 Na nemocenské	14 658	29 899,38	29 899,38	100,00
642 030 Príplatky a príspevky	30 000	8 807,09	8 807,09	100,00
649 003 Medzinár. organizácii	2 020	2 948,00	2 948,00	100,00
640 – Bežné transfery	80 000	270 012,46	270 012,46	100,00

Úpravy rozpočtu v tejto kategórii boli ovplyvnené najmä legislatívnymi zmenami zákona č. 347/2018, ktorým bol novelizovaný zákon č. 91/2017 Z. z. o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov ako i zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a zákon č. 55/2017 Z. z o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Na základe týchto úprav je organizácia povinná poskytnúť zamestnancovi príspevok na rekreáciu v sume 55 % oprávnených výdavkov, najviac však v sume 275,- € za kalendárny rok. Na tento účel sme si vytvorili podpoložku 642 030 – Príplatky a príspevky a v roku 2023 zamestnanci požiadali o vyplatenie rekreačných poukazov v celkovej sume 8 807,09 €. V roku 2023 sme boli povinní poskytnúť zamestnancom úradu na základe ich žiadostí príspevok k strave v hotovosti, čo sme účtovali na podpoložke 642 014, kde sa nám zvýšilo čerpanie na sumu 148 860,50 €. Taktiež bolo zvýšené čerpanie pri odchodoch do dôchodku ako aj odchode zo zamestnania z iných dôvodov.

B. Kapitálové výdavky

Pamiatkovému úradu SR boli rozpočtovým opatrením č. 3/KV, list č. MK-3519/2023-421/5090 zo dňa 1. 3. 2023 uvoľnené finančné prostriedky na KV s kódom zdroja 131M v celkovej sume 149 780,68 € nasledovne:

- **Obnova fasády budovy v správe PÚ SR zo strany Hviezdoslavovho nám.5 a Paulínyho ul. v Bratislave.** **149 780,68 €**

Skutočné čerpanie kapitálových výdavkov:

Program 08S0108	Položka	Upravený rozpočet	Čerpanie k 31.12.2023
Obnova fasády	717 002	149 780,68	149 780,68
Zdroj 131M	710	149 780,68	149 780,68

Rozpočtovým opatrením č. 9 zo dňa 22. 9. 2023, list MK-3519/2023-421/18589 boli PÚ SR pridelené finančné prostriedky v celkovej výške 50 000,- € účelovo určených na prípravnú a projektovú dokumentáciu NKP – PSK – Červený Kláštor. Rozpočtovým opatrením č. 14 zo dňa 8. 12. 2023, list č. MK-3519/2023-421/25943 boli tieto finančné prostriedky viazané.

Podprogram 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO

Bežné výdavky

Rozpočtovým opatrením č. 7, list MK – 3405/2023-421/12100 zo dňa 22. 6. 2023 bol upravený rozpočet Pamiatkového úradu SR na bežné výdavky v programe 08T-Tvorba a implementácia politik, podprogram 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít PO a RO v kat. 630 Tovary a služby o sumu 69 000,- € účelovo určenú na financovanie týchto prioritných projektov:

- **podpora kultúrnych aktivít PO a RO** **69 000,- €**
v €

Názov projektu	podpoložka	rozpočet	Čerpanie k 31.12.2023
Podpora kultúrnych aktivít PO a RO			
Výchova a vzdelávanie	637 001	2 000	2 000
Edičná a vydavateľská činnosť	637 004	45 000	45 000
Dokumentačná a informačná činnosť	637 005	22 000	22 000
celkom 08T0103		69 000	69 000

Podprogram 0EK0I01 – Systém vnútornej správy

Bežné výdavky

V roku 2023 MK SR vytvorilo pre PÚ SR samostatný podprogram na financovanie IT nákupov. Z tohto podprogramu boli financované všetky výdavky týkajúce sa informačných technológií. Pamiatkovému úradu SR bol v roku 2023 pridelený rozpočet v podprograme 0EK0I01 v celkovej sume 475 000,- €. Skutočne čerpané finančné prostriedky boli v sume 475 000,- €. Rozpočet bol čerpaný na 100 %.

v €

	0EK0I01		
	schválený R	upravený R	skutočnosť
631	0,00	0,00	0,00
632	80 500,00	66 028,33	66 028,33
633	127 000,00	120 745,11	120 745,11
634	0,00	6 156,00	6 156,00
635	209 500,00	225 403,16	225 403,16
636	1 500,00	33 381,16	33 381,16
637	56 500,00	23 286,24	23 286,24
630	475 000,00	475 000,00	475 000,00
600	475 000,00	475 000,00	475 000,00
700	0,00	0,00	0,00
600+700	475 000,00	475 000,00	475 000,00

4.3.2 Výdavky organizácie podľa funkčnej klasifikácie

Prehľad čerpania bežných výdavkov podľa funkčnej klasifikácie:

Kód	Názov	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet 2023	Skutočnosť 2023	Skutočnosť 2022	% plnenia k UR	Index 23/22
a	b	1	2	3	4	3:2	4:3
01	Všeobecné verejné služby						
02	Obrana						
04	Ekonomická oblasť						
08	Rekreácia, kultúra a náboženstvo	8 819 381,00	12 043 740,56	12 043 138,07	10 461 697,22	99,99	115,12
09	Vzdelávanie						
	Spolu	8 819 381,00	12 043 740,56	12 043 138,07	10 461 697,22	99,99	141,38

V priebehu roka 2023 bolo v úrade realizovaných 16 rozpočtových opatrení, pričom väčšina z nich sa týkala predovšetkým úpravy rozpočtu v rámci projektov, ktoré realizoval úrad v priebehu roka 2023.

Úrad čerpal výdavky rozpočtu iba v oddiele 08 Rekreačné, kultúra a náboženstvo, kód oddielu 08.2.0 Kultúrne služby.

4.3.3 Výdavky organizácie hradené z prostriedkov Európskej únie a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu

Podprogram 08S0506 – Podpora projektov rámci Plánu obnovy a odolnosti

Na základe schváleného uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 560 z 29. septembra 2021 k návrhu na uzatvorenie Dohody o financovaní medzi Európskou komisiou a Slovenskou republikou k mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti bolo Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky určené ako Vykonávateľ investícií a reformy pre časť komponentu 2 (reformu „Reforma zvýšenia transparentnosti a zefektívnenia rozhodnutí Pamiatkového úradu SR“) (ďalej len „**Reforma**“) Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky (ďalej len „**Plán obnovy**“).

Predmetom Zmluvy je úprava práv a povinností Zmluvných strán, pri vykonávaní Mechanizmu vrátane úpravy práv a povinností v rámci finančných vzťahov pri poskytovaní a používaní prostriedkov mechanizmu, v súvislosti s vykonávaním Plánu obnovy a stanovenie práv a povinností Zmluvných strán v súvislosti s plnením úloh súvisiacich s realizáciou Reformy.

PÚ SR sa zaväzuje zabezpečiť plynulú realizáciu činností súvisiacich s plnením cieľov a záväzných míľnikov Reformy, a to:

- a) vytvorením a zverejnením metodiky
 - klasifikácie pamiatkového fondu, ktorá umožní vytvorenie a praktickú aplikáciu metodiky princípov rozhodovania PÚ SR a metodiku výpočtu navýšenia nákladov; zároveň by mala slúžiť ako úvodná informácia pre vlastníkov o ich právach a povinnostiach,
 - princípov rozhodovania PÚ SR vo veciach stavebno-technického zásahu do pamiatky z dôvodu rozhodnutia PÚ SR, výpočtu navýšenia nákladov zásahu do pamiatky z dôvodu rozhodnutia PÚ SR.
- b) vykonaním stavebnotechnickej pasportizácie nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok v štátnom vlastníctve podľa riadiacim výborom schváleného zoznamu vybraných národných kultúrnych pamiatok určených na parametrizáciu predmetu Reformy.

Celkové oprávnené výdavky pridelené na realizáciu Plánu obnovy a odolnosti predstavujú čiastku 6 951 269,- € z toho oprávnené výdavky na DPH vo výške 260 069,- €.

Obdobie trvania projektu je od 01. 12. 2021 až 31. 12. 2023.

V roku 2023 bolo čerpaných v rámci tohto projektu spolu 2 674 247,46 € z toho kapitálových výdavkov v sume 232 473,24 €.

	1P0		3P0		08S0506	
	upravený R	skutočnosť	upravený R	skutočnosť	upravený R	skutočnosť
611	460 329,35	460 314,96	824 654,19	824 654,19	1 284 983,54	1 284 969,15
612	00,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
614	70 340,00	70 340,00	78 880,00	78 880,00	149 220,00	149 220,00
616	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
610	530 669,35	530 654,96	903 534,19	903 534,19	1 434 203,54	1 434 189,15

621	33 683,52	33 683,52	45 531,62	45 531,62	79 215,14	79 215,14
623	26 766,12	26 766,12	42 727,35	42 727,35	69 493,47	69 493,47
625	162 324,71	162 292,78	251 985,75	251 985,75	414 310,46	414 278,53
627	5 722,90	5 722,90	14 568,38	14 568,38	20 291,28	20 291,28
620	228 497,25	228 465,32	354 813,10	354 813,10	583 310,35	583 278,42
631	3 069,50	3 069,50	8 551,45	8 551,45	11 620,95	11 620,95
632	4 265,86	4 265,86	18 369,06	18 369,06	22 634,92	22 634,92
633	730,05	730,05	23 222,91	23 222,91	23 952,96	23 952,96
634	230,33	230,33	15 261,96	15 261,96	15 492,29	15 492,29
635	395,83	395,83	79,17	79,17	475,00	475,00
636	727,08	727,08	6 160,49	6 160,49	6 887,57	6 887,57
637	84 247,50	84 247,50	226 568,84	226 024,46	310 816,34	310 271,96
630	93 666,15	93 666,15	298 213,88	297 669,50	391 880,03	391 335,65
642	28 703,44	28 691,65	4 279,35	4 279,35	32 982,79	32 971,00
649	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
640	28 703,44	28 691,65	4 279,35	4 279,35	32 982,79	32 971,00
710	0,00	0,00	233 027,39	232 473,24	233 027,39	232 473,24
700	0,00	0,00	233 027,39	232 473,24	233 027,39	232 473,24
600	881 536,19	881 478,08	1 560 840,52	1 560 296,14	2 442 376,71	2 441 774,22
700	0,00	0,00	233 027,39	232 473,24	233 027,39	232 473,24
	881 536,19	881 478,08	1 793 867,91	1 792 769,38	2 675 404,10	2 674 247,46

Podprogram 0EJ0H01 – Pamiatkový informačný systém – PAMIS

Zdroj 111 – Štátny rozpočet

Na základe Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2016 – 2020 na podmienky rezortu kultúry bod. č. 33 a tiež zo schválenej Stratégie ochrany pamiatkového fondu na roky 2017 - 2022, Akčný plán na roky 2018 – 2020 bol Pamiatkovému úradu SR schválený nenávratný finančný príspevok z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra 2014 - 2020, Prioritná os 7, Informačná spoločnosť v celkovej sume 11 691 908,- €. Tieto finančné prostriedky sú určené na projekt Pamiatkový informačný systém (PAMIS), ktorého cieľom je umožnenie modernizácie a racionalizácie verejnej správy IKT prostriedkami.

Predmetom projektu PAMIS je:

- zavedenie 16 elektronických služieb s úrovňou elektronizácie 4 (typu služba občanovi, služba podnikateľovi a služba verejnej a štátnej správe vid'. META IS), úplná END-TO-END komunikácia, ktorá zodpovedá 12 najpočetnejším procesom výkonu štátnej správy PÚ SR,
- elektronizácia 22 menej početných procesov výkonu štátnej správy PÚ SR s automatizovanými procesnými krokmi,
- vybudovanie centralizovanej správy pamiatkového fondu,
- zlepšenie dostupnosti informácií o pamiatkovom fonde a jeho ochrane a správe prostredníctvom verejného portálu,
- integrácia za účelom poskytovania informácií o pamiatkovom fonde a konzumácie dát poskytovaných štátom.

Cieľom projektu PAMIS je:

- skrátiť dĺžku trvania procesu výkonu štátnej správy zo strany PÚ SR a krajských pamiatkových úradov,
- implementovať optimalizáciu poskytovaných služieb PÚ SR a krajských pamiatkových úradov voči občanom a podnikateľom v zmysle Národného projektu Optimalizácia procesov vo verejnej správe, časť Dizajn TO-BE procesov, realizované Ministerstvom vnútra SR,
- efektívnejšie využiť ľudský potenciál na PÚ SR zavedením automatizácie postupov a elektronizácie procesov prostredníctvom PAMIS,
- vybudovanie centralizovanej správy pamiatkového fondu,
- zlepšenie dostupnosti informácií o pamiatkovom fonde a jeho ochrane a správe prostredníctvom verejného portálu,
- integrácia za účelom poskytovania informácií o pamiatkovom fonde a konzumácie dát poskytovaných štátom.

Obdobie trvania projektu je od 1. 6. 2019 do 30. 9. 2023.

V roku 2023 bolo na základe žiadosti o platbu refundovaných spolu 4 407 956,45 €, tieto finančné prostriedky boli určené na úhradu miezd a odvodov zamestnancov projektu PAMIS.

kat	111		1AA		3AA		0EJ0H01 celkom	
	upr.	skut.	upr.	skut.	upr.	skut.	upr.	skut.
600	0,00	0,00	177 112,93	177 112,93	332 819,92	332 819,92	509 932,85	509 932,85
700	583 863,48	583 863,48	2 084 707,49	2 084 707,49	1 229 452,63	1 229 452,63	3 898 023,60	3 898 023,60
spolu	583 863,48	583 863,48	2 261 820,42	2 261 820,42	1 562 272,55	1 562 272,55	4 407 956,45	4 407 956,45

4.3.4 Výdavky z iných prostriedkov zo zahraničia poskytnuté SR na základe medzinárodných zmlúv uzavretých medzi SR a inými štátmi

Kód zdroja	Názov zdroja	Schválený/upravený rozpočet rok 2023	Skutočnosť rok 2023	Skutočnosť rok 2022	Index 23/22
a	b	1	3	4	3 ^a 4
11E1	Finančný mechanizmus EHP (príspevok krajín EFTA)	0,00	665 606,05	656 551,93	101,38
11E2	Rozpočtové prostriedky kapitoly na spolufinancovanie FM EHP	0,00	116 149,66	115 862,08	100,25
11E3	Nórsky finančný mechanizmus (príspevok Nórskeho kráľovstva)	0,00	10 456,45	0,00	
11GR	Programy priamo riadené EÚ (typ účtu 19 - Účet grantov programov EÚ)	0,00	30 807,66	0,00	
	Spolu	0,00	823 019,82	772 414,01	106,55

Kód zdroja 11E1, 11E2 a 11E3 zahŕňa projekty Červený kláštor – Znovuzrodený a Pro Monumenta II v celkovej sume 665 606,05 €.

Kód zdroja 11GR zahŕňa projekt ERASMUS+ v sume 30 807,66 €.

4.3.5 Úpravy schváleného rozpočtu výdavkov v priebehu roka

V roku 2023 bolo PÚ SR realizovaných 16 rozpočtových opatrení. Väčšina z týchto opatrení sa týkala úpravy rozpočtu pre projekty Plán obnovy a odolnosti a PAMIS.

Rozpočtovým opatrením č.7, list č. MK – 3405/2023-421/12100 zo dňa 22. 6. 2023 bol upravený rozpočet Pamiatkového úradu SR na bežné výdavky v programe 08T Tvorba a implementácia politík, podprogram 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít PO a RO kat. 630 Tovary a služby o sumu 69 000,- € účelovo určenú na financovanie podpory kultúrnych aktivít PO a RO v celkovej sume 69 000,- €. Tieto finančné prostriedky boli použité na dokumentačnú, edičnú a výchovno- vzdelávaciu činnosť úradu.

Rozpočtovým opatrením č. 11, list MK – 3405/2023-421/20287 zo dňa 17. 10. 2023 boli pridelené finančné prostriedky v sume 100 000,- € na riešenie hlavných činností úradu.

Rozpočtovým opatrením č. 12, list MK – 3405/2023-421/25810 zo dňa 7. 12. 2023 bol úradu navýšený rozpočet v záväznom ukazovateli mzdy o sumu 103 050,- €. Tieto finančné prostriedky boli určené na dofinancovanie miezd zamestnancov úradu.

4.4 Finančné operácie

4.4.1 Príjmové operácie

Príjmové finančné operácie predstavujú príjem finančných prostriedkov za jednotlivé projekty realizované PÚ SR:

Položka	U k a z o v a t e ľ	Kód zdroja	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet 2023	Skutočnosť 2023	Skutočnosť 2022	Index 2023/2022
A	b	c	1	2	3	4	3/4
450	Z ostatných finančných operácií	111	0,00	0,00	960,00		
450	Z ostatných finančných operácií	131M	0,00	0,00	606 719,77		
450	Z ostatných finančných operácií	11E	0,00	0,00	298 869,97	146 283,98	204,31
450	Z ostatných finančných operácií	72c	0,00	0,00	15 000,00	10 000,00	150,00
400	Príjmy z transakcií s fin. aktívami a fin. pasívami		0,00	0,00	921 549,74	156 283,98	589,66

- Zdroj 111 - podpoložka 456 005 – Ostatné príjmové finančné operácie v sume 960,- € predstavuje čiastku presunutú na depozit na účely úhrady odvodov za dohodárov z Českej republiky.
- Zdroj 131M - položka 453 – Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov v sume 606 719,77 € tvorí mzdy zamestnancov za mesiac december vyplácané v mesiaci január nasledujúceho roka.
- Zdroj 11E – položka 453 – Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov v sume 298 869,97 € tvoria finančné prostriedky určené na realizáciu projektov Pro Monumenta II, Červený Kláštor - Znovuzrodený a Živé kláštory.
- Zdroj 72c - podpoložka 456 002 – Prijaté finančné zábezpeky v sume 15 000,- €.

4.4.2 Výdavkové operácie

Výdavkové finančné operácie zobrazujú výdavky finančných prostriedkov na účtoch za jednotlivé projekty:

Kategória	U k a z o v a t e ľ	Kód zdroja	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet 2023	Skutočnosť 2023	Skutočnosť 2022	Index 2023/2022
a	b	c	1	2	3	4	3/4
819	Iné výdavkové finančné operácie	72c	0,00	0,00	15 000,00	0,00	
810	Z realizácie ostatného finančného majetku		0,00	0,00	0,00	0,00	

- Zdroj 72c – podpoložka 819 02 – Ostatné výdavkové fin. operácie – vrátenie zábezpeky v sume 15 000,- €.

4.5 Príjmy, výdavky a finančné operácie súvisiace s opatreniami prijatými na zmiernenie negatívnych následkov nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a opatreniami prijatými na zabránenie jej šíreniu

Úrad v súvislosti s nákazlivou ľudskou chorobou COVID-19 nerealizoval žiadne opatrenia, ktoré by mali finančný dopad na rozpočet úradu.

4.6 Prehľad pohľadávok a záväzkov za rok 2023

4.6.1 Aktíva

4.6.1.1 Neobežný majetok

Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok

Druh majetku	Stav k 1.1.2023	Prírastky	Úbytky	Stav k 31.12.2023
Dlhodobý nehmotný majetok				
Software	2 208 602,20	4 081 906,12	0,00	6 290 508,32
Licencie	29 642,13	9 500,00	0,00	39 142,13
Spolu	2 238 244,33	4 091 406,12	0,00	6 329 650,45
Dlhodobý hmotný majetok				
Budovy, stavby	215 895,05	103 542,46	0,00	319 437,51
Samostatné huteľné veci a súbory	2 278 101,02	344 941,48	3 504,75	2 619 537,75
Dopravné prostriedky	955 103,23	103 628,00	0,00	1 058 731,23
Ostatný DHM	11 032 765,42	141 120,60	0,00	11 173 886,02
Pozemky	579 255,09	78,90	54 041,60	525 292,39
Umelecké diela	657,24	0,00	0,00	657,24
Spolu:	15 061 777,05	693 311,44	57 546,35	15 697 542,14

Pamiatkový úrad SR je správcom vyššie uvedeného majetku štátu.

Nárast v roku 2023 bol spôsobený: na účte 013 zaradením softvéru PAMIS v sume 3.898.023,60 EUR, nákupom softvérov pre POO v celkovej sume 100.851,89 EUR, nákupom

licencií pre ČK Znovuzrodený v sume 9.500,00 EUR a nárast v sume 83.030,63 EUR súvisí s úpravami na účte 013, ktoré sú výsledkom INV CES k 30.6.2023; na účtoch dlhodobého hmotného majetku v kat. 02 je najvyšší nárast v celkovej sume 501.373,73 EUR, ktorý predstavuje TZ NKP Červený Kláštor a zostatok nárastu je TZ na účte 029 v rámci projektu Pro Monumenta 2 a nákup majetku na účte 022 v rámci projektu POO.

Úbytok na účte 031 bol spôsobený vyradením parcely v rámci pozemku Červený Kláštor Znovuzrodený, ktorý súvisí so zisteniami v rámci INV CES k 30.6.2023 a predajom pozemku na Kollárovej ulici v Kremnici v sume, v ktorej bol vedený v účtovníctve úradu. Z evidencie dlhodobého majetku bol tiež morálne a fyzicky opotrebovaný majetok vyradený a ekologicky zlikvidovaný.

4.6.1.2 Obežný majetok

Zásoby

K 31.12.2023 vykazuje PÚ SR zásoby v sume 13.884,12 EUR, čo predstavuje zostatky reštaurátorského materiálu v skladoch OKV pracovisko Bratislava v sume 4.538,74 EUR, OKV pracovisko Levoča v sume 4.646,45 EUR a zostatok PHM v služobných vozidlách v sume 4.698,93 EUR.

Názov	Stav k 1.1.2023	Prírastky	Úbytky	Stav k 31.12.2023
OKV Bratislava	5 457,08	7 113,64	8 031,98	4 538,74
OKV Levoča	10 758,97	20 915,05	27 027,57	4 646,45
Zostatok PHM k 31.12.	4 541,37	4 698,93	4 541,37	4 698,93
Spolu:	20 757,42	32 727,62	39 600,92	13 884,12

4.6.1.3 Finančný majetok

Text	Stav k 1.1.2023	Prírastky	Úbytky	Stav k 31.12.2023
BÚ Sociálny fond	4 965,31	89 552,96	68 773,54	25 744,73
BÚ Depozit	606 719,77	639 777,37	629 193,53	617 303,61
BÚ Bežné granty	39 763,40	60 922,00	54 000,00	46 685,40
BÚ ProMonumenta	29 440,81	153 795,20	183 236,01	0,00
BÚ Červený Kláštor	269 429,16	491 110,99	591 095,15	169 445,00
BÚ Erasmus	0,00	48 000,00	30 807,66	17 192,34
BÚ - Bilaterálny fond NFM	0,00	10 456,45	10 456,45	0,00
BÚ - Bilaterálny fond EHP	0,00	9 974,55	9 974,55	0,00
Ceniny	0,00	0,00	0,00	0,00
Pokladničná hotovosť + KPÚ	0,00	0,00	0,00	0,00
Preddavkové účty KPÚ	0,00	0,00	0,00	0,00

4.6.1.4 Pohľadávky

(stav k 31.12.2023)

Poskytnuté prevádzkové preddavky	0,00
Ostatné krátkodobé pohľadávky	14 141,52
Pohľadávky z nedaňových rozpočtových príjmov	417 584,07
Pohľadávky voči zamestnancom	25,13

Poskytnuté prevádzkové preddavky k 31.12.2023 nevykazovali žiadny zostatok.

Pohľadávky voči zamestnancom predstavujú sumu 9,45 EUR za pohľadávku-nedoplatok do VŠZP, ktorá bola odvedená do zdravotnej poisťovne, zamestnancovi bude zrazená zo mzdy po ukončení PN a sumu 15,68 EUR, ktorá predstavuje pohľadávku za vrátenie finančných prostriedkov za nesprávne 2x vyplatený finančný príspevok zamestnancovi v mzde za 12/2023, namiesto jeho zrážky.

Ostatné krátkodobé pohľadávky v sume 14.141,52 EUR predstavujú pohľadávky za dobropisy. Suma pohľadávok z nedaňových rozpočtových príjmov k 31.12.2023 je 417.584,07 EUR. K pohľadávkam z nedaňových rozpočtových príjmov, prevažne z prenájmu nebytových priestorov a pokút, ktoré presiahli dobu splatnosti, boli podľa internej smernice zrušené, vytvorené alebo upravené opravné položky, ktoré k 31.12.2023 predstavujú celkovú sumu 235.109,51 EUR.

4.6.2. Pasíva

4.6.2.1 Vlastné imanie

Výsledok hospodárenia k 31.12.2022 - 696 808,87 EUR

Výsledok hospodárenia k 31.12.2023 - 526 349,07 EUR

Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie 2022 207 864,61 EUR

Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie 2023 170 459,80 EUR

4.6.2.2 Záväzky

(stav k 31.12.2023)

Dodávatelia a ostatné záväzky voči dodávateľom	92 171,58
Nevyfakturované dodávky	245,20
Krátkodobé rezervy	0,00
Zamestnanci a ostatné záväzky voči zamestnancom	484 402,26
Sociálne a zdravotné zabezpečenie	302 984,98
Daňové záväzky	66 634,75
DPH podľa §7 a §7a Zákona č. 222/2004 Z. z.	7 162,72
Iné záväzky	739,63

Záväzky voči dodávateľom k 31.12.2023 v celkovej sume 92 416,78 EUR tvoria dodávateľské faktúry, ostatné záväzky voči dodávateľom a nevyfakturované dodávky, z toho po splatnosti záväzky voči dodávateľom predstavujú sumu 16.662,15 EUR.

Záväzky voči zamestnancom, Sociálnej poisťovni, zdravotným poisťovniam, Daňovému úradu a iné záväzky voči zamestnancom sa týkajú miezd zamestnancov za december 2023, ktoré budú vyplatené v januári 2024.

5. Personálne otázky

Štátna služba a výkon práce vo verejnom záujme:

K 31. 12. 2023 bol limit zamestnancov Pamiatkového úradu SR stanovený rozpočtovým opatrením na 380, pričom 300 systemizovaných miest, ktorých osobné výdavky sú uhrádzané z rozpočtu a 80 systemizovaných miest v rámci Plánu obnovy a odolnosti. Okrem uvedeného bol v roku 2023 v Pamiatkovom úrade SR realizovaný projekt PAMIS, v rámci ktorého bolo vytvorených 23 miest, z ktorých 20 bolo odmeňovaných z prostriedkov EU. Členenie na štátnych zamestnancov a zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme bolo k 31. 12. 2023 nasledovné:

- 187 štátnych zamestnancov (z toho 12 mimo ES)
- 178 zamestnancov pri výkone prác vo verejnom záujme /vrátane projektových zamestnancov/ (z toho 8 mimo ES)

V sledovanom období bolo 21 štátnych zamestnancov mimo evidenčného stavu:

- z dôvodu materskej dovolenky (7)
- z dôvodu rodičovskej dovolenky (11)
- z dôvodu otcovskej dovolenky (3)

V sledovanom období bolo 12 zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme mimo evidenčného stavu:

- z dôvodu materskej dovolenky (2)
- z dôvodu rodičovskej dovolenky (8)
- z dôvodu otcovskej dovolenky (2)

V období od 01. 01. 2023 do 31. 12. 2023 bol vývoj v pracovnoprávných vzťahoch zamestnancov Pamiatkového úradu SR nasledovný:

Štátna služba:

- v sledovanom období bolo 21 štátnych zamestnancov mimo evidenčného stavu z dôvodu materskej dovolenky, otcovskej dovolenky a rodičovskej dovolenky. Na ich zastupovanie počas čerpania materskej a rodičovskej dovolenky boli spravidla na dočasne uvoľnené miesta prijatí zamestnanci do dočasnej štátnej služby;
- štátnozamestnanecký pomer bol založený 33 zamestnancom, z toho 14 z dôvodu úspešného vykonania výberového konania na voľné štátnozamestnanecké miesta v stálej štátnej službe, 19 zamestnancov bolo prijatých do dočasnej štátnej služby, z toho 8 do vykonania výberového konania; 7 zamestnanci boli prijatí z dôvodu zastupovania

- materskej alebo rodičovskej dovolenky štátnych zamestnancov a zamestnankýň, 3 zamestnanci boli prijatí počas zastupovania dlhodobej PN; 1 zamestnanec na dobu určitú.
- štátnozamestnanecký pomer skončilo v sledovanom období 27 zamestnancov z toho 3 zamestnanci odchodom do starobného dôchodku; 7 zamestnancov ukončilo štátnozamestnanecký pomer dohodou, 2 zamestnanci výpoveďou, 15 zamestnancov ukončilo štátnozamestnanecký pomer z dôvodu uplynutia doby určitej.

Výkon práce vo verejnom záujme:

- v sledovanom období bolo:
- 12 zamestnancov mimo evidenčného stavu z dôvodu materskej dovolenky, otcovskej dovolenky a rodičovskej dovolenky. Na ich zastupovanie počas čerpania materskej resp. rodičovskej dovolenky boli prijatí zamestnanci na dobu určitú.
- pracovný pomer vznikol 19 zamestnancom
- v priebehu sledovaného obdobia skončilo 65 zamestnancov pracovný pomer; z toho 12 zamestnancov ukončilo pracovný pomer dohodou; 50 zamestnancov ukončilo pracovný pomeru po dobe určitej, 3 zamestnanci odchodom do starobného dôchodku.

Pamiatkový úrad SR realizoval v sledovanom období nasledovné výberové konania (úspešné):

- o VK 2023/4100 na obsadenie voľného štátnozamestnaneckého miesta v stálej štátnej službe, vo funkcii štátny radca – vedúci odboru ekonomiky a správy majetku štátu.
- o VK 2023/4098 na obsadenie voľného štátnozamestnaneckého miesta v stálej štátnej službe, vo funkcii odborný radca – Krajský pamiatkový úrad Prešov.
- o VK 2023/4096 na obsadenie voľného štátnozamestnaneckého miesta v stálej štátnej službe, vo funkcii odborný radca – Krajský pamiatkový úrad Nitra.
- o VK 2023/4095 na obsadenie voľného štátnozamestnaneckého miesta v stálej štátnej službe, vo funkcii odborný radca – Krajský pamiatkový úrad Žilina.
- o VK 2023/3260 na obsadenie voľného štátnozamestnaneckého miesta, vo funkcii – hlavný štátny radca, Pamiatkový úrad SR.
- o VK 2023/514 na obsadenie voľného štátnozamestnaneckého miesta v stálej štátnej službe, vo funkcii hlavný štátny radca – vedúci zamestnanec – riaditeľ KPÚ Nitra.
- o VK 2023/921 na obsadenie voľného štátnozamestnaneckého miesta v stálej štátnej službe vo funkcii – odborný radca, Krajský pamiatkový úrad Košice
- o VK 2023/922 na obsadenie voľného štátnozamestnaneckého miesta, v stálej štátnej službe vo funkcii – odborný radca – Krajský pamiatkový úrad Košice
- o VK 2023/924 na obsadenie voľného štátnozamestnaneckého miesta v stálej štátnej službe vo funkcii – odborný radca, Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica
- o VK 2023/925 na obsadenie voľného štátnozamestnaneckého miesta v stálej štátnej službe vo funkcii – odborný radca, Krajský pamiatkový úrad Prešov
- o VK 2023/1533 na obsadenie voľného štátnozamestnaneckého miesta v stálej štátnej službe vo funkcii – odborný radca – Krajský pamiatkový úrad B. Bystrica

- VK 2023/2577 – na obsadenie voľného štátnozamestnaneckého miesta v stálej štátnej službe vo funkcii – odborný radca – Krajský pamiatkový úrad Prešov
- VK 2022/4957 – na obsadenie voľného štátnozamestnaneckého miesta v stálej štátnej službe vo funkcii – hlavný štátny radca – vedúci osobného úradu
- VK 2022/4960 – na obsadenie voľného štátnozamestnaneckého miesta v stálej štátnej službe vo funkcii – hlavný štátny radca – vedúci ekonomicko-prevádzkového úseku

Pamiatkový úrad SR uzatvoril počas roku 2023 - 202 dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru. Formou týchto dohôd úrad zabezpečoval činnosti, ktoré by nebolo hospodárne a efektívne vykonávať v pracovnom pomere, napr. upratovanie na pracoviskách v rámci jednotlivých krajských pamiatkových úradov, údržbárske a kuričské práce, činnosti týkajúce sa implementácie Plánu obnovy a odolnosti, činnosti vyplývajúce z projektu PAMIS, činnosti v oblasti reštaurovania a archeológie v nadväznosti na krátke časové úseky pri dodržiavaní jednotlivých termínov.

Pamiatkový úrad SR (ďalej len „úrad“) v sledovanom období zabezpečoval vzdelávanie zamestnancov v štátnej službe a aj zamestnancov vykonávajúcich práce vo verejnom záujme najmä prostredníctvom webinárov, ale aj prezenčnou formou na školeniach.

Veľký význam vo vzdelávaní má účasť zamestnancov na domácich a medzinárodných konferenciách, workshopoch, sympóziách, seminároch, kolokviách s aktívnou prezentáciou našich poznatkov a výskumov, ako aj na odborných prednáškach organizovaných rôznymi vzdelávacími inštitúciami.

6. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v danom roku

Rok 2023 bol naplnený mimoriadne aktívnou prácou na finalizovaní projektov PAMIS a Plán obnovy a odolnosti, a to prácou odbornou (budovanie rozsiahlych databáz, registrov, vybudovanie systému metodík, pasportizáciou viac ako 1000 pamiatok vo vlastníctve štátu), ako aj veľmi náročnou administratívnou, personálnou a ekonomickou agendou súvisiacou so zamestnávaním veľkého počtu pracovníkov prijatých pre prácu na projektoch na dobu určitú a externých pracovníkov zamestnaných formou dohôd.

Za veľké úspechy uplynulého roku považujeme zdarné a včasné ukončenie týchto projektov a ich stanovených cieľov, ako aj priebežnú prácu na ďalších projektoch ako napr. Červený Kláštor znovuzrodený, Erasmus+, projekt Agentúry na podporu výskumu a vývoja č. APVV-22-0151 s názvom Krajina pod mračnom bodov „MRAK“.

Za mimoriadny výkon považujeme transformáciu oblastných reštaurátorských ateliérov do nového Odboru konzervačnej vedy a úspešné ukončenie všetkých v minulosti nedokončených reštaurátorských akcií.

Popri tejto práci organizácia plnila svoje zákonom stanovené agendy a rôzne ďalšie dlhodobé aj krátkodobé úlohy. Aby sme naplnili jednu z úloh vyplývajúcich z pamiatkového zákona - edičná a propagačná činnosť, zriadili sme Edično-propagačné oddelenie.

V úzkej spolupráci s FAD STU v Bratislave, AINOVa, školou reštaurovania v Litomyšli, Rakúskym pamiatkovým úradom BDA s pracoviskom Mauerbach sme vytvorili návrh medzinárodného modulového vzdelávania pre pracovníkov pamiatkových úradov.

Zrealizovali sme množstvo odborných podujatí a školení a množstva ďalších sme sa zúčastňovali.

Veľmi náročné bolo fungovanie úradu v situácii, kedy nebolo jasné financovanie viac ako 40 zamestnancov a hrozilo reálne hromadné prepúšťanie.

Museli sme pracovať pod tlakom aj v situácií šetriacich opatrení ako napr. úspora kúrenia a viacerých havárií vyplývajúcich z dlhodobého zanedbaného stavu budov, prestarnutého vozového parku, nedostatočného stavu výpočtovej techniky a nízkeho objemu disponibilných prostriedkov na riešenie týchto problémov.

Vypracovali sme stratégiu na zlepšenie situácie do budúcnosti formou vzniku novej príspevkovej organizácie Centrum pre pamiatky.

Všetky tieto významné úlohy a výnimočné aktivity bolo možné splniť vďaka zamestnancom PÚ SR a KPÚ, ktorí v roku 2023 podali skutočne mimoriadny pracovný výkon a napriek tomu sme boli v situácii, kedy rozpočet organizácie neumožnil udelenie koncoročných odmien.

7. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácií

Užívateľmi výstupov PÚ SR a KPÚ sú predovšetkým vlastníci a správcovia národných kultúrnych pamiatok a objektov nachádzajúcich sa v pamiatkových územiach.

Výsledkami našej práce je postupné zlepšovanie stavu pamiatkového fondu (práca PÚ SR je len jedným z faktorov tohto zlepšovania, ďalšími sú napr. objem disponibilných financií v dotačných systémoch), ale aj zabránenie realizácie mnohých investičných zámerov, ktoré by trvalo a nenávratne poškodili kultúrne dedičstvo Slovenskej republiky.

Edičné a propagačné výstupy našej práce zase zlepšujú a prehlbujú vzťah spoločnosti ku kultúrnemu dedičstvu. Tu by sme mohli spomenúť aj kategóriu detí a úspešné podujatie roku 2023 Pamiatkovo pre deti a ich rodičov.

Ďalšími špecifickými skupinami užívateľov našich výstupov sú archeológovia, výskumníci, architekti, stavební inžinieri, remeselníci a stavebné firmy, ktorí sa podieľajú na konkrétnych stavebných obnovách. Realizovaním školení a seminárov ako aj spoluprácou s akademickými inštitúciami a komorami zvyšujeme aj odbornú úroveň týchto pracovníkov, ktorá sa zase odráža na lepšej úrovni realizovaných pamiatkových obnov.